2022

වාර්ෂික වාර්තාව

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය

වාර්ෂික වාර්තාව 2022

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
கடல்சார் சூழல் பாதுகாப்பு அதிகாரசபை
Marine Environment Protection Authority (MEPA)

1981 වර්ෂයේ අංක 59 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත අනුව සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ අධිකාරිය ස්ථාපනය කරන ලදී. සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ, අවම කිරීම හා පාලනය සඳහා කටයුතු කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකා රජයට අදාළ වන සමුද්‍ර දූෂණය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා අධිකාරිය වෙත පැවරී තිබුණු නෛතික බලතල ශක්තිමත් කිරීමට එවකට පැවති පනත අවලංගු කර 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ නව පනත සම්මත කරන ලදු ව, එය 2009 ජනවාරි 01 දින සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

<u>සංස්ථාමය තොරතුරු</u>

අධිකාරියේ නම
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

නෛතික පුද්ගලභාවය
2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළක්වීමේ පනත යටතේ ස්ථාපිත කර ඇති නියාමන ආයතනයකි.

ලියාපදිංචි ලිපිනය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
අංක 177, නාවල පාර, නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන	:	011 2554006 /011 2554373
ෆැක්ස්	:	011 2554173 /011 2556505
ඊ මේල්	:	info@mepa.gov.lk
වෙබ් පිටුව	:	www.mepa.gov'lk

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

දර්ශනි ලහඳපුර මිය
(සභාපති)

අධ්‍යක්ෂවරු

ඒ.ජේ.එම්.ගුණසේකර මයා
සාමාන්‍යාධිකාරී (වැඩ බලන)

ආර්.ඒ.ආර්.ආර්.රූපසිංහ මයා
අතිරේක ලේකම් (පාලන),
පරිසර අමාත්‍යාංශය.

එස්.එන්.බී.කේ.එස්.සුනිල් සේනාරත්න මයා
අතිරේක ලේකම්,
(පාලන හා මානව සම්පත්)
ධීවර අමාත්‍යාංශය.

ඒ.ඩබ්ලිව්.සෙනෙවිරත්න මයා
වෙළෙඳ නැව් අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල්,
වෙළෙඳ නැව් ගත කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව.

සචිත් ප්‍රනාන්දු මයා
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ,
ජාතික භෞතික හා සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව,
මුදල් අමාත්‍යාංශය.
(2022.03.24 දින ඉවත් වී ඇත.)

සුමනා යාපා මිය
අතිරේක අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්,
ජාතික සැලසුම්,ජාතික අයවැය
දෙපාර්තමේන්තුව,මුදල් අමාත්‍යාංශය.
(2022.03.24 දින සිට)

රියර් අද්මිරාල් පී.එස්.මහවිතාන මයා
අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්,(මෙහෙයුම්)
නාවික හමුදාව

රියර් අද්මිරාල් ආර්.ඒ.පී.පී.රත්නායක මයා
අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්.
(මෙහෙයුම්)
නාවික හමුදාව.
(2022.11.03 දින සිට)

හසන්ති ඔරුගොඩවත්ත දිසානායක මිය
අතිරේක ලේකම්,
විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය.

එම්.ආර්.හසන් මයා
අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්,
සමුද්‍ර පරිසර කටයුතු සහ දේශගුණික විපර්යාස.
(2022.11.22 දින සිට)

අශෝක ලාල් කොඩිතුවක්කු මයා
(ඇමතිතුමා විසින් පත් කළ සාමාජික)

සමන්ත ගුණසේකර මයා
(2022.09.16 දින සිට)
(ඇමතිතුමා විසින් පත් කළ සාමාජික)

ප්‍රසන්න ගුණසේකර මයා
අධ්‍යක්ෂක,
නාගරික සංවර්ධන හා වෙරළ සංරක්ෂණ
දෙපාර්තමේන්තුව.

අයිවන් ද අල්මේදා මයා
(2022.09.28 දින සිට)
(ඇමතිතුමා විසින් පත් කළ සාමාජික)

අධිකාරියේ සංවිධාන ව්‍යුහය

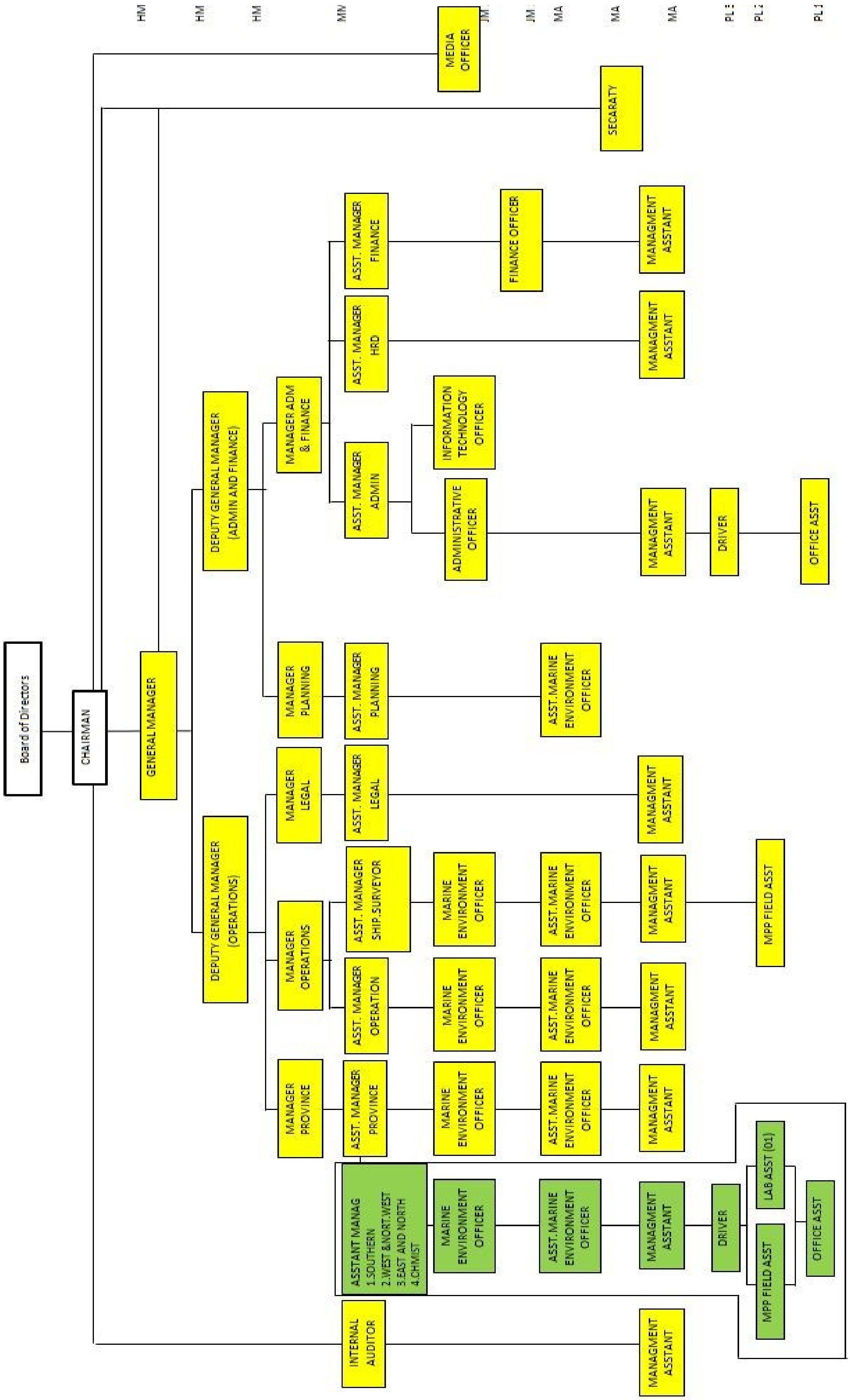

අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලය

ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීත්වය

- සභාපති
  දර්ශනි ලහඳපුර මිය
  [Attorney at Law]

- සාමාන්‍යාධිකාරී (වැඩ බලන) / ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී
  ඒ.ජේ.එම්.ගුණසේකර මහතා (2021.09.10 සිට අද දක්වා)
  [B.Sc, M.Sc (NRM), M.Sc (Maritime Affairs)]

- නියෝජ්‍යය සාමාන්‍යාධිකාරී (මෙහෙයුම්)
  ඒ.ජේ.එම්.ගුණසේකර මහතා
  [B.Sc, M.Sc. (NRM), M.Sc (Maritime Affairs)]

- කළමනාකරු නීති
  ඒ. කාරියවසම් මෙනවිය
  [LLB, M.Sc (Maritime Affairs)]

- රාජකාරි කටයුතු ඉටු කරන කළමනාකරු (පාලන හා මුල්‍ය)
  ඩී. ආර්. සී. ජයවර්ධන මහතා
  [B.Com. SP, MBus (Accounting)/ LICA]

- රාජකාරි කටයුතු ඉටු කරන කළමනාකරු (පළාත්)
  ආර්.පී. රණවීර මිය
  [B.Sc SP(Hons), M.Sc (NRM)]

- ගණකාධිකාරී - ඩී.ආර්.සී. ජයවර්ධන මහතා [B.Com. SP, MBus (Accounting)/ LICA]

- නියෝජ්‍ය කළමනාකරු (දකුණු පළාත)- ආර්. පී. රණවීර මිය [B.Sc (Hons), M.Sc (NRM)]

- නියෝජ්‍ය කළමනාකරු(පළාත්) - එච්. ටී. එන්. අයි. පියදාස මහතා [B.Sc, M.Sc(NRM), M.Sc (Maritime Affairs)]

- නියෝජ්‍ය කළමනාකරු (නෞකා සමීක්ෂක) - ආර්. එන්. ප්‍රියදර්ශන මහතා [B.Sc, NDES]

- සහකාර කළමනාකරු (මානව සම්පත්) - ඩබ්ලිව්.එච්.ඒ.එස්.කේ.හිටිබණ්ඩාර මිය [B.Sc (Business Administration)]

- සහකාර කළමනාකරු (සැලසුම්) - කේ. පි. කේ. අයි. යූ. ප්‍රනාන්දු මහතා [B.Sc (Hons), M.Sc Economics, PGD (Applied Statistics)]

- සහකාර කළමනාකරු (මෙහෙයුම්) - ටී. ජී. අයි. පී. අමරනායක මහතා [B.Sc Sp(Hons), M.Sc (DAMm)]

- සහකාර කළමනාකරු (පාලන) - එස්. එම්. සී. කුමාරගේ මහතා [(B.B.M.G.T. Sp.)]

- අභ්‍යන්තර විගණක - ඩබ්. ඒ. පී. උදාන මහතා[EDBA(Col), Intermediate (CASL), AMA (CMASL)]

- වැඩ බලන සහකාර කළමනාකරු (උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත) - ටී. ශ්‍රීපති මහතා [B.Sc, M.Sc (Environmental Science)]

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල

01. බස්නාහිර හා වයඹ පළාත් කාර්යාලය සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
අංක 177, නාවල පාර, නාරහේන්පිට, කොළඹ 05.
ටෙලි: 011 2554078/ 071 3462298
ෆැක්ස්: 011 2556505/011 2554173

02. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - කළුතර දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
නො: 28, ගඟබඩ පාර, කළුතර.
ටෙලි: 034 2221790/ 077 8130842
ෆැක්ස්: 034 2221790

03. දකුණු පළාත් කාර්යාලය සහ ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය,ගාල්ල විද්‍යාගාරය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
නො: 426/බී, කොළඹ පාර, දඩල්ල, ගාල්ල.
ටෙලි: 091 2233549/ 091 2233547/091 3130888
071 8214184 / 070 5109151
ෆැක්ස්: 091 2233549/ 091 2233547

04. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - මාතර දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
18, විල්මට් බාලසූරිය මාවත, නූපේ, මාතර.
ටෙලි: 041-2234250/ 071 4926849
ෆැක්ස්: 041 2234250

05. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
අංක 46, දෙවන මහල,
රුහුණු මාගම්පුර පරිපාලන සංකීර්ණය,
සිරිබෝපුර,හම්බන්තොට.
ටෙලි: 047 2256372/ 071 5293716
ෆැක්ස්: 047 2256372

06. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
ප්‍රාදේශිය සභා ගොඩනැගිල්ල, ගම්සභා මාවත,
තම්බිලුවිල්.
ටෙලි: 067 2265416 / 077 2282052
ෆැක්ස්: 067 2265416

07. නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාලය සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය
4 කණුව, ත්‍රිකුණාමලය.
ටෙලි: 026 2050805/ 077 4138505
ෆැක්ස්: 026 2050805

08. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - යාපනය දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය,යාපනය.
ටෙලි: 021 2212663 / 077 9919496
ෆැක්ස්: 021 2212663

09. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
නුග සෙවන බී කොටස,
වයඹ පළාත් සංවර්ධන අධිකාරී ගොඩනැගිල්ල,
පම්බල, කාක පල්ලිය .
ටෙලි: 032 2222865/ 071 1406600
ෆැක්ස්: 032 2222865

10. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය,
72/3, කොළඹ පාර, කුරන, කටුනායක.
ටෙලි: 031 2228606/ 071 8325678
ෆැක්ස්: 031 2228606

11. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, මන්නාරම
ටෙලි:023 2251758/ 077 6110128
ෆැක්ස්: 023 2251758

12. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - මඩකළපුව දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
නො: 03, පිල්ලෙයාර් කෝවිල් පාර,
පළමු හරස් වීදිය, කල්ලඩි, මඩකළපුව.
ටෙලි : 065 2224979 / 076 6112125
ෆැක්ස්: 065 2224979

13. දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - කිළිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කය
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
නො: 05, දුම්රිය පොළ පාර, කිළිනොච්චි.
ටෙලි : 021 2282101 / 070 6768694
ෆැක්ස්: 021 2282101

සභාපතිතුමියගේ පණිවුඩය.

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සභාපති වශයෙන් අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව වෙනුවෙන් සටහනක් තැබීමට අවස්ථාව ලැබීම අගය කොට සලකමි.

2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍රීය දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ස්ථාපිත කර ඇති සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සමුද්‍රීය දූෂණය වැළැක්වීම අවම කිරීම සහ පාලනය වෙනුවෙන් කටයුතු කරනු ලබන නියාමන ආයතනයක් වේ.

2022 වසරේ දී අධිකාරියේ වාර්ෂික ආදායම රුපියල් මිලියන 146.4 ක් දක්වා වැඩි කර ගැනීමට හැකි විය. එසේ ම ප්‍රාග්ධන වියදම සඳහා පුද්ගලික අංශයෙන් රුපියල් මිලියන 9.86 ක අනුග්‍රාහක දායකත්වය ලබා ගැනීමට හැකි විය. එසේ ම ඩම්පින් බලපත්‍ර ලබා දීම මගින් රුපියල් මිලියන 70 ක වාර්ෂික ආදායමක් ලබා ගැනීමට අප අධිකාරියට හැකි විය. තව ද ලෝක ආහාර සංවිධානයේ ප්‍රධානයක් වශයෙන් රුපියල් මිලිය 4ක ප්‍රධානයක් ලබා ගැනීමට හැකි වු අතර එමගින් ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ කාර්යයන් ප්‍රවර්ධනය සඳහා මෙම මුදල් යොද වන ලදී. එමෙන් ම ජාතික තෙල් හා රසායනික ද්‍රව්‍ය විසිරිම ක දී ක්‍රියාත්මක වන හදිස්සි සැළැස්මට අදාළ ව ප්‍රාදේශිය මට්ටමේ දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන් සිදු කිරීමට හැකි විය.

මීට අමතර ව අධිකාරිය සතුව මෙතෙක් නොතිබුණ ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් විද්‍යාගාරයක් ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ ස්ථාපිත කිරීමට හැකි වීම තුළින් ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් නිරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කර ගෙන යාමට අධිකාරියට හැකි වී තිබේ. 2022.07.02 දින MV X Press HoogLy නෞකාවේ තෙල් කිරීම වෙනුවෙන් මිලියන 15 ක දඩ මුදලක් අය කර ගැනීමට සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියට හැකි විය. රට තුළ උග්‍ර මූල්‍ය අර්බුදයක් පවතින සහ මහා භාණ්ඩාගාරය මගින් මුදල් ලබා දීම අතිශයින් සීමා කර තිබූ කාල වකවානුවක් වන මෙම කාලය තුළ වුව ද ඉහත කී කාර්යයන් සිදු කිරීමට සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සමත් වූ බව සතුටින් ප්‍රකාශ කරන්නෙමි.

එසේ ම වෙරළ පවිත්‍රතා කටයුතු සිදු කිරීම, කොරල් පර සහ කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන්, මුහුදට වැටෙන හඳුනා ගත් ජල මාර්ග සඳහා තාක්ෂණික කසළ පෙරණ සවි කිරීම, MV X Press Pearl නෞකාවෙන් හානි වූ වෙරළ තීරයන් හී තවදුරටත් පවිත්‍රතා කටයුතු සිදු කිරීම, නඩු ගොනු කිරීමට කටයුතු කිරීම, සමුද්‍ර හා වෙරළ පරිසරයට සිදු වූ හානිය වෙනුවෙන් හානි තක්සේරු වාර්තා ලබා දීම. නෞකාව ඇතුලු අවට සුන්බුන් ඉවත් කිරීම, මෙම වසර තුළ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සිදු කළ කාර්යයන් වශයෙන් සඳහන් කළ හැකි ය. මෙම සියලු කටයුතු සිදු කරනු ලැබුවේ අධිකාරියට භාණ්ඩාගාරය තුළින් ලැබිය යුතු මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ඉතා අවම මට්ටමින් ලැබුණු අවස්ථාවක බව නැවතත් සඳහන් කරමි.

මෙම කටයුතු සිදු කර ගෙන යැමට ගරු ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතාගේ සහාය, අග්‍රාමාත්‍ය මෙන් ම විෂය භාර අමාත්‍ය මහින්ද රාජපක්ෂ මහතාගේ සහය රාජ්‍ය අමාත්‍යතුමන් කැබිනට් අමාත්‍යංශ අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමා රාජ්‍ය අමාත්‍යංශ ලේකම්තුමන්, අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්, අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරිතුමා ඇතුලු සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂක ආරක්ෂණ අධිකාරිය සියලු කාර්ය මණ්ඩලයේ සහයෝගය මා හට ලැබුණු බවද සතුටින් සඳහන් කරමි.

දර්ශනි ලහඳපුර
සභාපතිතුමිය

සාමාන්‍යාධිකාරීතුමාගේ පණිවුඩය.

2022 වර්ෂය සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තා වෙනුවෙන් පණිවිඩයක් ලබා දීමට අවස්ථාව ලැබීම සම්බන්ධයෙන් මා සතුට පළ කරන්නෙමි.

2022 වසර අභියෝගාත්මක වසරක් වශයෙන් මා ප්‍රථමයෙන් ම සඳහන් කරන්නෙමි. කෙසේ වෙතත් එම අභියෝග වලට සාර්ථකව මුහුණ දෙමින් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය වශයෙන් ස්වකීය වගකීම වන සමුද්‍රීය පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීමේ වගකීම නිවැරදි කළමනාකාරීත්වයකින් සහ පවතින සම්පත් උපරිමයෙන්, ඵලදායීව යොදා ගනිමින් ස්වකීය කාර්ය භාරය ඉෂ්ඨ සිද්ධ කර ගැනීමට අපහට හැකියාව ලැබුණු බව අභිමානයකින් යුතුව මා සඳහන් කරන්නේමි.එනම් මානව හා භෞතික සම්පත් මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන අවම මට්ටමක පැවැති සමයක අපගේ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ කටයුතු සතුටු විය හැකි මට්ටමකට ඉෂ්ඨ සිද්ධ කර ගැනීමට හැකි වීම විශේෂත්වයක් වශයෙන් මා හඳුන්වන්නෙමි.

නිරෝගිමත් සාගරයක් සමඟින් සුපිරිසිදු වෙරළ තීරයක් යන අපගේ දැක්ම අනුව යමින් ඒ සඳහා වූ සුවිශේෂී වැඩසටහනක් ගණනාවක් අප දියත් කරනු ලැබුවා. සයුර රකින රැල්ල දීප ව්‍යාප්ත වැඩසටහන අනෙකුත් අදාළ රාජ්‍ය ආයතන, පුද්ගලික ආයතන හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන එහි දායකත්වය ලබා ගනිමින් සාර්ථක පියවර කිහිපයක් කරා රැගෙන යාමට අපට මෙම වසර තුළ දී හැකියාව ලැබුණි. ඒ යටතේ වෙරළ බඩ දිස්ත්‍රික්කයන් දාහතර ම නියෝජනය වන පරදි හඳුනා ගත් වැඩි වශයෙන් දූෂණය වන වෙරළ තීරයන් ඉලක්ක කර ගනිමින් අඛණ්ඩ වෙරළ පවිත්‍රතා වැඩසටහන් දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපට හැකියාව ලැබුණු අතර මේ සඳහා ජනතා සහභාගීත්වය ද උපරිම වශයෙන් ලැබුණු බව සඳහන් කරමි.

මීට අමතර ව ඉහත දී ආරම්භ කරන ලද වෙරළ රැකබලා ගන්නන් පත් කිරීමේ වැඩසටහන තවදුරටත් සාර්ථක කර ගනිමින් දිවයිනේ දිස්ත්‍රික් 14 ම නියෝජනය වන පරිදි වූ වෙරළ රැක බලා ගන්නන් පත් කරමින් එදිනෙදා විශාල වශයෙන් අපවිත්‍ර වන සංචාරක ආකර්ෂණයක් ඇති වෙරළ තීරයන් අඛණ්ඩ ව පිරිසිදු කිරීමට කටයුතු කළා පමණක් නොව ඒ සඳහා රාජ්‍ය අංශයන්ට මූල්‍යමය වැය බරක් නොවී පුද්ගලික අංශයේ සහයෝගය මේ සඳහා ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදි. තව ද මෙම පවිත්‍රතා කටයුතු සඳහා දැඩි ආර්ථික අපහසුතා ඇති පුද්ගලයින් යොදා ගැනීම තුළින් ඔවුනගේ ආර්ථික වෙනුවෙන් ශක්තියක් වීමට මෙම වැඩසටහන ඉවහල් විය.

තව ද සයුර රකින රැල්ල විශේෂ ව්‍යාපෘතියට අදාළ අරමුදලක් පිහිටු වීමට අපට හැකියාව ලැබුණු අතර ම මීට සමගාමීව යමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම නීල ධජ වෙරළ උණවටුන වෙරළ තීරයේ ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය මූලික පදනම සැකසීමට හැකි විය. මේ සඳහා මූල්‍ය දායකත්වය පුද්ගලික ආයතන මඟින් සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන මඟින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.මෙම නීල ධජය වෙරළ තීරයේ ස්ථාපිත කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ සමුද්‍රීය පරිසරයට අදාළ ව සංධිස්ථානයක් වනු ඇත.තව ද නීල ආර්ථිකයක් කරා රට රැගෙන යාමේ වැදගත්කම සහ ඊට අදාළ ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳ ව අදාළ ක්ෂේත්‍රයන් තුළ කතිකාවක් නිර්මාණය කිරීමට සහ අදාළ ක්ෂේත්‍රයන් දැනුවත් කිරීමට සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය නිරන්තරයෙන් කටයුතු කළ බවද සඳහන් කළ යුතු ය.

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සභාපතිතුමිය ඇතුලු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයටත් හැම විටම මා හට අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා දෙන මාගේ සහෝදර කාර්ය කාර්ය මණ්ඩලයටත් අමාත්‍යාංශ ලේකම් තුමා ඇතුළු නිලධාරීන්ටත් මෙම වැඩ කටයුතු සාර්ථක ව සිදු කර ගැනීම වෙනුවෙන් මාගේ ස්තූතිය පුද කිරීමට ද මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි.

ඒ.ජේ.එම් ගුණසේකර

සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධාන විධායක නිළධාරි

දැක්ම

"අනාගත පරපුර සඳහා නිරෝගිමත් වෙරළ සහ සාගර පරිසරයක්".

මෙහෙවර

"දැනුවත් කිරීම, පර්යේෂණ, මහජන සහභාගිත්වය, ජාතික, කළාපීය හා අන්තර්ජාතික සහයෝගීතාව, ක්ෂණික ක්‍රියාත්මක වීම හා බලාත්මක කිරීම තුළින් වෙරළ සහ සාගර පරිසරයේ භාරකරු වීම."

පටුන

1. පසුබිම 1
   1.1 හැඳින්වීම 1
   1.2 අධිකාරියේ වගකීම් සහ කාර්යභාරයන් 1

2. නීල ආර්ථිකයක් උදෙසා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ දායකත්වය. 5

3. ආයතනයේ පාලන වාර්තාව 7
   3.1 පාලන රාමුව 7
   3.2 අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය 7
   3.3 2022 වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සාමාජිකයන්ගේ සහභාගීත්වය 8
   3.4 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ ස්වාධීනත්වය 8
   3.5 අනෙකුත් කමිටුන් 9
   3.6 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව 9
   3.7 ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව 9
   3.8 කළමනාකරණ කමිටුව 10
   3.9 අභ්‍යන්තර පාලනයන් 10
   3.10 අභ්‍යන්තර විගණනය 10
   3.11 ආයතනික කළමනාකරණය 10

4. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වාර්තාව 13
   4.1 මූලික ක්‍රියාකාරකම් 13
   4.2 විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන 13
   4.3 මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ වගකීම 13
   4.4 වර්ෂය තුළ සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ වෙනස්කම් 13
   4.5 ආදායම සහ අතිරික්තය / හිඟය 13
   4.6 දේපළ, පිරියත හා උපකරණ 14
   4.7 අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වේතනය 14
   4.8 අධිකාරිය සමඟ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ කොන්ත්‍රාත්තු 14
   4.9 අවදානම් කළමනාකරණය සහ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය 14
   4.10 මානව සම්පත් 14
   4.11 පියවිය යුතු වගකීම් 14
   4.12 නීති රීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීම 14
   4.13 ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් 14
   4.14 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රකාශයට පත්කිරීමෙන් පසු සිදුවීම් 15
   4.15 අඛණ්ඩ පැවැත්ම 15
   4.16 විගණකවරුන්ගේ වේතනය 15
   4.17 ආයතනික පාලන පිළිබඳ ව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශන 15
   4.18 වාර්තාවේ අන්තර්ගතය පිළිගැනීම. 15

5. විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම.......................................17

6. මානව ප්‍රාග්ධන වාර්තාව...19

7. මෙහෙයුම් ක්‍රියාකරකම් පිළිබඳ සමාලෝචනය 21
   7.1 නෞකා මඟින් සිදු වන සමුද්‍ර දූෂණය පිටු දැකීමේ ක්‍රම වේදයන් වැඩි දියුණු කිරීම. 21
   7.2 වඩා කාර්යක්ෂම හා ඵලදායි හදිසි තෙල් විසිරීමකදී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම...26
   7.3 ගොඩබිම් පරිසරයේ ක්‍රියා නිසා සිදුවන සමුද්‍ර දූෂණය පාලනය සඳහා ක්‍රමවේදයන් වැඩිදියුණු කිරීම. 31
   7.4 වෙරළ සහ සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම.............................50
   7.5 සමුද්‍ර පරිසර දූෂණය හා බලපෑම් පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීම 56

8. පරිපාලන, නීති, මානව සම්පත් සංවර්ධන, අභ්‍යන්තර විගණන සහ මූල්‍ය අංශවල සේවය සහ වගකීම...61
   8.1 පරිපාලන අංශය...61
   8.2 නීති අංශය...61
   8.3 අභ්‍යන්තර විගණන අංශය 63
   8.4 මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය 64
   8.5 සැලසුම් අංශය...65
   8.6 2022 වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රගති වාර්තාව - පුනරාවර්තන වියදම් 66

9. අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන...69
   9.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති...69
   9.2 මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය...72
   9.3 මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශය 73
   9.4 හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය...74
   9.5 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය 75
   9.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්...76

10. විගණකාධිපති වාර්තාව 105

1. පසුබිම

1.1 හැඳින්වීම

ලෝකයේ පවතින්නා වූ විශාලතම හා සුවිශේෂී ම පරිසර පද්ධතිය වශයෙන් සාගරය අර්ථකථනය කිරීම නිවැරදිය. ස්වභාව ධර්මයේ අපූර්වතම නිර්මාණයක් වන "සාගරය" ලෝකයේ වැඩිම ජීවීන් ප්‍රමාණයකට ආහාර සපයනු ලබන හෙයින් "ලෝකයේ විශාලතම ආහාර නිෂ්පාදනාගාරය" සාගරය බවට පත්ව ඇත.

දූපත් රාජ්‍යයක් වන ශ්‍රී ලංකාව අසීමිත වූ සම්පත් සාගරයකින් වටවී ඇති රාජ්‍යයක් වශයෙන් හඳුන්වා දිය හැකි අතර ම, අප රට මෙන් අට ගුණයක විශාලත්වයකින් යුත් සාගර කලාපයකට හිමිකම් කීම මගින් පමණක් නොව විවිධත්වය කින් සමන්විත වූ මනරම් වෙරළ පරිසරයක් දායාද වී ඇති බැවින් මනා සංචාරක ආකර්ෂණයක් ද නතු කරගෙන ඇත.

මෙම සාගර කලාපයේ සම්පත් නෙළා ගැනීමේ පූර්ණ අයිතිය අප සතුව පවතී. එසේම අන්තර්ජාතික නාවික ගමන් මාර්ගයක පිහිටීම තුළින් සුවිශේෂී වූ ආර්ථික වටිනාකමක් ද එක්වී තිබීම තවත් විශේෂත්වයක් වන්නේය.

මෙවන් අගනාකම් රාශියකින් සමන්විත සමුද්‍රීය හා වෙරළ පරිසරය විවිධ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හමුවේ දිනෙන් දින දූෂණයට ලක් වෙමින් පවතී. නාවික කටයුතු වලදී මෙන්ම ගොඩබිම තුළදී සිදු කරනු ලබන මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් මේ තත්ත්වය උද්ගත වී ඇත.

මෙවන් පසුබිමක සාගර හා වෙරළ පරිසරය දූෂණයෙන් තොරව පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණින් 1981 වසරේ අංක 59 දරණ සමුද්‍රීය දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත අනුව සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ අධිකාරිය ස්ථාපිත කරන ලදී. සමුදුරු දූෂණය අවම කිරීම පාලනය කිරීම වැළැක්වීම වෙනුවෙන් ක්‍රියාකිරීම හා ශ්‍රී ලංකා රජයට අදාළ වන සමුද්‍රීය දූෂණය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අරමුණු කරගනිමින් අධිකාරිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් වැඩි බලතල සහිතව එවකට පැවති පනත අවලංගු කර 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණ වැලැක්වීමේ නව පනත පසුකාලීනව හඳුන්වාදීම සිදුවිය.ඉතා කාලෝචිත ක්‍රියාවක් වූ මෙය 2009 ජනවාරි 1 දින සිට ක්‍රියාත්මක වෙමින් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය වශයෙන් නව නෛතික බලයක් සහිතව ස්ථාපිත විය.

ඉදිරියේ දී ඇත්වන සංකීර්ණ මානව අවශ්‍යතා හමුවේ වර්ධනය වන නාවික කටයුතු රට අභ්‍යන්තරයේ මෙන්ම වෙරළ ආශ්‍රිතව කර්මාන්ත ශාලා බිහි වීම ඇතුළුව මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් වර්ධනය වීමේ දී මෙන්ම වැඩි වශයෙන් සාගර සම්පත් උකහා ගැනීම තුළදී සමුද්‍රීය හා වෙරළ පරිසරය සම්බන්ධයෙන් ඇති වෙන දූෂණ තත්වයන් අවම කරමින්, පාලනය කරමින් හා වළක්වමින් නීල ආර්ථිකයක් කරා රට රැගෙන යාමටත් අධිකාරියේ පූර්ණ දායකත්වය ලබාදිය යුතු කාලය එළැඹී ඇත.

ඒ අනුව සමුද්‍රීය පරිසර අරක්ෂණ අධිකාරිය වශයෙන් මේ වන විට රට පත්වී තිබෙන සංකීර්ණ තත්වය හමුවේ වුවද සමුද්‍රීය පරිසරය දූෂණයෙන් තොරව ආරක්ෂා කර ගැනීම වෙනුවෙන් පිහිටුවා ඇති එකම රාජ්‍ය ආයතනය වශයෙන් අනෙකුත් අදාළ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සමඟ එක්ව සමුද්‍ර පරිසර හිතකාමී විවිධ වැඩසටහන් ගණනාවක් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාවට නංවා ඇති බව සඳහන් කරමු.

1.2 අධිකාරියේ වගකීම් සහ කාර්යභාරයන්

1.2.1 අධිකාරියේ කර්තව්‍ය

(අ) පනතේ විධිවිධාන සහ ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝග ඵලදායී ලෙසත් කාර්යක්ෂම ලෙසත් පරිපාලනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ හෝ වෙනත් යම් සමුද්‍ර කළාපවල හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කළාපය තුළ නැව් ආශ්‍රිත කාර්යයන්ගෙන් සහ වෙරළ ආශ්‍රිත සමුද්‍රයට සම්බන්ධ කාර්යයන්ගෙන් දූෂණය විම වැළැක්වීම, අඩු කිරීම, පාලනය කිරීමේ සහ කළමනාකරණ කාර්යය සඳහා වූ යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාවේ යෙදු වීම.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ හෝ වෙනත් යම් සමුද්‍ර කළාපවල හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කළාපය තුළ නැව් ආශ්‍රිත යම් කටයුත්තකින් හෝ වෙරළ ආශ්‍රිත සමුද්‍රයට සම්බන්ධ යම් කටයුත්තකින් උද්ගත වන දූෂණය වීම වැළැක්වීමේ, අවම කිරීමේ, පාලනය කිරීමේ හෝ

කළමනාකරණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා වෙනත් දෙපාර්තමේන්තු, නියෝජ්‍යායතන සහ රජයේ සහ පෞද්ගලික ආයතන සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් පර්යේෂණ පැවැත්වීම.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ හෝ වෙනත් යම් සමුද්‍ර කළාපවල හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කළාපයේ යම් තෙල්, හානිකර ද්‍රව්‍ය කිසිවක් හෝ වෙනත් යම් දූෂයකයකින් දූෂණය වීම මඟ හරවා කළමනාකරණය කිරීමට, සුරක්ෂිත කිරීමට හා ආරක්ෂා කිරීමට පියවර ගැනීම.

(ඉ) යම් තෙල් වර්ග, හානිකර ද්‍රව්‍ය හෝ වෙනත් යම් දූෂක ද්‍රව්‍යයක් සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ යෝග්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් සැලසීම.

(ඊ) ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ස්ථිර කිරීම, පිළිගැනීම, එකඟ වීම හෝ අනුමත කිරීම සිදුකර ඇති හෝ සිදු කරනු ලැබිය හැකි සමුද්‍ර දූෂණය සම්බන්ධය සියලු ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් සහ අදාළ ප්‍රොටෝකෝල පිළිගැනීම හා නිර්දේශ කිරීම.

(උ) ජාතික තෙල් දූෂණ හදිසි සැලැස්මක් සකස් කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම.

(ඌ) ඛණිජ තෙල් හෝ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ස්වාභාවික සම්පත් ගවේෂණය කිරීමේ හෝ එහි යෙදී සිටින කොන්ත්‍රාත්කරුවන්, සේවා උපකොන්ත්‍රාත්කරුවන් සහ වෙනත් තැනැත්තන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය අධීක්ෂණය කිරීම, විධිමත් කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම.

(එ) සමුද්‍රීය පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ විවිධ ප්‍රජා කණ්ඩායම් අතර දැනුවත් බව ඇති කිරීම.

(ඒ) ඉහතින් වූ කාර්යයන් සියල්ල හෝ යම් කාර්යයක් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ වෙනත් යම් සියලු ක්‍රියා හා දේ සිදු කිරීම.

1.2.2 අධිකාරියේ බලතල

(අ) නැව් ආශ්‍රිත යම් කටයුත්තකින් හෝ වෙරළ ආශ්‍රිත සමුද්‍රයට සම්බන්ධ යම් කටයුත්තකින් උද්ගත වන යම් දූෂණයකින් ශ්‍රී ලංකා ජල තීරය හෝ වෙනත් යම් සමුද්‍ර කළාප හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කළාපය ඵලදායී ලෙස සුරක්ෂිත කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම.

(ආ) යම් නැව් ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්වලින් හෝ වෙරළ ආශ්‍රිත සමුද්‍රයට සම්බන්ධ යම් කටයුත්තකින් උද්ගත වන යම් දූෂණයක් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ සහ විමසීම් පැවැත්වීම සහ නඩු පැවරීම.

(ඇ) දූෂණය වැළැක්වීමේ කාර්ය සඳහා, ශ්‍රී ලංකා ජල තීරය තුළ සහ වෙනත් යම් සමුද්‍ර කළාප හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කළාපය තුළ පවත්වා ගෙන යන මුහුදු තෙල් ප්‍රවාහන කටයුතු හා බංකරින් මෙහෙයුම් සියල්ල පාලනය කිරීම.

(ඈ) යම් චංචල හෝ නිශ්චල දේපළක් අත් කර ගැනීම, දැරීම, බද්දට හෝ කුලියට ගැනීම හෝ දීම, උකස් කිරීම, ඔඩපනය කිරීම සහ විකිණීම හෝ අන්‍යාකාරයෙන් බැහැර කිරීම.

(ඉ) අධිකාරියේ කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීමේ දී අවශ්‍ය විය හැකි යම් නිළධරයන් හා සේවකයන් සේවයෙහි නියුක්ත කර වීම.

(ඊ) අධිකාරියේ කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන සියලු ම ගිවිසුම් වලට කෙළින් ම හෝ තත්කාර්යය සඳහා අධිකාරිය විසින් බලය පවරන ලද යම් නිළධරයකු හෝ නියෝජිතයෙකු මඟින් එළඹීම සහ ඉටු කිරීම.

(උ) පනත යටතේ අධිකාරියට පවරන ලද බලතල සියල්ල හෝ ඉන් කිසිවක් පැවරීම සඳහා නාමයෙන් හෝ තනතුරින් යම් තැනැත්තෙකු පත් කිරීම.

(ඌ) මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද යම් බැංකුවක හෝ මුල්‍යායතනයක ගිණුම් විවෘත කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාම.

(එ) අධිකාරියේ කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි මුදල් ප්‍රමාණය ණයට ගැනීම.

(ඒ) චංචල හා නිශ්චල දේපළ යන දෙයාකාරයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ විදේශීය ප්‍රභවයන්ගෙන් ලැබෙන ප්‍රධාන, පරිත්‍යාග සහ රික්තවරණ පිළි ගැනීම හා ලබා ගැනීම සහ අධිකාරියේ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා ඒවා යොදා ගැනීම.

(ඔ) අධිකාරියේ කටයුතු කළමනාකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් රීති සෑදීම.

(ඕ) අධිකාරිය මඟින් සපයනු ලබන යම් සේවාවක් සඳහා යම් තැනැත්තෙකුගෙන් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයකින් ගාස්තු අය කිරීම.

(ක) ශ්‍රී ලංකාවේ වරායවලට පැමිණෙන සියලු නැව් වලින් අධිකාරිය විසින් සපයනු ලබන සේවාවන් සම්බන්ධයෙන් ගාස්තු හෝ අය කිරීම් අය කර ගැනීම.

(ග) අධිකාරියේ කර්තව්‍යයන් නියමාකාරයෙන් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ හෝ මේ පනතේ නිශ්චිත ලෙස සඳහන් බලතල කිසිවකට ආනුෂංගික වන්නා වූ හෝ අන්‍යාකාරයකින් අධිකාරිය මත පවරන ලද්දා වූ හෝ භාර කරන ලද්දා වූ වෙනත් සියලු ක්‍රියා හෝ දේ කිරීම.

2. නීල ආර්ථිකයක් උදෙසා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ දායකත්වය.

පසු ගිය දශක කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාව සිය ආර්ථික සංවර්ධනයට ගොඩබිම කේන්ද්‍ර කොට ගත් සම්පත් දායක කර ගෙන ඇති බව පැහැදිලි වේ. කෙසේ නමුත් තව දුරටත් ගොඩබිම සම්පත් මත පමණක් රඳා පවතිමින් ආර්ථික සංවර්ධන ඇති කර ගත නොහැකි බව අද වන විට ජාතික වශයෙන් මෙන් ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ද මැනවින් පැහැදිලිව ඇත. ඒ අනුව නීල ආර්ථික සංකල්ප හෙවත් සමුද්‍රීය සම්පත් භාවිත කොට ගනිමින් ආර්ථික සංවර්ධන ඇති කර ගැනීමේ සංකල්පය වත්මන් ලෝකයේ වැදගත් ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රමෝපායක් බවට පත් වී ඇත.

සාගරය ආශ්‍රිත සම්පත් තිරසර ලෙස යොදා ගනිමින් ආර්ථික වර්ධන සිදු කිරිම නීල ආර්ථික සංවර්ධන වන අතර ඒ හරහා ජනතාවගේ රැකියා අවස්ථා පුළුල් කිරීම හා ජීවන තත්වය ඉහළ නැංවීම අපේක්ෂා කරන අතර ම සාගරයේ මෙන් ම එයට සම්බන්ධ පරිසර පද්ධති අරක්ෂා කිරීම ද අත්‍යාවශ්‍ය අංග ලෙස සලකනු ලැබේ.

ගොඩබිම මෙන් අට ගුණයක පමණ සාගර කළාපයක සම්පත් නෙළා ගැනීමේ අයිතිය සතු දූපත් රාජ්‍යයක් වුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර සම්පත් නිස්සාරණය හා භාවිතය ඉතා අවම මට්ටමක පවතී. සාගරය හා බැඳුණු කර්මාන්ත ලෙස ධීවර කර්මාන්තය හා සංචාරක කර්මාන්ත පැවතිය ද ඒවා ද ප්‍රශස්ථ මට්ටමේ දියුණුවක් ලබා නොමැත. කෙසේ වුව ද ශ්‍රී ලංකවේ සාගර කළාපය තුළ යොදා ගත හැකි කර්මාන්ත අවස්ථා රාශියක් පවතී. ධීවර හා සංචාරක ක්ෂේත්‍රයන්ට අමතර ව සාගර ජීව තාක්ෂණික අංශය (ඒරසබැ ඉසදඑජයබදකදටහ), සාගර ඛණිජ නිස්සාරණය, සාගර ආශ්‍රිත පුනර්ජනනීයන් බලශක්තිය උත්පාදනය, නාවික ක්ෂේත්‍රය හා ඒ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත, සාගරය හරහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රය හා සාගරයේ ඉඳි කිරීම් ආශ්‍රිත ඉන්ජිනේරු ක්ෂේත්‍ර නීල ආර්ථිකයේ වැදගත් අංශයන් වේ.

ඉහත සඳහන් අංශයන්හි සංවර්ධනයත් සමග සමුද්‍ර සම්පත් භාවිතය ඉහළ යන විට සාගර පරිසර පද්ධතියට සිදු වන බලපෑම් හා සමුද්‍ර දූෂණයට ඇති ඉඩකඩ කිසිසේත්ම අමතක කළ නොහැක. නීල ආර්ථික සංකල්පය තුළ සාගර පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම ද ඇතුළත් ව ඇත්තේ එබැවින් වන අතර සමුද්‍ර දූෂණය හා වෙනත් හේතූන් නිසා පරිසර පද්ධති බිඳ වැටීම නීල ආර්ථිකයේ තිරසාර බව බිඳ වැටීමට ද හේතු වේ.

ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ සමුද්‍ර දූෂණය පාලනය වැළැක්වීම හා කළමනාකරණය සඳහා වන 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා ස්ථාපිත සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරි නීල ආර්ථිකය සංවර්ධනයේ තිරසර බව රැක ගැනීම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයන් ඉටු කරනු ලබයි. විශේෂයෙන් 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත හා ඒ මගින් බලාත්මක වන රෙගුලාසි මඟින් සමුද්‍ර දූෂණයට එරෙහිව නීති මඟින් කටයුතු කරනු ලැබේ. ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු වලට ගැළපෙන අයුරින් මෙම පනත හා රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ද මතු ව ඇති බැවින් ඒ සඳහා ද මේ වන විට කටයුතු කරමින් පවතී. නීතිමය කටයුතු හරහා සමුද්‍ර දූෂණය පාලනයට අමතර ව විවිධ ව්‍යාපෘති හරහා සමුද්‍ර දූෂණය පාලනයට මෙම අධිකාරිය කටයුතු කරනු ලබයි. ගොඩබිම හරහා සාගරයට හා වෙරළ කළාපයට එකතු වන දූෂක ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අවම කිරීමට හා එකතු වන දූෂක ද්‍රව්‍ය එම පරිසරයෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා වෙරළ රැකබලා ගන්නන් පත් කිරීම, වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් සංවිධානය හා සම්බන්ධීකරණය ඇළ මාර්ග ආශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සඳහා අපද්‍රව්‍ය පෙරණ (Waste strainer) යෙදීම ආදී වැඩසටහන් පසු ගිය වසර කිහිපය තුළ පුද්ගලික අංශයේ සහයෝගයෙන් ක්‍රියාත්මක විය. සමුද්‍රය ආශ්‍රිත නෞකා අනතුරු හා සම්පත් ගවේෂණය වැනි ක්‍රියාකරම් නිසා සිදු වන සමුද්‍ර දූෂණයේ දී එම දූෂණය පාලනයට හා හානි වූ පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනයට ද සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය අනෙකුත් පාර්ශවකාර ආයතන සමඟ එක් ව කටයුතු කරනු ලබයි.

මෑතක දී සිදු වූ නාවික අනතුරු වලින් ලත් අත්දැකීම් අනුව දැනට පවතින හදිසි තෙල් විසිරීමක දී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීමට හා තෙල් වලට අමතරව රසායනික ද්‍රව්‍ය විසිරීමක් සඳහාද ප්‍රතිචාර දැක්වීමට හැකි වන පරිදි අවශ්‍ය සංශෝධන කිරීමට ද කටයුතු කරමින් පවති.

සමුද්‍ර දූෂණය පාලනයට පමණක් නොව පවතින පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණයට ද අදාළ ව කඩොලාන පැළ තවාන් පවත්වා ගනිමින් කඩොලාන නැවත වගා කිරීමේ වැඩසටහන් හා කොරල් පර ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහන් වල ද වැදගත් කාර්යය භාරයක් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සිදු කරනු ලබයි. මේ සඳහා පුද්ගලික අංශයේ හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලද දායකත්වය ලබා ගෙන ඇත.

සමුද්‍ර පරිසර දූෂණය අවම කිරීමට හා සමුද්‍ර පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා වන ආකල්ප වෙනස ඇති කිරීමට විවිධ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය හා සමාජ මාධ්‍ය හරහා සිදු කරනු ලබන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වලට අමතරව පාසල් සිසුන්, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්, රාජ්‍ය නිළධාරීන් හා ධීවරයන් ඉලක්ක කර ගත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික් වල පිහිටා ඇති එහි දිස්ත්‍රික් කාර්යාල හරහා ද වසර පුරා සිදු කරනු ලබයි.

දැනටමත් ආරම්භ කොට ඇති වරාය නගරය, වරාය පුළුල් කිරීම හා සංවර්ධනය වැනි කටයුතු වලට අමතර ව තවත් නීල ආර්ථික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති රාශියක් ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ අනාගතයේ දී සිදු වනු ඇත. ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන මග පෙන් වීම හා මැදිහත් වීම උදෙසා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය තවදුරටත් තාක්ෂණිකව බල ගැන්වීමත් මානව හා භෞතික සම්පත් වලින් ශක්තිමත් කිරීමත් අවශ්‍ය වේ.

3. ආයතනයේ පාලන වාර්තාව

විධිමත් ආයතනික පාලනයක් මඟින් පාර්ශවකරුවන්ගේ අගය හා අධිකාරියේ සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම සහ උපාය මාර්ගික වර්ධන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ශක්තිමත් පදනමක් සැපයේ. පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ සමාලෝචනයට සහ මහජනතාව විසින් අධිකාරියේ මෙහෙයුම් හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දක්වනු ලබන කැමැත්ත විධිමත් ආයතනික පාලනයක් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධකයක් වේ. එසේ ම ඉහළ මට්ටමේ අනුගත වීම විධිමත් පාලනයක් පවත්වා ගෙන යාම අවසාන වශයෙන් ආයතනික යහ පාලනය තහවුරු කරනු ලබයි. 2008 අංක 5 දරන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත අනුව අධිකාරියේ පාලන රාමුව සකස් කර ඇති අතර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අවශ්‍ය අවස්තාවලදී ප්‍රතිපත්තිමය සහයෝගය ලබා දේ.

3.1 පාලන රාමුව

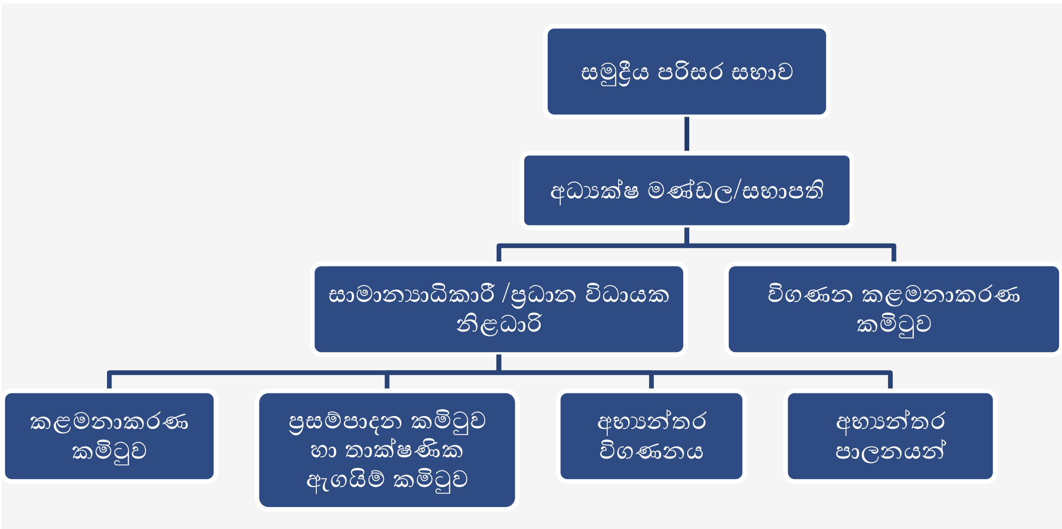

3.2 අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

අධිකාරියේ සාර්ථකත්වය පිටු පස ඇති බලවේගය වන්නේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වේ. ඉහළ සුදුසුකම්ලත් සහ පළපුරුද්දක් සහිත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ උපාය මාර්ග, මූල්‍ය හා කීර්ති නාමයට මෙන් ම අධිකාරියේ සියලු කටයුතු කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීම සඳහා තීරණ ගැනීමට නිරන්තරයෙන් කැප වේ. මෙහි දී, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමුහික හැකියාවන් උපයෝගි කර ගෙන, 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතෙහි බලතල හා කාර්යයන් වලට අනුකූල ව ඉහළ ම මට්ටමේ ආයතනික පාලනයක් සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය කටයුතු කරයි.

අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ කාර්ය භාරයන් සහ වගකීම්, ඒවායේ නිශ්චිත සංයුතිය මෙන් ම ඔවුන්ගේ තනතුරු වල ධූර කාලය තීරණය කිරීම ද මෙහි දී වැදගත් වේ. නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශයේ අමාත්‍යවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා සභාපති ඇතුළුව සාමාජිකයින් තිදෙනෙක් පත් කරනු ලබනු අතර පරිසර විෂයය, විදේශ කටයුතු විෂයය, මුදල් විෂයය හා ධීවර විෂයය භාර අමාත්‍යවරයන්ගේ අමාත්‍යාංශයන්හි ලේකම්වරයන් වශයෙන් තත්කාලයෙහි ධූර දරන තැනැත්තන් හෝ ඔවුන්ගේ නියෝජිතයන්, වෙළෙඳ නැව් අධ්‍යක්ෂකවරයා ලෙස තත්කාලයෙහි ධූර දරන තැනැත්තා, ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාවේ නාවික හමුදාපති වශයෙන් තත්කාලයෙහි ධූර දරන තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයෙක් හා අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරිවරයා වශයෙන් තත්කාලයෙහි ධූර දරන තැනැත්තා ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පත් කරනු ලබයි.

3.3 2022 වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සාමාජිකයන්ගේ සහභාගීත්වය

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් මාසික ව පවත්වනු ලබන අතර, විශේෂ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් අවස්ථානුකූල ව පවත්වනු ලැබේ. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ නිර්දේශ මත අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී කරුණු පැහැදිලි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අතිරේක තොරතුරු ලබා දීම සඳහා මාණ්ඩලික නිළධාරින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සහභාගි වේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් විධිමත් න්‍යාය පත්‍රයක් මත පවත්වනු ලබන අතර රැස්වීම් වලට පෙර කළමනාකාරිත්වයන් විසින් අධ්‍යක්ෂවරුන්ට අදාළ සවිස්තරාත්මක පසුබිම් තොරතුරු සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා සපයනු ලැබේ. වර්ෂය තුළ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් 10 ක් පවත්වන ලද ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ වරුන්ගේ සහභාගීත්වය පහත වගුවේ දැක්වේ.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු

	නම	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ දරන තනතුර	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්
01	දර්ශනී ලහඳපුර මිය	සභාපති (ඇමතිතුමා විසින් පත්කළ සාමාජික)- විධායක අධ්‍යක්ෂ	10/10
02	ඒ.ජේ.එම්.ජගත් ගුණසේකර මයා	සාමාන්‍යාධිකාරී (වැඩ බලන)	10/10
03	ආර්.ඒ.ආර්.ආර්.රූපසිංහ මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/06
04	සුනිල් සේනාරත්න මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/10
05	ඒ.ඩබ්ලිව්.සෙනෙවිරත්න මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/02
06	ප්‍රසන්න ගුණසේකර මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/06
07	අශෝකලාල් කොඩිතුවක්කු මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/05
08	සචිත් ප්‍රනාන්දු මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/02
09	සුමනා යාපා මිය	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/04
10	හසන්ති ඔරුගොඩවත්ත දිසානායක මිය	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	-
11	එම්.ආර්.හසන් මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	-
12	රියර් පී.එස්.මහවිතාන මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/06
13	රියර් අද්මිරාල් ආර්.ඒ.පී.පී.රත්නායක මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/02
14	සමන්ත ගුණසේකර මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/02
15	අයිවන් ද අල්මේදා මයා	විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂ	10/03

3.4 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ ස්වාධීනත්වය

අධිකාරියේ සාර්ථකත්වය සහ තිරසාරභාවය සඳහා වන සමස්ත වගකීම සහ වගවීම මූලික වශයෙන් පැවරී ඇත්තේ අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වන අතර උපාය මාර්ගික උපදෙස් සහ සමස්ත කාර්යසාධනය කෙරෙහි හොඳ නායකත්වයක් ලබා දීම සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ යහපත සුරැකීම සඳහා කටයුතු කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ මූලික කාර්යභාරය වේ.

2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතට අනුව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ සේවා කාලය වසර තුනකට සීමා වේ. තීරණ ගැනීමට පෙර, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ආයතනික කළමනාකරණයෙන් සහ අවශ්‍ය නම් බාහිර වෘත්තිකයන්ගෙන් අදාළ උපදෙස් හා තොරතුරු ලබා ගත හැකි අතර ආයතනික කළමනාකරණය විසින් අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයිය යුතු ය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වගකීම් කාර්යක්ෂම ව ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

වෙත සැපයීම අධිකාරියේ කළමනාකරණයේ වගකීම යි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අධිකාරියේ අරමුණු ළඟාකර ගැනීම සඳහා වගකිව යුතු වේ. ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඒවා ඵලදායි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම මඟින් අධිකාරිය තුළ ඵලදායි අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ක්‍රියා කරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, විගණන නිරීක්ෂණ පිළිබඳව සලකා බලා කළමනාකරණ කමිටුව මඟින් අභ්‍යන්තර හා බාහිර විගණකවරුන් මගින් මෙන් ම ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටමේ සියලු ම සාමාජිකයින් සමඟ අධිකාරියේ පාලන හා මෙහෙයුම් කටයුතු සමාලෝචනය කරයි.

අධිකාරියේ දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු ය. මෙම වගකීම ඉටු කිරීමේ දී, අධිකාරියේ උපාය මාර්ග සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ අවසාන වගවීමත්, එහි මෙහෙයුම් කාර්ය සාධනය සහ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල අධීක්ෂණය කිරීමත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම වේ. තව ද, ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතා සහ සදාචාරාත්මක ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම ඔවුන්ගේ තවත් වගකීමක් වේ.

ඉහත සඳහන් කළ කරුණු වලට අමතර ව, වාර්ෂික මූල්‍ය වාර්තා, වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය, පාලන වාර්තාවන්, ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් සහ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සමාලෝචනය කිරීම යනාදියෙ හි අනුමැතිය සඳහා ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකීම දරයි.

ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ආයෝජන වලට අදාළ අනුමැතියන් ලබා දීම ද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අධීක්ෂණය යටතේ සිදු කරයි.

3.5 අනෙකුත් කමිටුන්

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කටයුතු සඳහා අනු කමිටුවක් ලෙස විගණන හා කළමණාකරණ කමිටුව ප්‍රධාන කාර්යයක් ඉටු කරයි.

3.6 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව ස්වාධීන උප කමිටුවක් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වග කියනු ලැබේ. අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය අවදානම් කළමනාකරණය සමඟ මූල්‍ය, මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා පාලනය ඇතුළු ව සියලු වර්ගවල පාලනයන් ආවරණය කරනු ලබයි. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදය හා අවදානම් කළමනාකරණය ආයතනයට දරා ගත හැකි අවදානම් රාමුවක් තුළ කළමනාකරණය කර ගනු ලබයි. ඒ අනුව, ජාතික විගණන කාර්යාලයේ විගණන, විමසුම් අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා, විමර්ශන වාර්තා සමාලෝචනය කර කළමණාකාරීත්වයට මඟ පෙන්වීම විගණන කමිටුව මඟින් සිදු කරනු ලබයි.

සියලු ම අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියා පටිපාටි සහ ඒවායේ ප්‍රමාණවත් භාවයෙහි ඵලදායීතාවය සමාලෝචනය කිරීමට සහ අභ්‍යන්තර පාලනයන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම අධිකාරියේ විගණන කමිටුවේ මූලික වගකීමක් වේ.

3.7 ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව

නිෂ්පාදන, භාණ්ඩ, සේවා සහ වැඩ මිළ දී ගැනීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ මාලාවක් ජාතික ප්‍රසම්පාදන නියෝජිතායතනය මඟින් නිකුත් කර තිබේ. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සඳහා වඩාත් මූල්‍යමය වශයෙන් වාසිදායක හා ගුණාත්මක ව හොඳම සේවා සහ සැපයුම් ලබා ගැනීම සඳහාත් විනිවිදභාවය සහතික කිරීම, ප්‍රමාදයන් අවම කිරීම සඳහාත් ජාතික ප්‍රසම්පාදන නියෝජිතායතනය මඟින් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශයන්, ප්‍රසම්පාදන හා තාක්ෂණ ඇගයීම් කමිටු මඟින් ක්‍රියාත්මක කරයි. මිළ දී ගැනීම් වල තාක්ෂණික පිරිවිතරයන් කෙරෙහි තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව අවධානය යොමු කරන අතර ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් මිළ දී ගැනීම් වල අනෙකුත් අංශයන් ගැන සැලකිළිමත් වේ. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ප්‍රසම්පාදන කමිටු වටිනාකම් අනුව පහත පරිදි වේ.

1. දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (රු.500,000/=ට වැඩි වටිනාකමක් ඇති ප්‍රසම්පාදනයන් සඳහා)

2 . සුළු ප්‍රසම්පාදන කමිටුව (රු.500,000/=ට අඩු වටිනාකමක් ඇති ප්‍රසම්පාදනයන් සඳහා)

3.8 කළමනාකරණ කමිටුව

කළමනාකරණ කමිටුව සභාපති, ප්‍රධාන විධායක නිළධාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී හෝ අංශ ප්‍රධානීන්ගෙන් සමන්විත වන අතර ඔවුන්ගෙන් එක් අයෙකු(අවස්ථානුකූලව) කමිටුවේ සභාපති ලෙස කටයුතු කරයි. කමිටුවේ ප්‍රධානියා ද රැස්වීම්වලට සහභාගී වේ. ඒසේම අවස්ථානුකූල ව අවශ්‍ය අවස්ථා වල දී වර්ෂය තුළ කමිටුව රැස් වන අවස්ථා ගණන වෙනස් විය හැක.

රජයේ අනෙකුත් ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණය

අධිකාරියේ මෙහෙයුම් අඛණ්ඩතාව රඳා පවතින්නේ එහි සියලු පාර්ශවකරුවන් සමග සුහද ව හා අර්ථවත් ලෙස කටයුතු කිරීම මත ය. අධිකාරිය සහ එහි පාර්ශවකරුවන් අතර අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැදගත්කම හඳුනා ගෙන ඇත. අධිකාරියේ මෙහෙයුම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය, වෙරළ සංරක්ෂණ හා පහත්බිම් සංවර්ධන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ මහා භාණ්ඩාගාරය සමග සමීප ව සම්බන්ධ ව කටයුතු කරයි.

අධිකාරියේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති, වැඩසටහන් සඳහා භාණ්ඩාගාරය මඟින් අරමුදල් සැපයීම සිදු කරන අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් හා මග පෙන්වීම් ද ලබා දේ. සන්නිවේදන කටයුතු වාචික ව හා ලිඛිත ව සිදු කරන අතර සභාපති / සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබන ප්‍රධාන සම්බන්ධීකරණ නිළධාරින් ලෙස කටයුතු කරයි. අධිකාරිය විසින් නීත්‍යානුකූල ව අවශ්‍ය සහ අදාළ තොරතුරු හැකි උපරිම ආකාරයෙන් සැපයීම සිදු කරයි.

3.9 අභ්‍යන්තර පාලනයන්

අධිකාරිය කාර්යක්ෂම ව ක්‍රියාත්මක වීමට ඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමයක් අත්‍යවශ්‍ය වේ. අධිකාරියේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීම, නිසි වාර්තා පවත්වා ගෙන යාම සහ විශ්වාසදායක තොරතුරු සැපයීම සහතික කිරීම මෙම අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අරමුණ වේ. එබැවින් අධිකාරිය සතු සීමිත සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායි ලෙස ආයතනික අරමුණු කරා ලගා වීම සඳහා භාවිතා කිරීම අභ්‍යන්තර පාලනයේ ප්‍රධාන අංගය වේ.

3.10 අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මෙහෙයවනු ලබන්නේ වෘත්තීය වශයෙන් සුදුසුකම් ලත් ගණකාධිකාරීවරයෙකු විසිනි. අභ්‍යන්තර පාලනයන් තක්සේරු කිරීම, අවදානම් ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම සහ ගණුදෙණු වල සම්පූර්ණභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා විගණන කමිටුව විසින් අනුමත කරන ලද විගණන සැලසුම් පවතී. මීට අමතර ව, කළමනාකාරිත්වයට නිරීක්ෂණ සහ නිර්දේශ ලබා දීමේ අරමුණ ඇති ව විශේෂ පරීක්ෂණ පැවැත් විම සඳහා ඔවුන්ට පවරා ඇත.

අධිකාරියෙහි වියදම් හා ආදායම් වලට අදාළ අවදානම් ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම, විගණන විමසුම් වලට පිළිතුරු යැවීමට පෙර සමාලෝචනය කිරිම විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව සාකච්ඡා කිරීම සහ සිදු කරන ලද සත්‍ය කාර්යයන් සහ වාර්ෂික සැලසුම් වරින් වර සමාලෝචනය කිරීම අභ්‍යන්තර විගණනය විසින් සිදු කරනු ලබන අනෙකුත් කාර්යයන් වේ.

3.11 ආයතනික කළමනාකරණය

අවස්ථානුකූල ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද උපායමාර්ගික දිශානතිය, ස්ථාපිත ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටි මත පදනම් ව අධිකාරියේ නිත්‍ය කටයුතු සභාපති හෝ සාමාන්‍යාධිකාරී විසින් මෙහෙයවනු ලබයි.

ප්‍රධාන කාර්යාලයේ මෙහෙයුම් සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල මෙහෙයුම් ලෙස අධිකාරියේ මෙහෙයුම් කටයුතු කොටස් දෙකකට බෙදේ. ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු සහකාර කළමනාකරුවන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ මෙහෙයවනු ලබන්නේ දිස්ත්‍රික් සමුද්‍රීය පරිසර නිළධාරීන් මඟින් වන අතර එම පළාත ට අදාළ නියෝජ්‍ය කළමනාකරුවන් හෝ සහකාර කළමණාකරුගේ සහාය ලැබේ. වඩා හොඳ කළමනාකරණයක් සඳහා ප්‍රධාන කාර්යාලය දෙපාර්තමේන්තු කිහිපයකට බෙදා ඇති අතර සෑම ඒකකයක් ම මෙහෙයවනු ලබන්නේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී හෝ කළමනාකරුවෙකු විසින් වන අතර අධිකාරියේ එදිනෙදා ක්‍රියාකාරිත්වයට සභාපතිවරයාට සහ සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාට සහාය වේ. ආයතනික කළමණාකරුවන් අදාළ ක්ෂේත්‍රවල අවශ්‍ය කුසලතා, පළපුරුද්ද සහ අධ්‍යයන හා වෘත්තීය සුදුසුකම් ඇති වෘත්තිකයන් වේ.

3.12 අනුකූලතාවය සහ විනිවිදභාවය

අධිකාරියට අදාළ වන සියලු ම නීති, රෙගුලාසි, ප්‍රමිති, සම්මත භාවිතයන්ට අනුකූල වීම අධිකාරියේ සාර්ථකත්වයට හා තිරසාරභාවයට අත්‍යවශ්‍ය වේ. අධිකාරියෙහි ආයතනික පාලනය ව්‍යුහගත වී ඇත්තේ 2003 දී ශ්‍රී ලංකාවේ වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය සහ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද යහ පාලනය සඳහා වූ ආයතනික පාලනය පිළිබඳ සම්මත පරිචය පිළිබඳ සංග්‍රහයේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුව ය. ශක්තිමත් ආයතනික පාලන පිළිවෙත් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය එම අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල ව කටයුතු කිරීමට කැප වී සිටී.

සියලු ම කටයුතු වල විනිවිදභාවය පවත්වා ගැනීමට අධිකාරිය කැප වී සිටී. අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (SLPASS / SLFRS / LKAS) සහ වගවීම සහතික කිරීම සඳහා අදාළ රෙගුලාසි වලට අනුකූල ව කටයුතු කරයි. 1971 අංක 38 දරණ මූල්‍ය පනතට හා රජයේ මුදල් රෙගුලාසි හා ආයතන සංග්‍රහයේ ප්‍රතිපාදන අධිකාරියේ දෛනික මෙහෙයුම් කටයුතු වල දී යොදා ගැනේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන වාර්ෂික ව ප්‍රකාශයට පත් කර පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලබන අතර විගණකාධිපතිවරයා බාහිර විගණන කටයුතු සිදු කරයි.

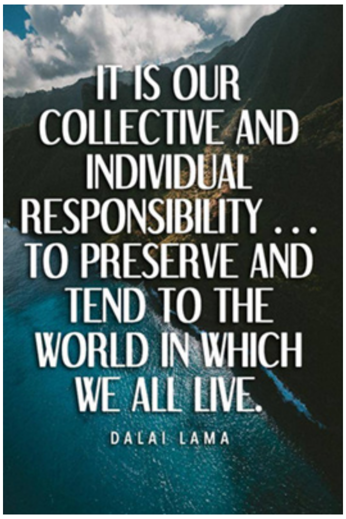

4. අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වාර්තාව

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය යනු 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ සංස්ථාගත කරන ලද රාජ්‍ය නියාමන අධිකාරියකි. මෙම අධිකාරිය කළමනාකරණය කරනු ලබන්නේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් විසිනි.

අධිකාරියේ ලියාපදිංචි කාර්යාලය අංක 177, නාවල පාර, නාරාහේන්පිට කොළඹ 05 යන ලිපිනයේ පිහිටා ඇත. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවට ඇතුළත් විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකාවේ වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (SLPSAS) සහ භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛ වල විධිවිධාන වලට අනුකූල ව සකස් කොට ඉදිරිපත් කර ඇත.

4.1 මූලික ක්‍රියාකාරකම්

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත හා ඒ යටතේ සකස් කර ඇති රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම, අදාළ ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, පාර්ශවකරුවන් හා අනෙකුත් සම්පත් සම්බන්ධීකරණය හා බලාත්මක කිරීම, සාගර පරිසරය තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අනාගත හා වර්තමානය පරපුර සඳහා වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම, පාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම යි.

4.2 විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ගණකාධිකාරීවරයා විසින් නිසි පරිදි අත්සන් කර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා සකස් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපතිවරයා විසින් විගණනය කර ඇත. විගණකාධිපති වාර්තාව 10 වන පරිච්ඡේදයේ දක්වා ඇත.

4.3 මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ වගකීම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකිව යුතු අතර එය අධිකාරියේ වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ තත්ත්වයක් නිරූපණය කරයි. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුව මූල්‍ය කාර්ය සාධනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, හිමිකම් වෙනස් වීම් ප්‍රකාශය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සටහන් 94 සිට 123 දක්වා පිටු වල දක්වා ඇති පරිදි සකස් කර ඇති බව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ අදහස යි.

4.4 වර්ෂය තුළ සැළකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ වෙනස්කම්

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ, 'මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම්' පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය අංක 01 මගින් නියම කර ඇති පරිදි, පෙර මූල්‍ය වර්ෂයේ දී අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල කිසිදු වෙනසක් වසර තුළ දී සිදු වී නොමැත.

4.5 ආදායම සහ අතිරික්තය / හිඟය

සංසන්දනාත්මක සංඛ්‍යා සමඟ 2022 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වූ මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල වල සාරාංශය පහත දැක්වේ.

අයිතමය	2022	2021
මුළු ආදායම (රු)	761,854,231.00	438,795,121.05
මුළු වියදම (රු)	552,603,480.00	537,099,745.33
අතිරික්තය/හිඟය (රු)	209,250,751.00	(98,304,624.27)

4.6 දේපළ, පිරියත හා උපකරණ

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ පිළිබඳ විස්තර 100 වන පිටුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන 08 හි දක්වා ඇත.

4.7 අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ වේතනය

2021 සහ 2022 වර්ෂයන් තුළ ගෙවන ලද අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ දීමනා පහත පරිදි වේ;

2022 (රු)	**2021** (රු)
228,000.00	204,000.00

මෙම වැටුප් හා වේතන ගෙවීම 2015 අංක 01 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ ප්‍රතිපාදන අනුව සිදු කර ඇත.

4.8 අධිකාරිය සමඟ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ කොන්ත්‍රාත්තු

අධිකාරිය සමඟ ගිවිසුමක් ඇති කර ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සෘජු හෝ වක්‍ර ක්‍රියාකාරකම් නොමැත.

4.9 අවදානම් කළමනාකරණය සහ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය

අවදානම් කළමනාකරණය පිළිබඳ සමස්ත වගකීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සතු වේ. මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමයක් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක හා පුළුල් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කර ඇත.

4.10 මානව සම්පත්

අධිකාරියේ මෙහෙයුම් මෙහෙවර සහ දැක්ම යතාර්ථයක් බවට පත්කිරීමේ දී මානව සම්පත් වල වැදගත් කාර්යභාරය අධිකාරිය විසින් හඳුනගෙන තිබේ. ඒ අනුව, අධිකාරියේ මානව සම්පත් ප්‍රාග්ධනය ඉහළ නැංවීමට සහ ආයතනික අරමුණු හා අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වය ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් ලබා ගැනීම සඳහා පියවර කිහිපයක් ගන්නා ලදී. අධිකාරියේ මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්තිය මගින් කරනුයේ සියලු ම තනතුරු කාණ්ඩ වල නිළධාරින්ට දේශීය හා විදේශීය පුහුණුව තුළින් ඔවුන්ගේ දැනුම හා කුසලතා අඛණ්ඩ ව ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අවස්ථාවන් ලබා දීමයි. මානව සම්පත් තුළ ඉහළ මට්ටමේ තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ හැකියාවක් ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා මානව ප්‍රාග්ධනය සංවර්ධනය කිරීම අධිකාරියේ ප්‍රමුඛ පරමාර්ථයක් වී තිබේ. මෙම වාර්තාවේ 32 සිට 34 දක්වා පිටු වල මානව ප්‍රාග්ධන වාර්තාව දක්වා ඇත.

4.11 පියවිය යුතු වගකීම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශන දිනය වන විට අධිකාරියට එරෙහි ව නඩු පවරා නොමැත. ඒ අනුව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අධිකාරියේ මූල්‍ය ස්ථායිතාවයට හෝ එහි අනාගත මෙහෙයුම් කෙරෙහි කිසිදු ද්‍රව්‍යමය බලපෑමක් ඇති නොකරනු ඇත.

4.12 නීති රීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල වීම

අදාළ නීති රීති හා රෙගුලාසි උල්ලංගනය වන ආකාරයේ කිසිදු කටයුත්තක අධිකාරිය නිරත වී නොමැත.

4.13 ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම්

අදාළ නියාමන හා ව්‍යවස්ථාපිත බල අධිකාරින් විසින් ගෙවිය යුතු යැයි නියම කර ඇති සියලු ම

ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් නියමිත මූල්‍ය සම්පත් භාවිතා කරමින් නියමිත වේලාවට සිදු කර ඇති බවට අධ්‍යක්ෂවරුන් ඔවුන්ගේ දැනුමෙන් හා විශ්වාසයෙන් උපරිම ලෙස සෑහීමකට පත් වේ.

4.14 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රකාශයට පත්කිරීමෙන් පසු සිදුවීම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙනස්කම් සිදු කිරීම අවශ්‍ය වන ප්‍රමාණාත්මක වැදගත්කමක් ඇති කිසිදු සිදු වීමක් මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ දිනට පසුව සිදු වී නොමැත.

4.15 අඛණ්ඩ පැවැත්ම

අධිකාරියේ දැක්ම, අරමුණු ලඟා කර ගැනීම, මෙහෙයුම් වැඩි දියුණු කිරීම සහ අනාගතය සඳහා සමුද්‍රීය පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ආයතනික සැලැස්ම / ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කර ඇත. ඒ අනුව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන, අඛණ්ඩ පැවැත්ම යන සංකල්පය මත පදනම්ව සකස් කර ඇත.

4.16 විගණකවරුන්ගේ වේතනය

අධිකාරිය විසින් විගණන ගාස්තු ලෙස 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා විගණකාධිපති වෙත විගණන ගාස්තු ලෙස රු:1,239,600.00 ක් ගෙවා ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන් නිරීක්ෂණය කළ පරිදි, විගණකාධිපති, අධිකාරිය සමඟ ගිවිසුම් පිළිබඳ වෙනත් කිසිදු සම්බන්ධතාවයක් හෝ බැඳීමක් නොමැත.

4.17 ආයතනික පාලන පිළිබඳ ව අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ ප්‍රකාශන

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පහත සහතික කිරීම් සිදු කරයි;

1. අධිකාරිය සිය මෙහෙයුම් සිදු කිරීමේ දී අදාළ වන සියලු ම නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල වන අතර අදාළ නීති හා රෙගුලාසි වලට පට හැනි කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක නිරත වී නොමැත.
2. අධිකාරිය සම්බන්ධ ගිවිසුම් වල දී අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සියලු ම ප්‍රමාණාත්මක සම්බන්ධතා ප්‍රකාශ කර ඇත.
3. අධිකාරියේ මෙහෙයුම් වැඩ අඛණ්ඩ ව ක්‍රියාත්මක වීමට සහය දැක්වීමේ උපකල්පනය මත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ ආයතනික / ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සමාලෝචනය කර ඇති අතර අනාගතයේ දී එහි මෙහෙයුම් දිගටම කරගෙන යාමට අධිකාරියට ප්‍රමාණවත් සම්පත් ඇති බවට සෑහීමකට පත් වේ. ඒ අනුව, අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරනු ලබන්නේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම යන සංකල්පය මත ය.
4. අධ්‍යක්ෂවරුන් මූල්‍ය, මෙහෙයුම් සහ අනුකූලතා පාලනයන් සහ අවදානම් කළමනාකරණය ආවරණය වන පරිදි අභ්‍යන්තර පාලනයන් පිළිබඳ සමාලෝචනයක් සිදු කර ඇති අතර, එහි කාර්යක්ෂමතාව සහ සාර්ථක ව පිළිපැදීම පිළිබඳ සාධාරණ සහතිකයක් ලබා ගෙන ඇත.
5. ආයතනික පාලන නීති රීති වලට අනුකූල වන ක්‍රියා පටිපාටි සහ භාවිතයන් මෙම වාර්තාවේ 32 සිට 34 දක්වා පිටු වල ආයතනික පාලන වාර්තාවේ විස්තර කර ඇත.

4.18 වාර්තාවේ අන්තර්ගතය පිළිගැනීම.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ අන්තර්ගතය මෙයින් පිළිගනී. මෙම වාර්ෂික වාර්තාව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් අත්සන් කරනු ලබන්නේ ,

නීතිඥ දර්ශනී ලහඳපුර
සභාපති

5. විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් වාර්තාව

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරු තුන්දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. එහි සභාපතීත්වය භාණ්ඩාගාරය නියෝජනය කරනු ලබන සුමනා යාපා මහත්මිය විසින් දරනු ලබන අතර, පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් ආර්.ඒ.ආර්.ආර් රූපසිංහ මහතා සහ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් සුනිල් සේනාරත්න මහතා සෙසු කමිටු සාමාජිකයන් විය. තවද ජාතික විගණන කාර්යාලයේ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය භාර විගණන අධිකාරී සහ රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක, නිරීක්ෂකයන් ලෙස කමිටු රැස්වීම් වලට සහභාගී විය. අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණක කැඳවුම්කරු වශයෙන් කටයුතු කරන ලදී. 2022.08.17 දින ජාතික විගණන කාර්යාලයේ නියෝජ්‍ය විගණකාධිපති, ඩී.වී.චන්ද්‍රලතා මහත්මිය විශේෂ නිරීක්ෂකයෙකු වශයෙන් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමට සහභාගී වූ අතර 2022.12.06 දින ජාතික විගණන කාර්යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර විගණකාධිපති, ආර්.එම්.එම්.එස්.පෙරේරා මහත්මිය විශේෂ නිරීක්ෂකයෙකු වශයෙන් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමට සහභාගී විය. 2022.12.28 වන දින පවත්වන ලද විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමට ජාතික විගණන කාර්යාලයේ සහකාර විගණන අධිකාරී පී.කේ.කන්දෙගෙදර මහත්මිය, ආර්.එම්.ටී.රත්නායක මහතා සහ කේ.ඒ.ඒ.කේ.කහඳවල මහත්මිය යන නිළධාරීන් නිරීක්ෂකයන් වශයෙන් සහභාගී විය.

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ කැඳවීම මත සාමාන්‍යාධිකාරී සහ ගණකාධිකාරී සහ අනෙකුත් අදාළ තනතුරු දරණ නිළධාරීන් අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී කමිටුව ඉදිරියේ පෙනී සිටිමින් අදාළ කරුණු පැහැදිලි කිරීම් සිදු කරන ලදී.

ජාතික විගණන කාර්යාලය මගින් ඉදිරිපත් කරන විගණන විමසුම් වලින් පෙන්වා දී ඇති දුර්වලතා හා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රම වල පවත්නා අඩුපාඩු ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණය සමඟ සාකච්ඡා කර අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදුකිරීමට ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරන ලදී. අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛ, මුදල් රෙගුලාසි, ආයතන සංග්‍රහය හා අනෙකුත් රෙගුලාසි වල දක්වා ඇති පරිදි අධිකාරියේ කටයුතු සිදු කරනු ලබන බවට තහවුරුවක් ලබාගැනීම සඳහා විගණනය සැලසුම් කොට ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය. මෙහි දි අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම්, අධිකාරියේ වත්කම් ආරක්ෂා කිරීම හා නඩත්තුව, ප්‍රමාණවත් පරිදි ද්‍රවශීලතාවය පවත්වා ගෙන යාම ඇතුළු සියලු ම මූල්‍ය, පරිපාලන හා මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් විගණනයට භාජනය විය. විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව විසින් ගණකාධිකාරීවරයා විසින් සකස් කර ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ මූල්‍ය ප්‍රගති වාර්තා පරීක්ෂා කර බලා ඒ සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් සභාපතිතුමිය හා සාමාන්‍යාධිකාරීතුමා වෙත අවශ්‍ය කරන නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී.

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව විසින් රජයේ විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සහයෝග යෙන් කටයුතු කිරීම හා ඔවුන්ගේ නිරීක්ෂණ, නිගමන හා නිර්දේශ සම්බන්ධයෙන් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කරන ලදී. ඊට අතිරේක ව විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව විසින් අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා වලින් අනාවරණය කර ගත් කරුණු හා විගණන ක්‍රමවේදවල ඵලදායීතාවය ඇගයීමට ලක් කළ අතර එහි දී අඩුපාඩු අවම කර ගැනීමට අවශ්‍ය කරන උපදෙස් හා මගපෙන්වීම් අභ්‍යන්තර විගණන අංශයට ලබාදෙන ලදී. 2022 වර්ෂයට අදාල විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 04 ක් පවත්වන ලදි.

2022 වර්ෂය තුළ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ විගණන හා කළමනාකරණ රැස්වීම් පිළිබඳ වාර්තා

	නම	විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු සංයුතිය	විගණන හා කළමනාකරණ රැස්වීම්
01	සුමනා යාපා මිය	සභාපති (අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව, මුදල් අමාත්‍යාංශය)	04/04
02	ආර්.ඒ.ආර්.ආර්. රූපසිංහ මහතා	සාමාජික (අතිරේක ලේකම් - පාලන) - පරිසර අමාත්‍යාංශය)	04/01
03	සුනිල් සේනාරත්න මහතා	සාමාජික (අතිරේක ලේකම් - පාලන,මා.ස.සං, මූල්‍ය) - ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශය)	04/04
04	ඩී.වී.චන්ද්‍රලතා මිය	නිරීක්ෂක (නියෝජ්‍ය විගණකාධිපති - ජාතික විගණන කාර්යාලය)2022.08.17 දින	04/01
05	ආර්.එම්.එම්.එස්.පෙරේරා මිය	නිරීක්ෂක (ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර විගණකාධිපති-ජාතික විගණන කාර්යාලය)2022.12.06	04/01
06	එස්.එස්.කොඩිප්පිලි මිය	නිරීක්ෂක (විගණන අධිකාරි - විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව)	04/03
07	පී.කේ.කන්දෙගෙදර මිය	නිරීක්ෂක (සහකාර විගණන අධිකාරි -ජාතික විගණන කාර්යාලය) 2022.12.28 දින	04/01
08	ආර්.එම්.ටී.රත්නායක මහතා	නිරීක්ෂක (සහකාර විගණන අධිකාරි -ජාතික විගණන කාර්යාලය) 2022.12.28 දින	04/01
09	කේ.ඒ.ඒ.කේ.කහඳවල මිය	නිරීක්ෂක (සහකාර විගණන අධිකාරි -ජාතික විගණන කාර්යාලය) 2022.12.28 දින	04/01
10	එන්.ජෙයාගනේෂ් මහතා	නිරීක්ෂක (ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක-වෙරළ සංරක්ෂණ හා පහත්බිම් සංවර්ධන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය)	04/03
11	ඩබ්ලිව්.ඒ.පී. උදාන මහතා	කැඳවුම්කරු (අභ්‍යන්තර විගණක - සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය)	04/04

6. මානව ප්‍රාග්ධන වාර්තාව

"සේවක සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම සහ සේවක සහභාගීත්වය වැඩි කිරීම"

සේවක සබඳතා ගොඩනැගීම සහ සේවක සහභාගීත්වය වැඩි කිරීම ධනාත්මක සහ ඵලදායී වැඩ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමේ තීරණාත්මක අංගයක් ලෙස සැලකිය හැකි වේ. මෙම සංකල්පය මගින් සේවක සබඳතා ගොඩනැගීම එනම් ආයතනයක් තුළ සේවා යෝජකයින් සහ සේවකයින් අන්තර් ක්‍රියා කරන ආකාරය සහ සන්නිවේදනය කරන ආකාරයත්, කළමනාකරණය සහ කාර්ය මණ්ඩලය අතර ධනාත්මක සහ අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් ප්‍රයෝජනවත් සම්බන්ධතාවයක් වර්ධනය කිරීමද හැකි වනු ඇත. එසේම ඉහළ කළමනාකරණය සහ සේවකයින් අතර විවෘත හා විනිවිද පෙනෙන සන්නිවේදනය දිරිමත් කිරිම ද සාධාරණ හා අපක්ෂපාතී ආකාරයකින් ගැටුම් සහ ආරවුල් විසඳීම සඳහා යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කිරිම මෙන්ම පැහැදිලි දුක්ගැනවිලි පරිපාටියක් තිබීම හා විශ්වාසය සහ සාධාරණත්වය පවත්වා ගැනීමට මෙය මහත් සේ උපකාරී වේ. එසේම සේවකයින් ඔවුන්ගේ දායකත්වය සහ ජයග්‍රහණ සඳහා පිළිගැනීම සහ අගය කිරීම මෙන්ම ඔවුන්ගේ උත්සාහයන් හඳුනා ගැනීමෙන් චිත්ත ධෛර්යය සහ සබඳතා ශක්තිමත් කිරිමද සිදු කල හැකිය. සියලුම සේවකයින්ට සාධාරණව හා සමානව සලකන බවට සහතික විම වෙනස්කම් කිරීම සහ පක්ෂග්‍රාහි වීම සේවක සබඳතාවලට හානි කළ හැකිය.

එසේම සේවක සහභාගීත්වය වැඩි කිරීම තුලින් සේවකයින්ගේ කැපවීම ,කාර්ය සාධනය සමස්තයක් ලෙස සංවිධානයටම බලපානු ලබයි. සේවකයින් සංවිධානයේ මෙහෙවර, දැක්ම තේරුම් ගත යුතු අතර කාර්ය සාධනය පිළිබඳ නිතිපතා ප්‍රතිපෝෂණ ලබා දීම සහ සේවකයින් පුහුණු අවශ්‍යතා හඳුනා ගනිමින් පුහුණු විම් ලබා දීම,සේවක අභිප්‍රේරණ උපාය මාර්ග,සේවක සුභ සාධනය ද ඉහළ නැංවිම සිදු කළ යුතු ය.

සාරාංශයක් ලෙස, සේවක සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම සහ සේවක සහභාගිත්වය වැඩි කිරීම යනු සේවකයින්ට වටිනාකමක්, ඔවුන් කැමති සහ අභිප්‍රේරණයක් දැනෙන සේවා ස්ථානයක් නිර්මාණය කිරීමයි. එය සන්නිවේදනය, පිළිගැනීම, අවස්ථා සහ ධනාත්මක සේවා ස්ථාන සංස්කෘතියක් අවශ්‍ය වන අඛණ්ඩ උත්සාහයකි. ඵලදායි ලෙස සිදු කරන විට, එය ඉහළ රැකියා තෘප්තිය, වැඩිදියුණු කළ ඵලදායිතාව සහ අඩු පිරිවැටුම් අනුපාතවලට තුඩු දිය හැකි අතර අවසානයේ සේවකයින්ට සහ සංවිධානයට ප්‍රතිලාභ ලබා දෙනු ඇත.

සේවක සංඛ්‍යාව 2022 (GRI 405-1)

වයස් කාණ්ඩය	ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමණාකරනය		මධ්‍යම කළමණාකරනය		කණිෂ්ඨ කළමණාකරනය		සහකාර සමුද්‍ර පරිසර නිළධාරී		කළමණාකරන සහකාර		වෙනත්	
	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
18-20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21-30	-	-	-	-	-	-	03	05	05	10	14	-
31-40	-	-	02	-	06	01	08	10	02	16	21	-
41-50	-	01	04	01	04	03	01	01	04	-	39	-
50 ට වැඩි	01	01	01	01	-	02	-	-	01	01	18	-
මුළු එකතුව	**01**	**02**	**07**	**02**	**10**	**06**	**12**	**16**	**12**	**27**	**92**	-
ප්‍රතිශතය [%]	33.33%	66.67%	77.78%	22.22%	62.50%	37.50%	42.86%	57.14%	30.77%	69.23%	100%	0%

රැකියාවේ ස්වභාවය (GRI 102-8)

රැකියාවේ ස්වභාවය	2022			2021		
	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	මුළු එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	මුළු එකතුව
ස්ථාවර කොන්ත්‍රාත්	-	01	01	-	01	01
ස්ථිර	126	32	158	142	58	200
පරිවාස	08	20	28	13	17	30
පුහුණු	00	10	10	-	08	08
මුළු එකතුව	134	63	197	155	84	239

පළාත් මට්ටමින් සේවක විස්තර (GRI 102-8)

පළාත	ශාඛා ගණන	2022			2021		
		පුරුෂ	ස්ත්‍රී	මුළු එකතුව	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	මුළු එකතුව
දකුණ	03	34	08	42	39	09	48
බස්නාහිර	03	57	39	96	56	42	98
වයඹ	01	04	03	07	07	03	10
උතුර	03	15	-	15	16	-	16
නැගෙනහිර	03	24	03	27	25	03	28
මුළු එකතුව	13	134	53	187	143	57	200

සේවක හැකියාවන්

අධිකාරිය ඉදිරියට ගෙන යාම සඳහා ඔවුන්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීමට සහ කඩිසර ශ්‍රම බලකායක් ගොඩනැගීම සඳහා අපි අපගේ සේවකයින් සඳහා අඛණ්ඩව ආයෝජනය කරන්නෙමු. ඒ අනුව මුදල් වර්ෂය තුළ පහත පුහුණුවීම් ලබා දෙන ලදී.

විදේශීය පුහුණු 2022

අනු අංකය	නම	තනතුර	කාලසීමාව	වැඩ සටහන/වැඩ මුළුව	රට
01	ඒ ජේ එම් ගුණසේකර මහතා	වැඩබලන සාමාන්‍යාධිකාරී	2022 ජූනි 20-23	INTERSPILL 2022 සම්මන්ත්‍රණය	නෙදර්ලන්තය
02	එච් ටී එන් අයි පියදාස මහතා	සහකාර කළමනාකරු (පළාත්)	2022 සැප්තැම්බර් 14-15	Establishing a Regional Task Force (RTF) to develop a Regional Strategy for Biofouling Management in South Asia	මැලේසියාව

7. මෙහෙයුම් ක්‍රියාකරකම් පිළිබඳ සමාලෝචනය

7.1 නෞකා මඟින් සිදු වන සමුද්‍ර දූෂණය පිටු දැකීමේ ක්‍රම වේදයන් වැඩි දියුණු කිරීම.

7.1.1 අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවාව - 2022

ශ්‍රී ලංකාව නැව් මගින් සිදුවන සමුද්‍ර දූෂණය වැලැක්වීම සඳහා වන අන්තර් ජාතික සම්මුතියට (ඒසෘඡධබ 73/78) පාර්ශව කරුවෙක් වී ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජ වරායන් වෙත පැමිණෙන නෞකා සඳහා මෙහෙයුම් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් සැපයිය යුතු වේ. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත හා 2016 සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ (නෞකා අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ) නියෝගය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ වරායන් වෙත පැමිණෙන නෞකා සඳහා අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් සලසනු ලබයි. එලෙස පැමිණෙන නෞකා සඳහා ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් සැපයීම අධිකාරියේ ලියාපදිංචි වූ සේවා සපයන ආයතන මගින් සිදු කරනු ලබයි. රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව නියමිත ප්‍රමිතීන් තහවුරු කිරීමෙන් පසුව සේවා සපයන ආයතන 30ක් 2022 වසරේදී මෙහෙයුම් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සැපයීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මඟින් ලියාපදිංචි කර ගන්නා ලදී.

2022 වර්ෂය සඳහා ලියාපදිංචි වූ සේවා සපයන ආයතන පිළිබඳ තොරතුරු

සියළුම වරායන් සඳහා දැවිතෙල්, ඝණ අපද්‍රව්‍ය සහ මළ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩයන් යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවාසපයන ආයතන

	ආයතනයේ නම	කොළඹ	ගාල්ල	ත්‍රිකුණාමලය	හම්බන්තොට
1	එච්. ටී. සේනු කාර්ගො ඇන්ඩ් ෂිපිං සර්විස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
2	එන් ඇන්ඩ් වයි මැරීන් සර්විස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
3	ප්‍රබල ට්‍රෙඩර්ස් මැරීන් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
4	මැරීනෝ ලංකා හෝල්ඩිංග්ස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
5	නිව් කළම්බො හාබර් සප්ලයර්ස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
6	ගැලැක්සි මැරීන් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
7	විස්මිත මැරීන් එන්ටප්‍රයිසස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
8	සිලෝන් ලොජිස්ටික්ස් ඇන්ඩ් සප්ලයි සර්විසස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
9	එන්. ජී. එන්. රංජිත් මැරීන් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓

දැවිතෙල් සහ ඝණ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩයන් යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවාසපයන ආයතන

	ආයතනයේ නම	කොළඹ	ගාල්ල	ත්‍රිකුණාමලය	හම්බන්තොට
1	සුප්‍රීම් ලංකා (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
2	වයිට් ක්‍රිස්ටල් (පුද්) සමාගම	✓	X	X	X
3	ලක්ෂ්මන් සහ මල්කි (පුද්) සමාගම	✓	X	X	X
4	නිරෝෂ් මැරීන් සර්විස් (පුද්) සමාගම	✓	X	X	X

කොළඹ, ගාල්ල, ත්‍රිකුණාමල වරායන් සඳහා දැවිතෙල්, ඝණ අපද්‍රව්‍ය සහ මළ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩයන් යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවාසපයන ආයතන

	ආයතනයේ නම	කොළඹ	ගාල්ල	ත්‍රිකුණාමලය	හම්බන්තොට
1	මල්ෂා ග්ලෝබ් ෂිපිං සර්විස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	X

දැවිතෙල් සහ ඝණ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩයන් යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවාසපයන ආයතන

	ආයතනයේ නම	කොළඹ	ගාල්ල	ත්‍රිකුණාමලය	හම්බන්තොට
1	ශානිකා මැරීන් කම්පණි (පුද්) සමාගම	✓	✓	✓	✓
2	ජී. එම්. ලයින් (පුද්) සමාගම	✓	X	✓	X
3	සන්මාර්ක් ලංකා සොලූෂන්ස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	X	✓

කොළඹ වරාය සඳහා ඝණ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩය යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවාසපයන ආයතන

	ආයතනයේ නම	කොළඹ	ගාල්ල	ත්‍රිකුණාමලය	හම්බන්තොට
1	සිසිල් හනාරෝ එන්කෙයාර් (පුද්) සමාගම	✓	X	X	X

ගාල්ල සහ හම්බන්තොට වරායන් සඳහා ඝණ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩය යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවාසපයන ආයතන

	ආයතනයේ නම	කොළඹ	ගාල්ල	ත්‍රිකුණාමලය	හම්බන්තොට
1	කේ. එල්. ගුණසිරි ඇන්ඩ් සන්ස් (පුද්) සමාගම	✓	✓	X	
2	ලහිරු ට්‍රේඩර්ස් මැරීන් සර්විස් (පුද්) සමාගම		X	X	

ත්‍රිකුණාමලය වරාය සඳහා ඝණ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩය යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවා සපයන ආයතන

	ආයතනයේ නම	කොළඹ	ගාල්ල	ත්‍රිකුණාමලය	හම්බන්තොට
1	ආශා මැරීන් ට්‍රින්කො (පුද්) සමාගම	X	X	✓	X

නෞකා අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

මහ බැංකු වාර්තාව අනුව 2022 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජ වරායන් වෙත නෞකා 4073ක් පැමිණ ඇති අතර ඒවා අතරින් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවා ඉල්ලුම් කළ නෞකා සඳහා බලපත්‍ර 1400ක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම ප්‍රමාණය 2021 වර්ෂයට සාපේක්ෂව බලපත්‍ර 92 ක වැඩිවීමක් වන අතර බලපත්‍ර වැඩිම ප්‍රමාණය කොළඹ වරායට පැමිණි නෞකා සඳහා නිකුත් කර ඇත. එම ප්‍රමාණය 1121 වන අතර ගාල්ල, හම්බන්තොට හා ත්‍රිකුණාමලය වරායන්ට පැමිණි නෞකා සඳහා පිළිවෙළින් 130, 82 හා 67 බැගින් බලපත්‍ර නිකුත් කර ඇත.

2022 වර්ෂයේ දී නිකුත් කරන ලද නෞකා බලපත්‍ර පිළිබඳ විස්තර

වරාය	නෞකා බලපත්‍ර ගණන	ප්‍රතිශතයක් ලෙස
කොළඹ	1121	80.48%
ගාල්ල	130	9%
හම්බන්තොට	82	5.7%
ත්‍රිකුණාමලය	67	4.6%

2022 වර්ෂයේ මාසිකව නිකුත් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවා බලපත්‍ර ප්‍රමාණ

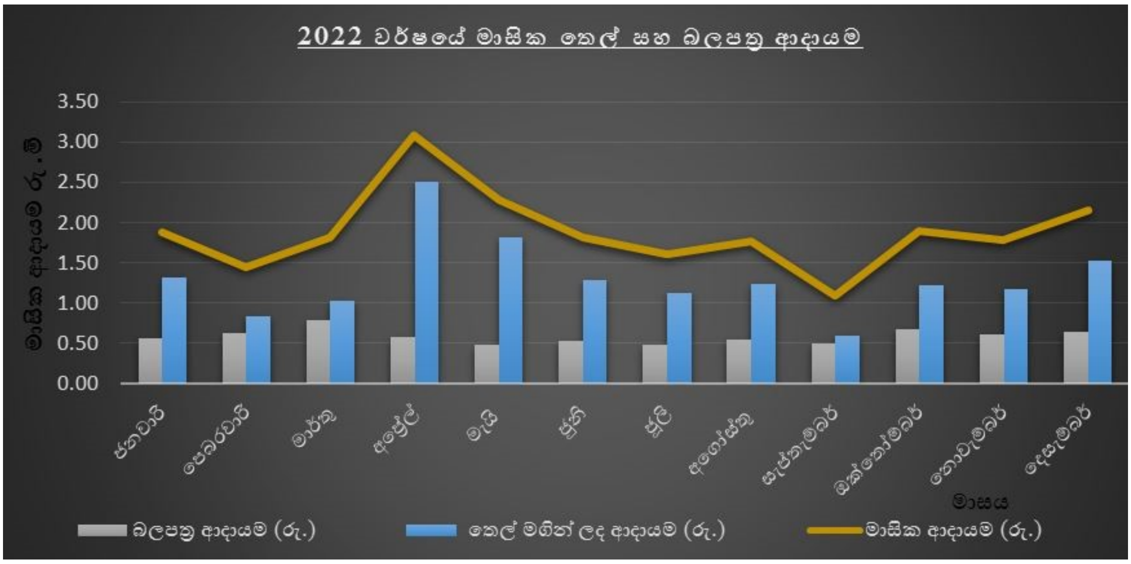

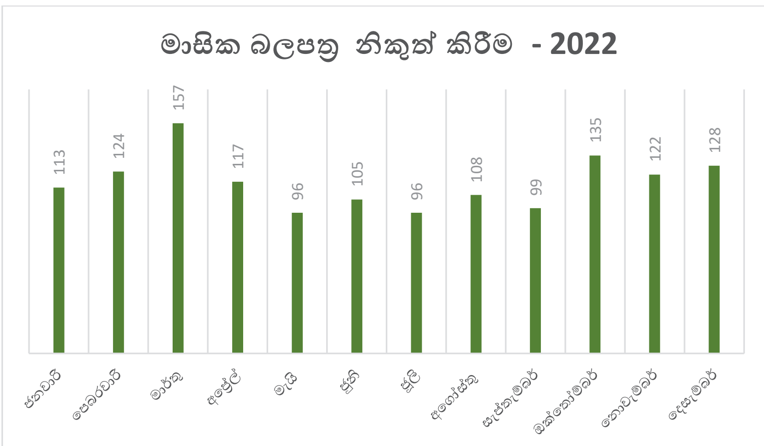

වාර්ෂික ආදායම

2022 වර්ෂයේ දී අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවාව මගින් රුපියල් මිලියන 26.5ක ආදායමක් උපයා ඇත. ඒ පිළිබඳ විස්තර පහත දක්වා ඇත.

- වාර්ෂික ලියාපදිංචි ගාස්තු - රු. 3 901 200.00
- නෞකා සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම - රු. 7 000 000.00
- තෙල් අපද්‍රව්‍ය සඳහා ගාස්තු අය කිරිම - රු. 15 691 122.85
- **2022 වර්ෂයේ දී මුළු ආදායම - රු. 26 592 322.85**

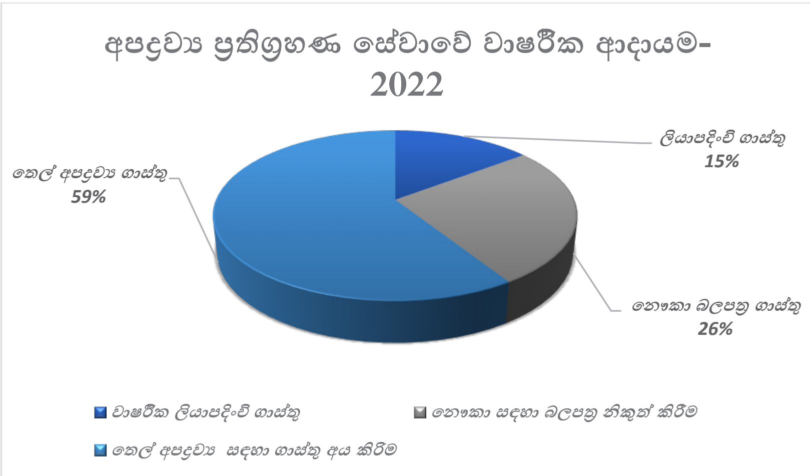

අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු

තෙල් අපද්‍රව්‍ය -

2022 වර්ෂයේ දී නෞකා වලින් ඉවත් කරන ලද මුළු තෙල් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය 28,711,97 m3 කි.

ඝන අපද්‍රව්‍ය -

ප3 කි. මීට අමතරව මළ අපද්‍රව්‍ය 410 m3 ප්‍රමාණයක් ද ඉවත් කරන ඇත. මේ පිළිබඳ තොරතුරු පහත දක්වා ඇත.

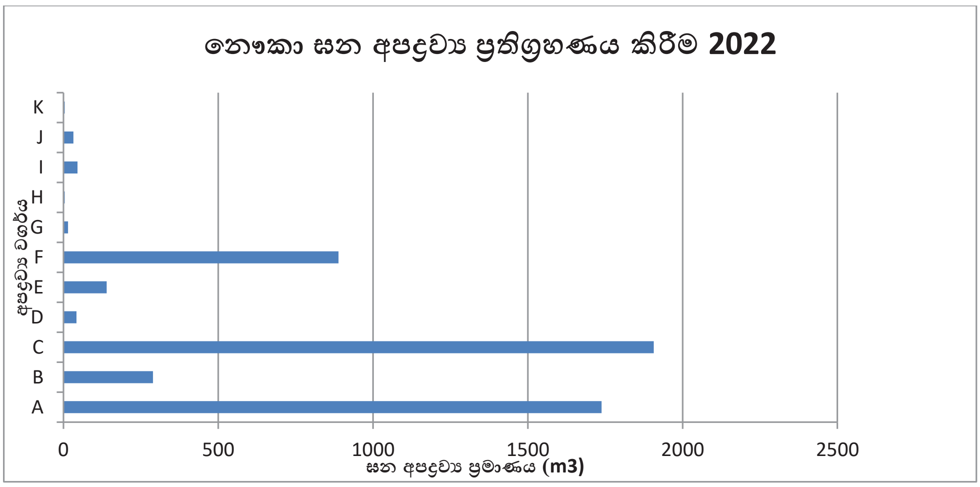

2022 වර්ෂයේ දී නෞකා වලින් ඉවත් කරන ලද මුළු ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයන්

අපද්‍රව්‍ය වර්ගය	ප්‍රමාණය(m3)
A. ප්ලාස්ටික්	1738.09
B. ආහාර අපද්‍රව්‍ය	288.98
C. ගෘහස්ථීත අපද්‍රව්‍ය	1907.06
D. පිසින තෙල්	42.25
E. දාහක අලු	139.17
F. මෙහෙයුම් අපද්‍රව්‍ය	888.76
G. සත්ව මළ සිරුරු	14.42
H. ධීවර ආම්පන්න	3.69
I. විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය	45.33
J. නැව් භාණ්ඩ අවශේෂ (අන්තරාකාරි නොවන අපද්‍රව්‍ය)	32.18
K. නැව් භාණ්ඩ අවශේෂ (අන්තරාකාරි අපද්‍රව්‍ය)	4.17

2016 වසරේ සිට 2022 වසර දක්වා වාර්ෂික බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

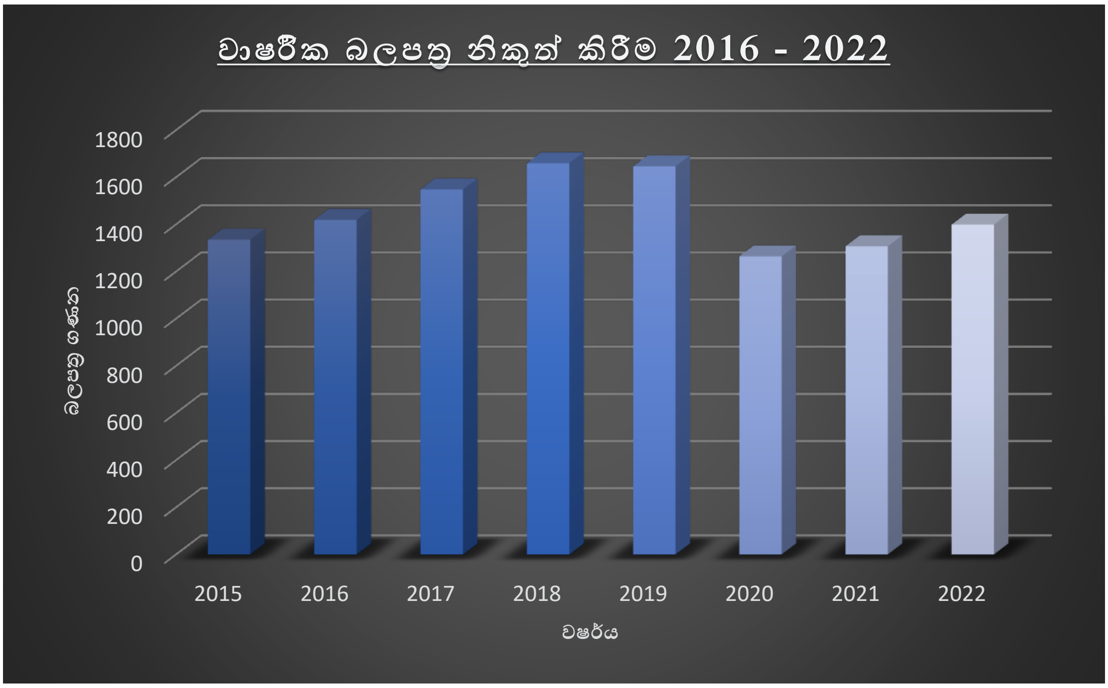

7.1.2 බංකරින් බලපත්‍ර - 2022

නෞකාවක දෛනික මෙහෙයුම් සිදුකිරීමේ දී එන්ජින් හා අනෙකුත් යන්ත්‍රසූත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වන ඉන්ධන සැපයීම "බංකර්" යනුවෙන් හඳුන්වනු අතර එම ක්‍රියාදාමයේ දී තෙල් විසිරීම්, ගිනි ගැනීම් වැනි අනතුරු සිදුවීමේ අවදානමක් පවතින බැවින් බංකර් සැපයීමේ ක්‍රියාවලිය ඉතා සැලකිලිමත්ව හා ආරක්ෂාකාරීව සිදු කළ යුතු වේ. 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත සහ "බංකරින් (සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ) 2011 අංක 02 නියෝගයට අනුකූලව නියමිත ප්‍රමිතීන් තහවුරු කිරීමෙන් පසුව බංකර් යාත්‍රා සඳහා වාර්ෂික බංකර් සහතිකය නිකුත් කරනු ලබයි.

2022 වර්ෂයේදී බංකර් සැපයීමේ නෞකා 12ක් සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කර ඇත. එමගින් සමස්ත රු.මි. 1.8ක ආදායමක් ලබා ඇත. ඊට අමතරව ත්‍රිකුණාමලය හා හම්බන්තොට තෙල් ගබඩා සංකීර්ණ දෙකකට සහ බව්සර් රථ මගින් තෙල් සපයන ආයතන දෙකකට වාර්ෂික බලපත්‍ර ලබා දී ඇත. ඒ අනුව 2022 වර්ෂයේදී බංකර් සේවාවට බලපත්‍ර ලබාදීම මගින් රු.මි. 1.90 ආදායමක් උපයන ලදී. 2022 වසර සඳහා බංකර් බලපත්‍ර පිළිබඳ විස්තර පහත දක්වා ඇත.

A	නැව් සඳහා බංකරින් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම		
1	2022/BUN/01	ඉන්ටර්ඕෂන් එනර්ජි (පුද්) සමාගම	MT Ocean Lanka
2	2022/BUN/02	ඉන්ටර්ඕෂන් එනර්ජි (පුද්) සමාගම	MT Ocean Trinco
3	2022/BUN/03	හම්බන්තොට ඉන්ටනැෂනල් පොට් ගෲප්	MT Yala
4	2022/BUN/04	හම්බන්තොට ඉන්ටනැෂනල් පොට් ගෲප්	MT Kumana
5	2022/BUN/05	ලංකා අයි.ඕ.සී. පි එල් සි	MT Kandy
6	2022/BUN/06	ලංකා මැරිටයිම් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	MT Kumana
7	2022/BUN/07	ලංකා මැරිටයිම් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	MT Laxapana
8	2022/BUN/08	ලංකා මැරීන් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	LM Mahaweli
9	2022/BUN/09	ලංකා මැරීන් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	LM Nilwala
10	2022/BUN/11	සිනොපෙක් ෆියුල් ඔයිල් (පුද්) සමාගම	He Ping Zhe Lu
11	2022/BUN/12	කලම්බු ලොජිස්ටික් වර්ල්ඩ් (පුද්) සමාගම	MT Yala
12	2022/BUN/13	ස්පෙන්ස් සී හොර්ස් මරයින් (පුද්) සමාගම	He Ping Zhe Lu
B.	තෙල් ගබඩා සංකීර්ණ සඳහා බලපත්‍ර		
1	2022/BUN/TF-01	ලංකා අයි.ඕ.සී. පි එල් සි	ත්‍රිකුණාමලය
2	2022/BUN/TF-02	සිනොපෙක් ෆියුල් ඔයිල් ලංකා (පුද්) සමාගම	හම්බන්තොට
C.	බව්සර් රථ සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීම		
1	2022/RT/01	ජයසුන්දර මෝටර්ස්	
2	2022/RT/02	රුහුණු ලංකා අයි. ඕ.සී. ෆිලින් ස්ටේෂන්	

7.2 වඩා කාර්යක්ෂම හා ඵලදායි හදිසි තෙල් විසිරිමකදී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම.

7.2.1. හදිසි තෙල් විසිරිමකදී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැලැස්ම යටතේ දිස්ත්‍රික් විසිරිමකදී ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු

හදිසි තෙල් විසිරිමකදී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැලැස්ම යටතේ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීම සහ යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙහි 2022 නොවැම්බර් 28, මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයෙහි 2022 ඔක්තෝබර් 27, මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයෙහි නොවැම්බර් 30 යන දිනයන්හී දී දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු සංවිධානය කෙරිණි. මෙම වැඩසටහන් ලෝක ආහාර සංවිධානයේ සහයෝගීතාවය යටතේ පැවැත්වුණු අතර ඒ සඳහා ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ත්‍රිවිධ හමුදා නිලධාරීන් හා වෙරළ ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්, ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය, ප්‍රාදේශිය කාර්යාල නිළධාරීන්, ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය හා ප්‍රාදේශීය රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා මාධ්‍යවේදීන් සහභාගී විය.

මෙම වැඩමුළුවෙහි සම්පත් දායකයින් ලෙස අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය හා අදාල ප්‍රාදේශීය කාර්යාල නිළධාරීන් කටයුතු කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන් වල ප්‍රධාන අරමුණු ලෙස,

1. හදිසි තෙල් විසිරීම් අවස්ථා වල දී ප්‍රදේශයේ පවතින සංවේදී පරිසර පද්ධතීන් වලට සිදු විය හැකි හානි වළක්වා ගැනීමට සුදුසු හා ඉක්මන් ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම පිළිබඳ දැනුවත් වීම.
2. ප්‍රාදේශීය හදිසි කමිටු සමුද්‍ර ආපදා කළමනාකරණ කමිටු සාමාජිකයින් අතර සම්බන්ධීකරණය වැඩි දියුණු කිරීම.
3. දැනට පවතින දිස්ත්‍රික් තෙල් විසිරයාමේ සැලැස්මේ අඩුපාඩු සහා ඒවා වැඩි දියුණු කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ කථිකාවතක් ගොඩ නැගීම.

මෙම වැඩ සටහන් වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දිස්ත්‍රික් තෙල් විසිරයාමේ හදිසි සැලැසුම් වැඩමුළුවේ හී දී එක් එක් ආයතනයන්ගෙන් ලබා ගත් අදහස් එක් රැස් කර යාවත්කාලීන කිරීම සිදු කළ යුතු බව තීරණය විය.

මෙම වැඩසටහන් තත්ත්වය සඳහා රු. මිලියන 1.5 ක මුදලක් ලෝක ආහාර සංවිධාන මඟින් ලබා දෙන ලදී.

දිස්ත්‍රික් තෙල් විසිරයාමේ හදිසි සැලසුම් වැඩමුළුව- මඩකළපුව

දිස්ත්‍රික් තෙල් විසිරයාමේ හදිසි සැලසුම් වැඩමුළුව- ගාල්ල

දිස්ත්‍රික් තෙල් විසිරයාමේ හදිසි සැලසුම් වැඩමුළුව- මන්නාරම

7.2.2. MT New Diamond නෞකා අනතුර

MT New Diamond යනු ලයිබීරියාවේ Porto Emporios Shipping Inc. සතු වූ සහ පැනමාවේ ධජය යටතේ යාත්‍රා කරන ලද 2000 වර්ෂයේ ජපානයේ නිෂ්පාදිත බොරතෙල් ප්‍රවාහන යාත්‍රාවකි. දළ ටොන් (GT) 160,079 ක් සහ බරැති ටොන් (DWT) 299,986 කින් යුතු නෞකාව දිගින් මීටර් 330 ක් හා පළලින් මීටර් 60 කින් යුක්තය.

MT New Diamond නෞකාව සැප්තැම්බර් 3 වන දින, පෙ.ව. 9.30 ට පමණ, ශ්‍රී ලංකාවේ සංගමන්

කන්ද ලක්ෂ්‍යයේ සිට නාවික සැතපුම් 38 ක් පමණ නැගෙනහිර දෙසින් තිබියදී, එහි එන්ජින් කාමරයේ ගින්නක් ඇති විය. ඒ වන විට නෞකාව කුවේට් සිට ඉන්දියාවේ පැරදීප් පිරිපහදුව දක්වා බොරතෙල් මෙට්‍රික් ටොන් 270,000ක් රැගෙන යමින් තිබුණි. නෞකාවේ බංකර් තෙල් මෙට්‍රික් ටොන් 1,700ක් ද තිබූ අතර එහි කාර්ය මණ්ඩලය 24 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය. ගින්න ඇතිවීමෙන් පසු, නෞකාවේ සිටි කපිතාන්, පළමු ඉංජිනේරුවරයා සහ දෙවන ඉංජිනේරුවරයා යාත්‍රාවේ රැඳී සිටි අතර, කාර්ය මණ්ඩලයේ 20 දෙනෙකු නෞකාවෙන් ඉවත් කෙරුණි.

2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතෙහි සිවිල් වගකීම් විධිවිධාන යටතේ අදාල හිමිකම් ලබා ගැනීම සඳහා පූර්ණ හානි තක්සේරුවක් සිදු කරන ලදී. විශේෂඥ කමිටුවක් මගින් අඩාල වූ ධීවර කර්මාන්තයේ පිරිවැය සහ ධීවර කර්මාන්තයට වන අනෙකුත් බලපෑම් සහ සමුද්‍ර ක්ෂීරපායින්, කැස්බෑවන් සහ අනෙකුත් සමුද්‍ර ජෛව විවිධත්වයට සිදු වන බලපෑම යනාදිය ගණනය කර හානි තක්සේරු කිරීම සිදු කරන ලදී.

2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතෙහි සිවිල් වගකීම කොටසේ 38 වැනි වගන්තිය යටතේ, MT New Diamond Ship අනතුරෙන් සිදු වූ පාරිසරික හානිය පිළිබඳ හිමිකම් පෑම සම්බන්ධයෙන් 2022 සැප්තැම්බර් 03 වන දින අයිතිකාර සමාගමට එරෙහිව නඩු පැවරීය. එයට අදාල පාරිසරික හානි තක්සේරු වාර්තාව ලබා දුන් අතර ඒ අනුව නඩු පවරා ඇත.

7.2.3 MV X-Press Pearl නෞකා අනතුර

MV X-Press Pearl යනු සිංගප්පූරු ධජයක් සහිත Super Eco 2700 බහාලුම් නෞකාවකි. දිගින් මීටර් 186ක් ද දළ ටොන් (GT) 31,629 ක් සහ බරැති ටොන් (DWT) 36,149 කින් යුතු නෞකාව නයිට්‍රික් අම්ලය, සෝඩියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්/ කෝස්ටික් සෝඩා, සෝඩියම් මෙතොක්සයිඩ්, මෙතනෝල් සහ රූපලාවණ්‍ය ද්‍රව්‍ය ඇතුළු ටොන් 25කින් සමන්විත බහාලුම් 1486 ක් ප්‍රවාහනය කරමින් තිබුණි. තවද එහි බංකර් තෙල් මෙට්‍රික් ටොන් 278ක් සහ සාගර ගෑස් තෙල් මෙට්‍රික් ටොන් 50ක් අඩංගු විය.

2021 මැයි 21 වැනි දින අලුයම 2.00 ට නෞකාවේ පිපිරීමක් සහ ගින්නක් ආරම්භ වුණ අතර සියලුම පිරිස් ඉන් ඉවත් කෙරුණි. 2021 මැයි 25 වන දින නෞකාවේ ඇති වූ පිපිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්ලාස්ටික් සහිත බහාලුම් ඇතුළු කන්ටේනර් ප්‍රමාණයක් මුහුදට වැටුණි.

ගින්න මැඩපැවැත්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දීය වෙරළාරක්ෂක බලකායේ ගිනි නිවීමේ බෝට්ටු කිහිපයක් එම ස්ථානයට යෙදවිණි. ගිනි නිවන භටයින්, ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව, ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව, ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව සහ ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ සහාය ඇතිව ගින්න පැතිරීම වැළැක්වීම සහ අවම කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් හදිසි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. හදිසි තෙල් විසිරීමකදී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැලැස්ම (NOSCOP) පිහිටුවීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකිවයුතු ආයතනය සහ නීතිමය ආයතනය ලෙස මෙම අධිකාරිය, සිද්ධි කළමනාකරණ කණ්ඩායමක් (IMT) පිහිටුවා සිදුවිය හැකි ඕනෑම තෙල් විසිරීමකට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා NOSCOP ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

පිපිරුම හේතුවෙන් නෞකාවේ තිබූ බහාලුම් මුහුදට වැටීමෙන් කුඩා ප්ලාස්ටික් කැබලි (නර්ඩ්ල්ස්) විශාල ප්‍රමාණයක් මුහුදට මුදා හැරුණු අතර, මෙම ප්ලාස්ටික් නර්ඩ්ල්ස් ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ වෙරළ ප්‍රදේශ කරා පැතිරිණි. ඒ අනුව කිරින්ද සිට මන්නාරම දක්වා කිලෝමීටර් 750 ක පමණ වෙරළ තීරයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑම් එල්ල විය.

වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම්

පාරිසරික හානියට පත් වෙරළ කළාපය පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු 2021 මැයි 27 වන දින සිට අද දක්වා කර ගෙන යනු ලබයි. ඒ අනුව වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම් සහ පාරිසරික හානිය පිළිබඳ ව තක්සේරුව සඳහා අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක සාක්ෂි එකතු කිරීමේ කාර්‍යයන් සමුද්‍රිය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය ඇතුලු අනිකුත් පාර්ශවකාර ආයතනයන් හි අධීක්ෂණය යටතේ කර ගෙන යනු ලබයි.

2022.12.31 දක්වා වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු වල සාරාංශය

පිරිසිදු කිරීම් කරනු ලැබූ මුළු වෙරළ කළාපයන් ගණන	-	4221
මිනිස් බලය	-	104297
එකතු කරන ලද මුළු මළු ප්‍රමාණය	-	69416
එකතු කරන ලද මුළු අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය (ආසන්නව)	-	1735.4 Mt
පිරිසිදු කළ වෙරළ කළාප ගණන	-	691798.5m

වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු අතරතුර

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

මූලික අදියරේ වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම් පුද්ගලයන් 1000ක සහභාගීත්වයෙන් යුතු ව සිදු වූ අතර දිනකට සයිට් 20ක පමණ මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කළේ ය. මේ අනුව මීගමුව අවට වෙරළ කළාපයේ විශාල ප්‍රමාණයන්ගෙන් අපද්‍රව්‍ය බඳුන් එකතු වූ අතර, එහි තාවකාලික කන්ටේනර් බහාලුම් 42ක් තුළ ඒම බඳුන් ගබඩා කරන ලදී. ඉන්පසු නිශ්චිත අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම සඳහා වූ පහසුකම් සහිත ස්ථානයක් 2021/06/11 පමුණුගම ප්‍රදේශයේ පිහිට විය.

පමුණුගම අපද්‍රව්‍යය ගබඩා කරන ස්ථානය

වෙරළ තීරයන් සමීක්ෂණ කටයුතු

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් සියලු ම වෙරළ කළාප ආවරණය වන පරිදි වෙරළ තීරයන් සමීක්ෂණයක් පැවැත් විය. එමගින් මෙම නෞකා අනතුරෙන් සිදු වූ හානිය හඳුනා ගැනීමට සහ අනිකුත් සැලසුම් සඳහා එහි දත්ත ලබා ගත්තේ ය. සමීක්ෂණය මගින් ලබා ගත් දත්ත,

- වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම් සැලසුම් කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීම.
- මිය ගිය සතුන් ආවේක්ෂණය කිරීම.
- වෙරළ තීර සමීක්ෂණයට අනුව යාපනය, කිලිනොච්චිය, මුලතිව් ප්‍රදේශයන්හි දූෂණයක් නොමැති අතර අම්පාර ,මඩකළපුව, මන්නාරම, හම්බන්තොට ප්‍රදේශයන්ට ඉතා අඩු දූෂණයක් දක්නට ලැබිණු අතර කළුතර, ගාල්ල ඉහළ පරිසර දූෂණයක් ද මීගමුව ප්‍රදේශය පුරා ඉතා ඉහළ දූෂණයක් ද දක්නට ලැබිණි.

<u>නියැදි (Sample) එකතු කිරීම හා විශ්ලේෂණය</u>

නෞකා අනතුර සිදු වූ අවටින් තෙල් විසිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය රොන්මඩ සහ ජල නියැදි ලබා ගත්තේ ය. එසේ ලබා ගත් නියැදි අධ්‍යනය සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය, ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ ආයතනය, ITI, ආණ්ඩුවේ රස පරීක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සහ SGS ආයතන වෙත යවනු ලැබී ය.

එසේම MEPA ආයතනය විසින් විසිරුණු ප්ලාස්ටික් නර්ඩ්ල්ස් හි නියැදි එකතු කිරීම, වත්තල සහ පමුණුගම ගබඩාංගනයේ දී සිදු කළ අතර එම නියදි අධ්‍යනය සඳහා එක්සත් රාජධානියෙහි කැම් වෙත යවනු ලැබීය.

ඒසේ ම එකතු කරන ලද ජීවී සහ අජීවී කොටස් ඇතුලු ජල සාම්පල, මත්ස්‍ය නියැදි සහ අනෙකුත් විශේෂ MEPA සහ නාරා ආයතනය විසින් පහතින් වූ පර්යේෂණාගාර වෙත යවන ලදී.

- CEDRE - France
- Australian Laboratory Service^ALS& - India
- UPSALA - Sweden

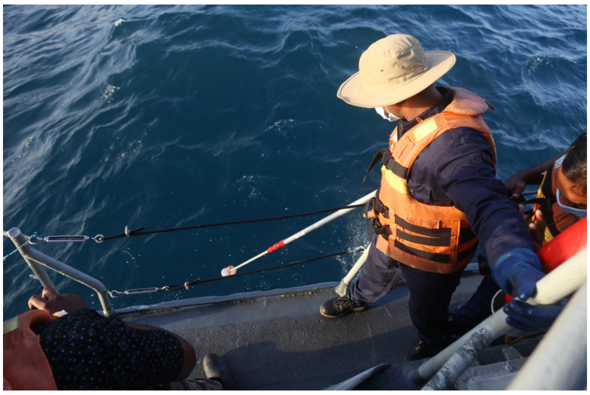

පරික්ෂා කිරීම සඳහා නියැදි ගන්නා අවස්ථා

<u>මුහුදු බත් වූ බහාළුම් ඉවත් කිරීම.</u>

මුහුදු බත් වූ බහාලුම් ඉවත් කිරීමේ මෙහෙයුම් Resolve Marine ආයතනය විසින් MM Prestige ආයතනය යොදා ගනිමින් සිදු කරන්නේ ය. එම කටයුතු 2021/09/12 සිට 2022/05/02 දක්වා සිදු කළ අතර එම කටයුතු වල දී සිදු විය හැකි පරිසර දූෂණය සම්බන්ධයෙන් නිරන්තරයෙන් අප අධිකාරියෙහි නිළධාරීන්ගේ ආවේක්ෂණය යටතේ සිදු විය.

මුහුදු බත් වූ බහාළුම් ඉවත් කිරීමේ අවස්ථා

<u>කොරල් පර වලට සිදු වූ බලපෑම අධ්‍යනය සඳහා මුහුද යට සමීක්ෂණ පැවැත්වීම.</u>

X-press පර්ල් සිද්ධිය හේතුවෙන් කොරල්පර හානිය තක්සේරු කිරීම සඳහා MEPA විසින් NARA සහ SL Navy හි ක්ෂේත්‍ර විශේෂඥ සහාය ඇතිව කොරල් පර තක්සේරුව සංවිධානය කරන ලදී. විශේෂඥ කණ්ඩායම යෝජනාවක් සකස් කළ අතර එම යෝජනාව මත පදනම්ව ඔවුන් කොරල් පර හානිය තක්සේරු කර වාර්තාවක් සකස් කළහ.

<u>පාරිසරික හානිය පිළිබඳ ව වූ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම.</u>

පාරිසරික හානිය තක්සේරු කිරීම සඳහා පත් කළ විද්වත් කමිටුව මගින් සකස් කරන ලද නෞකා අනතුරෙන් සිදු වූ පාරිසරික හානිය පිළිබඳ වූ තක්සේරු වාර්තාවන්හි 1 වන වාර්තාව 2021.09.05 වන දින ඉදිරි නීතිමය කටයුතු සඳහා නීතිපතිතුමා වෙත භාර දෙන ලදී. එසේම තවදුරටත් සිදුකරගෙන යනු ලබන පර්යේෂණ සහ අනෙකුත් හානි තක්සේරු ගණනය කිරීම්ද ඇතුළත්ව නෞකා අනතුරෙන් සිදු වූ පාරිසරික හානිය පිළිබඳ වූ තක්සේරු වාර්තාවන්හි 2 වන වාර්තාව මේ වන විට යාවත්කාලීන කරමින් පවතී.

<u>ගනු ලැබූ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග</u>

2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතේ අපරාධ වගකීම කොටසේ 26 වගන්තිය යටතේ නැව් සමාගමට එරෙහිව නඩු පැවරූ අතර එහි ඉදිරි නීතිමය කටයුතු මේ වන විට සිදුකරමින් පවතී.

7.3 ගොඩබිම් පරිසරයේ ක්‍රියා නිසා සිදුවන සමුද්‍ර දූෂණය පාලනය සඳහා ක්‍රමවේදයන් වැඩිදියුණු කිරීම.

7.3.1 මුහුදු ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන.

ලොව ප්‍රමුඛතම සංචාරක ගමනාන්ත අතරින් ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ කලාප දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් අතර ඉතා ප්‍රචලිත අතර මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය නගා සිටුවීම සඳහා ඉතා ප්‍රබලව දායක වෙන සාධකයකි. වෙරළ තීරයන් වෙත ආකර්ෂණය වන සංචාරයකන් සඳහා විශිෂ්ට සේවයක් සැපයීමේදි වෙරළබඩ ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවය ඉතා වැදගත් වන අතර සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මෙහි ඇති වැදගත්කම මනාව වටහා ගෙන ජලයේ ගුණාත්මකභාවය නිරන්තර පරීක්ෂාවට ලක් කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරිව ආරම්භ කරන ලද ජලයේ ගුණාත්මක භාවය පරීක්ෂා කිරීමේ කටයුතු 2011 වර්ෂයේ සිට ආරම්භ කරන ලද අතර මේ දක්වා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යයි. විවිධ පාරිසරික හේතූන් සහ මානව ක්‍රියාකාරකම් මත මුහුදු ජලයේ ගුණාත්මකභාවය නිතිපතා වෙනස්වන බැවින් මෙම කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කිරීම ඉතා වැදගත් වන අතර මෙම වාර්තාවෙන් 2022 වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ නාන ස්ථානවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණාත්මක සාරාංශයක් ඉදිරිපත් කෙරේ.

ජල තත්ත්ව අධ්‍යයන කටයුතු වලදී ජලයේ උෂ්ණත්වය (Temperature), බොරතාවය හා අවලම්බිතතාවය

(Turbidity), සහ සන්නායකතාවය (Conductivity) යන භෞතීය ගුණ මිනුම් ද ආම්ලික හා භාෂ්මිකතාව, නයිට්රේට් සහ පොස්පේට් සංයුතිය යන රසායනික මිනුම් සඳහා ද ජලයේ ද්‍රාව්‍ය ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය (Dissolved Oxygen level) ජෛව ඔක්සිජන් ඉල්ලුම (Biochemical Oxygen Demand) රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම (Chemical Oxygen Demand) යන භෞතික රසායන මිනුම් සඳහා ද කෝලිෆෝම් බැක්ටීරියාව සහ මළ ද්‍රව්‍යය වල සිටින කෝලිෆෝම් බැක්ටීරියාවන් (Fecal Coliform) ප්‍රමාණය යන ක්ෂුද්‍ර ජීවින් සඳහා වන මිනුම් සඳහා ද මාසිකව ජල සාම්පල් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. 2022 වසර සඳහා MEPA ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 13 මගින් ලංකා වෙරළ තීරය වටා විසිරී පවතින ප්‍රධාන වෙරළබඩ නාන ස්ථාන 37ක ජල තත්ත්ව පරාමිතීන් 13ක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර එම දත්තයන්ගේ සංක්ෂිප්තය පහත පරිදි වේ.

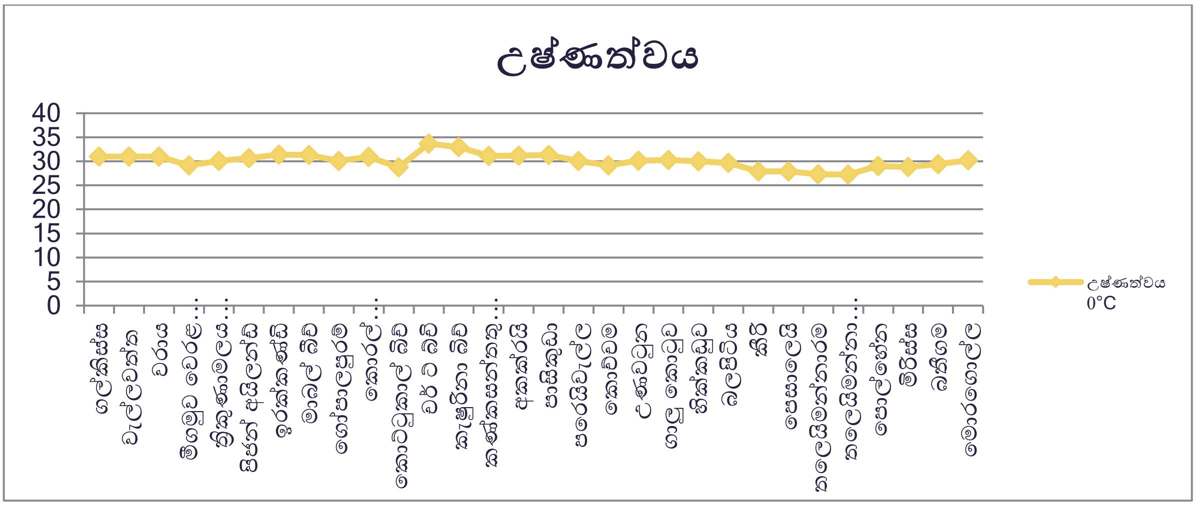

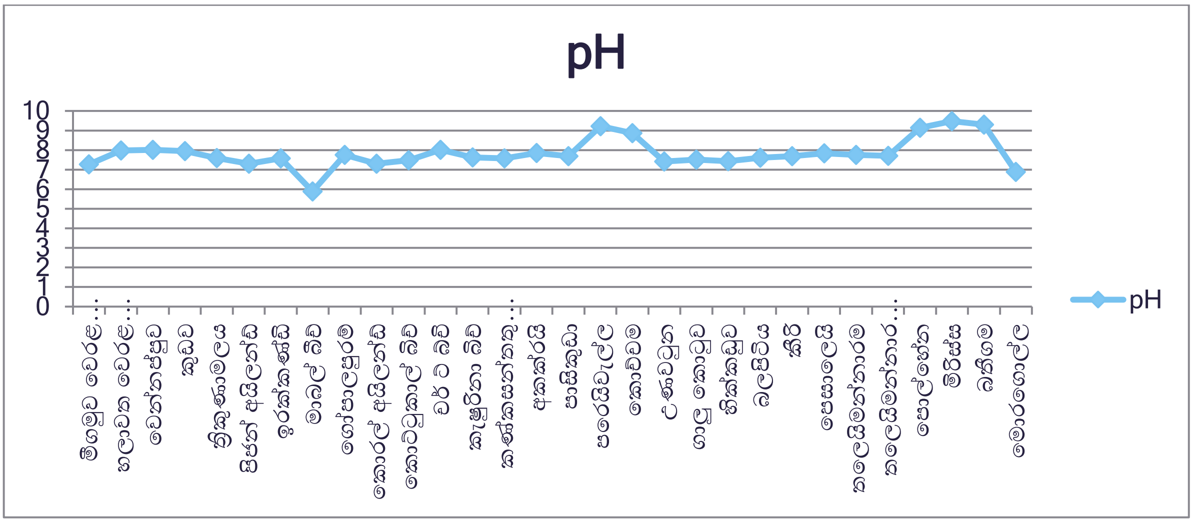

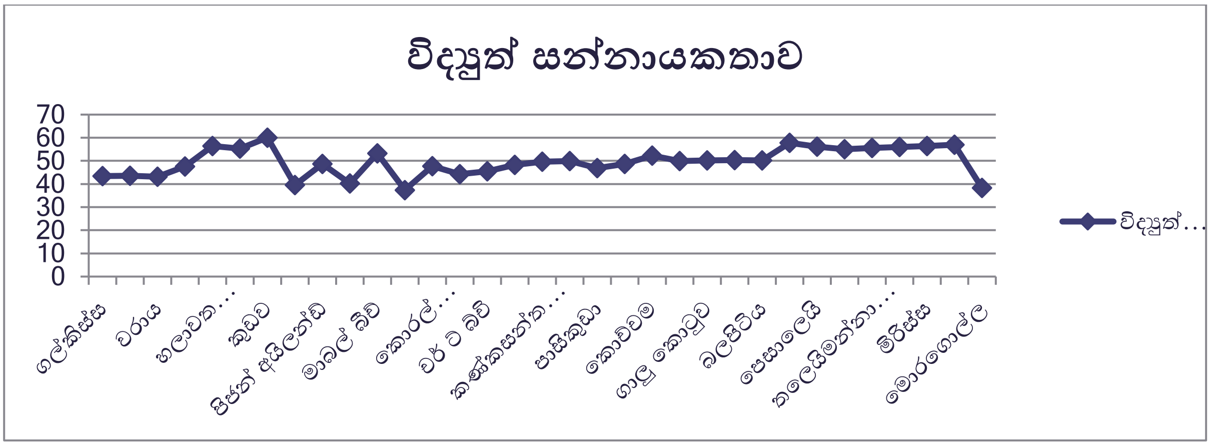
විද්‍යුත් සන්නායකතාව
විද්‍යුත්...

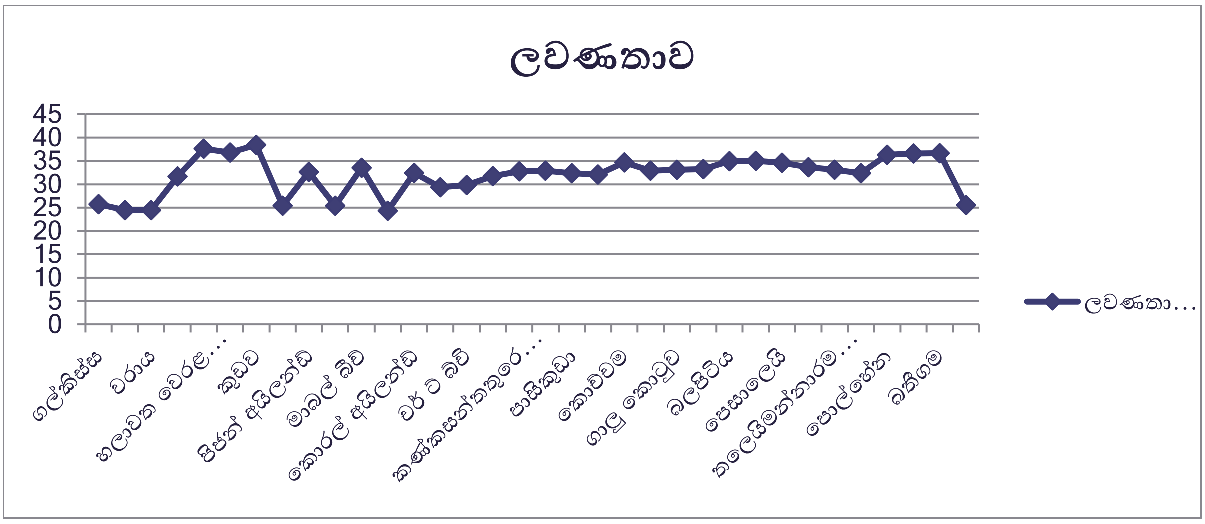
ලවණතාව
ලවණතා...

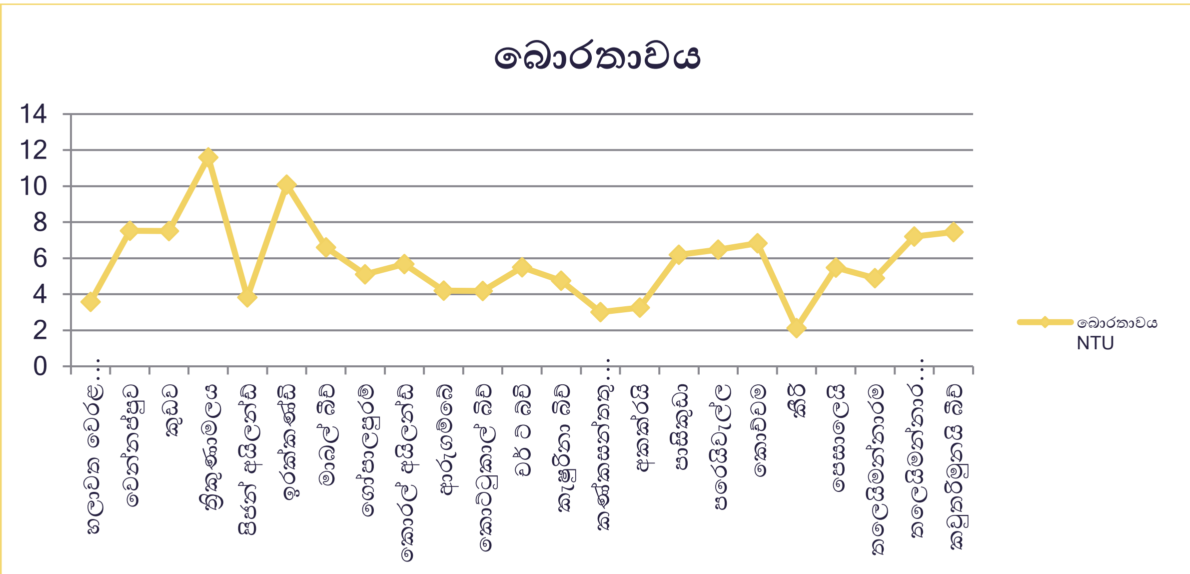
බොරතාවය
බොරතාවය
NTU

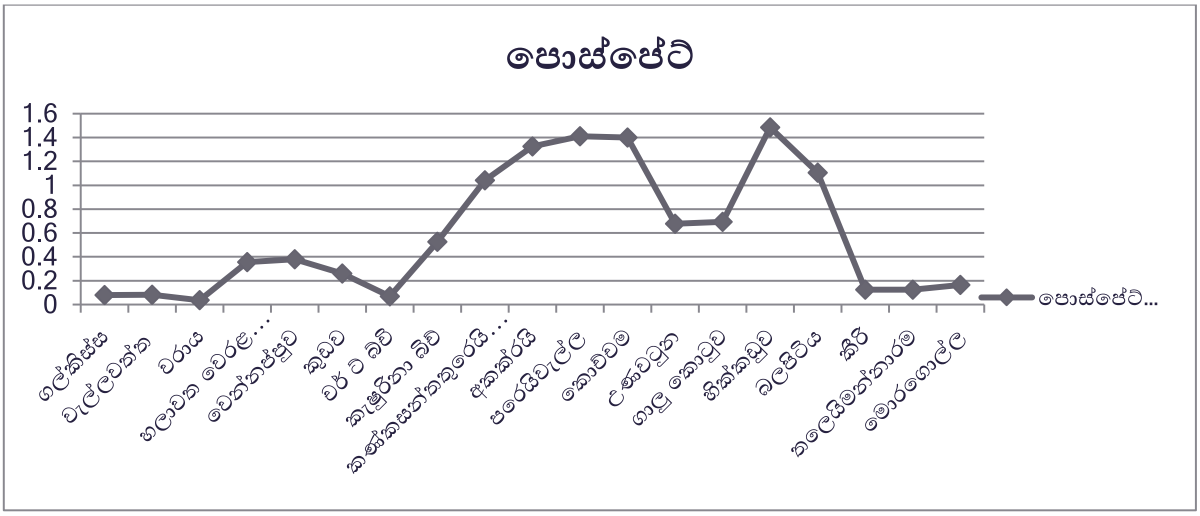

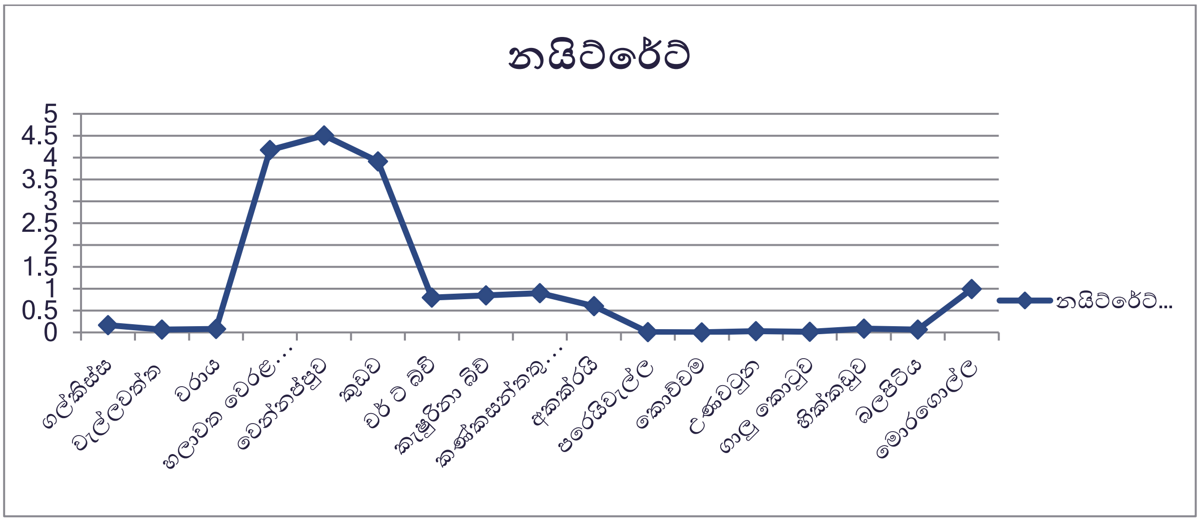

මීට අමතරව මළද්‍රව්‍ය මගින් ජලය දූෂණය වීම මැන බලන ප්‍රධාන පරාමිතිය වන ජලයේ සිටින Total Coliform, Fecal Coloform සංඛ්‍යාව ගණනය කිරීම වැදගත්වන අතර මේවා රෝග කාරක බැක්ටීරියාවන් පැවතීමේ හැකියාව පෙන්වා දෙනු ලබන පැහැදිලි දර්ශකයක්ද වේ. අදාළ නාන තොටුපල වැඩි දියුණු කිරීම්වලට මෙන්ම එම ස්ථානයන්හි විවිධ විනෝදාත්මක කටයුතුවල යෙදෙන මහජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ආරක්ෂා කිරීමේ පියවර ගැනීම සඳහාද මෙම දත්ත ඉතා වැදගත් වෙයි. 2022 වසර සඳහා Total Coliform සහ Fecal Coliform සාමාන්‍ය අගයන් පහත පරිදි වෙයි.

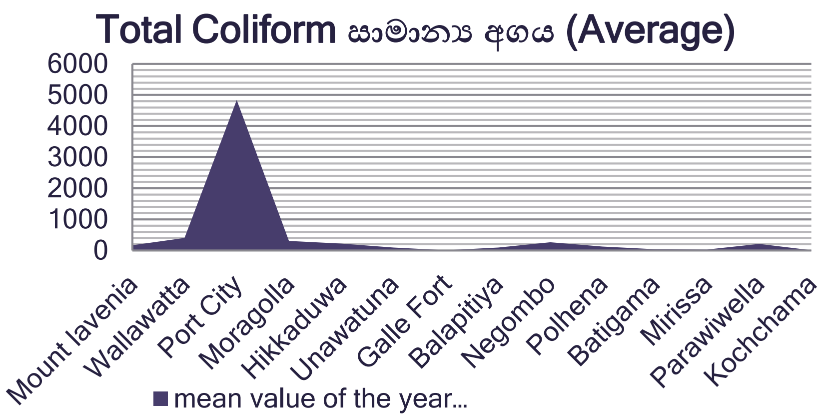

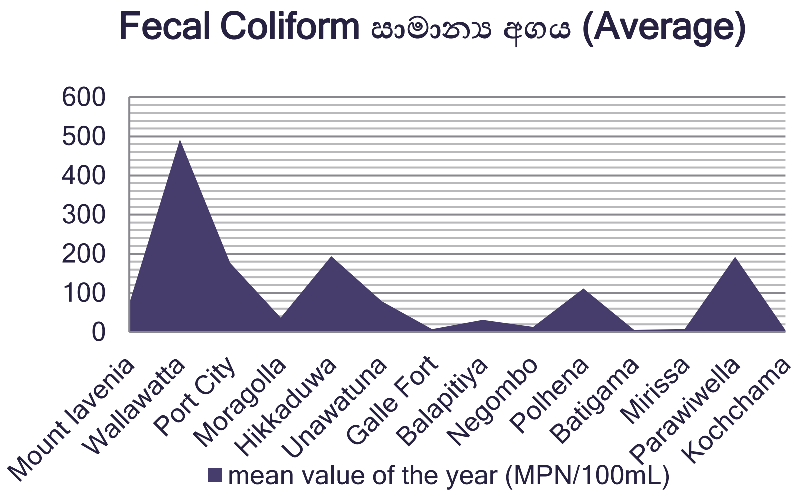

7.3.2 ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් විද්‍යාගාරය

අති නවීන තාක්ෂණයෙන් යුත් උපකරණ වලින් සමන්විත ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් විශ්ලේෂණය කිරීමේ හැකියාවෙන් යුතු විද්‍යාගාරයක් 2022/03/07 දින ගාල්ල දඩල්ල පිහිටි ප්‍රධාන විද්‍යාගාරයට අනුබද්ධිතව ආරම්භ කරන ලදී.

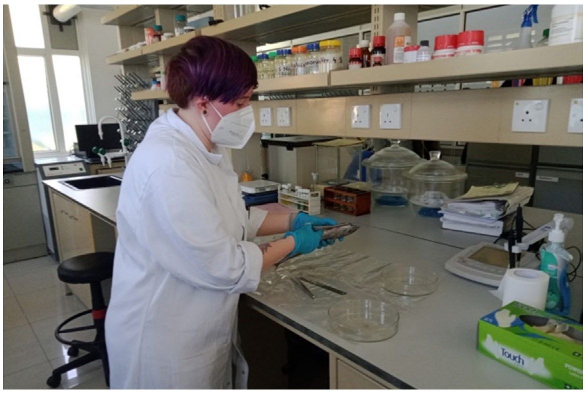

නිලධාරීන් සඳහා ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් පරීක්ෂාවන් පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දෙමින්

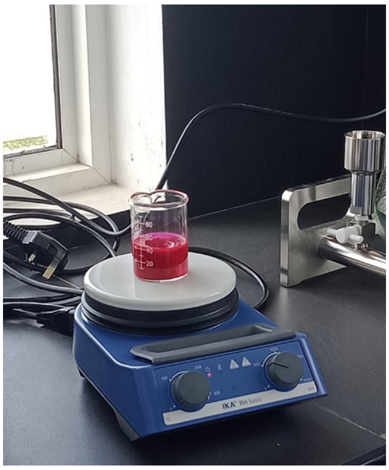

මෙහි දී ජල නියදි, ජෛව නියදි, අවසාදිත නියදි වල අඩංගු ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් ප්‍රමාණාත්මක ව සහ ගුණාත්මක ව හඳුනා ගැනීමේ හැකියාව ඇති අතර, විද්‍යාගාරයට රැගෙන එන ජල නියැදි ක්‍රියාවලි රාශියකට භාජනය කිරීමෙන් පසු අවසාන හඳුනා ගැනීමට යොමු කරයි.

ජල නියැදි, ජෛව නියැදි සහ අවසාදිත නියැදි ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් විශ්ලේෂණය වෙනුවෙන් පිළියෙළ කිරීමේ ක්‍රමවේද එකිනෙකට වෙනස් වන අතර, ඒ ඒ නියැදි වෙනුවෙන් අවශ්‍ය මූලික පිළියෙළ කිරීමේ ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් පසු අවසාන හඳුනා ගැනීම සඳහා යොමු කරයි.

දැනට විශ්ව විද්‍යාල අවසාන වසර සිසුන්ගේ පර්යේෂණ නිබන්ධන කටයුතු සඳහා මෙම විද්‍යාගාරය භාවිත කරන අතර විශ්ව විද්‍යාල වලින් මේ සඳහා ඉල්ලීම් සිදු කරයි.

මේ අනුව දැනට ශ්‍රී ලංකා සාගර විශ්ව විද්‍යාලය; රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ කෘෂිවිද්‍යා පීඨයේ පශු විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ සහ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ තාක්ෂණ පීඨයේ විද්‍යාර්ථීන් දැනට තම පර්යේෂණ කටයුතු වෙනුවෙන් මෙම ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් විද්‍යාගාරය භාවිතා කර ඇත.

<u>විද්‍යාගාරය මගින් සිදු කරන වාණිජ සේවාවන්</u>

විද්‍යාගාරය කොළඹ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සිට ගාල්ල දඩල්ල, දකුණු පළාත් කාර්යාල සංකීර්ණය වෙත ගෙන ඒමෙන් අනතුරුව 2021 වර්ෂයේ සිට වාණිජ සේවාවන් සැපයීම ආරම්භ කරන ලදී.

රසායන ද්‍රව්‍යවල මිළ ගණන් වෙනස් වීම්,වෙළඳපොළ භාණ්ඩ හා සේවා මිල ගණන් ඉහළ යාම් වැනි කරුණු පිළිබඳ ව සලකා බලා පවතින මිළ ගණන් 2022 වර්ෂයේ සංශෝධනය කරන ලදී.

මේ අනුව 2022 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද වාණිජ සේවාවන් ගණන 25ක් වන අතර, සේවාව ලබා ගන්නා ලද ආයතන ගණන 15 කි. මේ අනුව 2022 වර්ෂයේ සිදු කරන වාණිජ සේවා සැපයීම අය කරන ලද සම්පූර්ණ මුදල 5,37,485.00 වේ. 2022 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද සම්පූර්ණ පරාමිතීන් සංඛ්‍යාව පහත පරිදි වේ.

pH	24
COD	21
BOD	22
TSS	21
TC	18
FC	21
Temperature	7
Oil & Grease	16
Ammoniacal N	4
EC	3
Total N	1
Sulfide	3
Total Residual Chlorine	12
Turbidity	7
Nitrate	2
Nitrite	2
Total P	4
Sulfate	2
Free residual chlorine	2

7.3.3 ධීවර වරායන් අපද්‍රව්‍ය වලින් දූෂණය වීම වැළැක්වීම හා පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන.

ධීවර වරායන් යනු සමුද්‍ර දූෂණයට සෘජුව ම බලපාන මූලාශ්‍රයන් වන අතර ම, සමුද්‍ර දූෂණය නිසා විශාල බලපෑමකට ලක්වන ස්ථානයන් ද වේ. එබැවින් මෙම ධීවර කර්මාන්තය තුළින් අවට පරිසරයට මෙන්ම ධීවර කර්මාන්තය තුළට ද සමුද්‍ර දූෂණයේ බලපෑම අවම කිරීම සඳහා, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මඟින් විවිධ වැඩසටහන් සංවිධානය කරනු ලබයි.

2022 වර්ෂය තුළ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 11 ක් මඟින් ධිවර වරායන් තුළ රැස්වීම් 06ක් සහ නිරීක්ෂණ චාරිකා 21 ක් පවත්වා ඇත.

දිස්ත්‍රික්කය	රැස්වීම් හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවන්
යාපනය	ධීවර වරාය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව නිරී-ක්ෂණය
හම්බන්තොට	හම්බන්තොට, කුඩාවැල්ල, කිරින්ද, තංගල්ල ධීවර වරාය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වීමේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය
කළුතර	බේරුවල ධීවර වරාය තුල අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වීමේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය
මාතර	නිල්වැල්ල, සුදුවැල්ල, පුරාණවැල්ල සහ මිරිස්ස ධීවර වරායන් තුළ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වීමේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය සහ රැස්වීම් 6 ක් එම ධිවර වරායන් තුළ පවත්වන ලදි.
පුත්තලම	හලාවත සහ කල්පිටිය ධීවර වරායන් තුළ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටි අධීක්ෂණය කිරීම.
ත්‍රිකුණාමලය	අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටි අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා කෝඩ්බේ ධීවර වරාය තුළ පරීක්ෂා කිරීම.
මඩකළපුව	අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටි අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා වාලච්චේන්න ධීවර වරාය තුළ පරීක්ෂා කිරීම.
ගාල්ල	ගාල්ල, දොඩන්දූව, හික්කඩුව සහ අම්බලන්ගොඩ වරායන් තුළ අපද්‍රව්‍ය කළමන-ාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වීමේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය
ගම්පහ	අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියා පටිපාටි අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා දික්ඕවිට සහ මීගමුව ධීවර වරායන් තුළ පරීක්ෂා කිරීම්
අම්පාර	ඔලුවිල් ධීවර වරාය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව නිරීක්ෂණය
කොළඹ	පානදුර ධීවර වරාය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව නිරීක්ෂණය

ගන්දර බෝට්ටු නැවතුම්පළ

දෙවිනුවර ධීවර වරාය

දෙවිනුවර ධීවර වරාය තුළ ෆයිබර් අපද්‍රව්‍ය

අම්බලන්ගොඩ ධීවර වරාය

7.3.4 මුහුදට පිරිපහදු කල අපද්‍රව්‍ය බැහැරකිරීමේ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.

මේ සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම 2013 අංක 01 දරන සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ (මුහුදට ඉවත දැමීම සඳහා අවසර පත්‍ර නිකුත් කිරීමේ) නියෝගය යටතේ සිදු කරනු ලබයි. මුහුදට හෝ වෙරළ කලාපයට වාර්ෂිකව නිකුත් කරන පිරිපහදු කරන ලද අපද්‍රව්‍යය ප්‍රමාණය මත ගාස්තු ප්‍රමාණය තීරණය වන අතර රෙගුලාසියේ සඳහන් ධාරණ සීමාවන් දක්වා අපජලය පිරිපහදු කිරීම අනිවාර්ය වේ.

සලකනු ලබන ප්‍රධාන පරාමිතීන්

අංකය	නිර්ණායකයන්	tall yd iSud	OdrK iSud w.hka
01	මුළු අවලම්භිත ඝන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය	මිලිග්‍රෑම්/ලීටර් උපරිම	150
02	පරිසර උෂ්ණත්වයේදී pH අගය	-	5.5-9.0
03	ජෛව රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම (සෙ. 20 දී දින 5ක් තුළ - ඊඩඉ5 හෝ සෙ. 27 දින 3ක් තුළ ඊඩඉ3)	මිලිග්‍රෑම්/ලීටර් උපරිම	100
04	මුදා හැරීමේදී උෂ්ණත්වය	සෙ.අංශක. උපරිම	මුදා හරින ස්ථානයේදී සෙ. 45
05	තෙල් වර්ග හා ග්‍රීස් වර්ග	මිලිග්‍රෑම්/ලීටර් උපරිම	20
06	රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම (ඣඩඉ)	මිලිග්‍රෑම්/ලීටර් උපරිම	250
07	සම්පූර්ණ ශේෂ ක්ලෝරීන්	මිලිග්‍රෑම්/ලීටර් උපරිම	1.0
08	මළ අපද්‍රව්‍යය බැක්ටීරියා (Fecal coliform)	ඉතා ආසන්න සංඛ්‍යාව මිලිලීටර්/උපරිම	60

ඉහත පරාමිතීන්ට අමතරව අපජලය ජනනය වන මූලාශ්‍රය (කර්මාන්තය) අනුව රෙගුලාසියේ සඳහන් අනෙකුත් පරාමිතීන්ද සලකා බලනු ලබයි.

මුහුදට හා වෙරළ කළාපයට පිරිපහදු නොකරන ලද අප ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පාලනයට වෙරළ කළාපයේ හෝටල් සහ කර්මාන්ත සඳහා මුහුදට අප ද්‍රව්‍ය දැමීම සඳහා වූ බල පත්‍රය (Sea Dumping Permit) නිකුත් කරනු ලබයි. වෙරළ කළාපයේ පරිසර දූෂණය වැළැක්වීමට සහ හෝටල් හිමියන් මුහුදට අප ද්‍රව්‍ය දැමීම අධෛර්යමත් කිරීමට මෙම ක්‍රියාවලිය වැදගත් වේ.

2022 වර්ෂයේ දී බල පත්‍ර 308 ක් නිකුත් කර ඇති අතර එය 2021 වසරට සාපෙක්ෂ ව 53.23%ක වැඩි වීම කි.කෙසේ වුවත් ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම හේතුවෙන් 2022 වසර අවසාන වන විට හෝටල් හා කර්මාන්ත ශාලා 88 ක් තාවකාලික ව වසා ඇත.

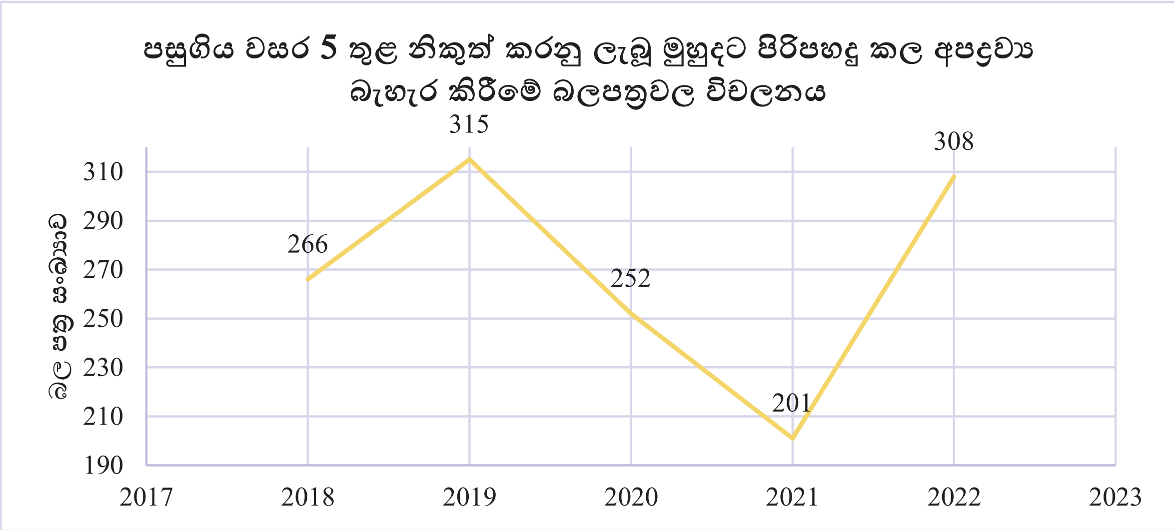

පසුගිය වසර 5 තුල බල පත්‍ර වල නිකුත් කිරිම

▪ 2022 වසර තුළ මුහුදට පිරිපහදු කල අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ බල පත්‍ර නිකුත් කිරීමෙන් ලබා ගත් ආදායම රුපියල් 69,916,784.52 කි.

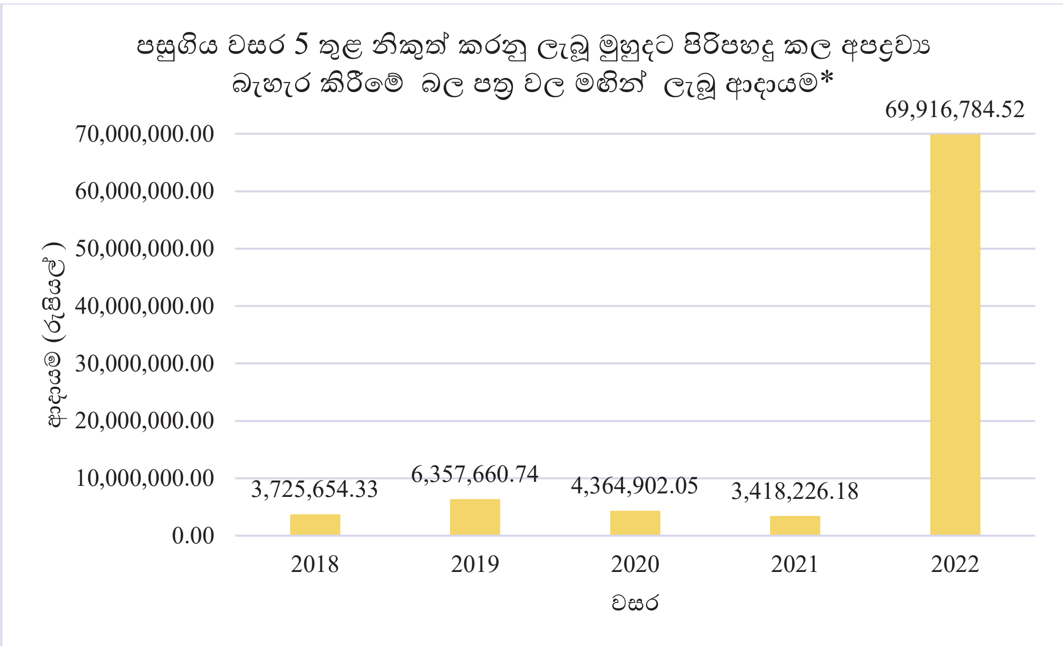

පසුගිය වසර 5 තුළ නිකුත් කරනු ලැබූ මුහුදට පිරිපහදු කල අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ බලපත්‍ර වල මඟින් ලැබූ ආදායම

(* 2022 වසර තුළ දී බල පත්‍ර නිකුත් කිරිමෙන් ලද ආදායමේ විචලනයක් පෙන්නුම් කරයි. මේ සඳහා හේතු වී ඇත්තේ කොළඹ වරායේ WEST INTERNATIONAL ව්‍යාපෘතිය සඳහා වූ බලපත්‍ර ගාස්තුව ලෙස රු.63,703,000.00 ක මුදලක් ලැබිම යි.)

7.3.5 පිවිතුරු සයුරක් පවත්වා ගැනීම සඳහා වෙරළ රැක බලා ගන්නන් පිහිටුවීමේ වැඩසටහන

සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වය ලබා ගනිමින්, ලංකාව වටා පිරිසිදු වෙරළක් සහතික කිරීම උදෙසා, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් පිරිසිදු වෙරළ නගර වැඩසටහන

රාජ්‍ය පුද්ගලික හවුල් කාරීත්වය යටතේ ආරම්භ කර ඇත.

වෙරළ තීරයන්හි තිරසාර කළමනාකරණය සඳහා වෙරළ රැකබලා ගන්නන් ක්‍රියාවේ යෙදවීම , සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ආයතනික සමාජ වගකීමක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. තවද මෙම වැඩසටහන අඛණ්ඩ ව සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ එක් ව දිවයිනේ සියලු ම වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක වේ.

2022 වර්ෂය සඳහා වෙරළ රැකබලා ගන්නන් වැඩසටහන වෙනුවෙන් අනුග්‍රහය දක්වන ආයතන

1. ඩිල්මා සිලෝන් තේ සමාගම වෙරළ රැකබලා ගන්නන් 75දෙනෙක් සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන ලදී.
2. හේමාස් හෝල්ඩිංස් වෙරළ රැකබලා ගන්නන් 5දෙනෙක් සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන ලදී.
3. වෙරළ රැකබලා ගන්නන් 4දෙනෙක් සඳහා ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය අනුග්‍රහය දක්වන ලදී.
4. වෙරළ රැකබලා ගන්නන් 4 දෙනෙක් සඳහා අරලිය සමූහ ව්‍යාපාරය අනුග්‍රහය දක්වන ලදී.
5. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය වෙරළ රැකබලා ගන්නන් 3දෙනෙක් සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන ලදී.

වැඩසටහන් ප්‍රගතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ ආශ්‍රිතව වෙරළ රැක බලා ගන්නන් 91ක් යොදවා ඇති අතර ඔවුන් කි.මී. 87ක් දිග වෙරළ තීරයක් දිනපතා පිරිසිදු කරනු ලබයි.

වගුව 1: 2022 දෙසැම්බර් 31 වන විට වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය

අංක	දිස්ත්‍රික්කය	වෙරළ රැක බලා ගන්නන් සංඛ්‍යාව	පිරිසිදු කරන ලද වෙරළ තීරයේ දිග (කි.මී)
1	කොළඹ	6	3
2	ගම්පහ	16	15
3	කළුතර	2	2
4	ගාල්ල	33	27
5	මාතර	9	7
6	හම්බන්තොට	4	3
7	ත්‍රිකුණාමලය	2	2
8	මඩකළපුව	4	4
9	අම්පාර	1	1
10	පුත්තලම	2	4
11	යාපනය	3	4
12	මන්නාරම	5	8
13	කිලිනොච්චි	2	4
14	මුලතිව්	2	3
	එකතුව	91	87

මෙම වැඩසටහන යටතේ දිරාපත් නොවන කෘතිම අපද්‍රව්‍ය එකතු කරනු ලබයි . PET බෝතල්, වෙනත් ප්ලාස්ටික්, වීදුරු, ලෝහ වැනි ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන්නන් වෙත භාර

දෙනු ලැබේ. එකතු කරන ලද අපද්‍රව්‍යවල ඉතිරි කොටස් බැහැර කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන වෙත භාර දෙනු ලැබේ.

සෑම වෙරළ රැක බලා ගන්නකු විසින් ම සෑම මසක ම එක්රැස් කරන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් දත්ත ගොනුවක් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ. 2022 වර්ෂය තුළ අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ මුළු ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් 210,723 කි. ඒවායින් බොහොමයක් ප්ලාස්ටික් සහ වීදුරු විය.

<u>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවබෝධතා ගිවිසුම් හුවමාරු කර ගැනීම</u>

ආයතන අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් ඇති කර ගත් අවස්තාව

7.3.6 බලාත්මක කිරීමේ ඒකක - Enforcement Units

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ කළාපය තුළ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ප්‍රශස්ථ මට්ටමක පවත්වාගෙනයාම සමුද්‍ර පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. වෙරළ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ පාර්ශව අතර විධිමත් සම්බන්ධීකරණයක් නොමැති වීම මෙම තත්ත්වය දිනෙන් දින උග්‍ර තත්ත්වයට පත් වීමට හේතු වී ඇත . මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයත් , ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයත් ඒකාබද්ධව 2018 වර්ෂයේදී ඉදිරිපත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ වරායන් සහ වෙරළ කලාපය තුල අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සඳහා 2018 වර්ෂයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබුණු අතර, ඒ අනුව සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් වෙරළ හා වරායයන්හි අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරනය සඳහා වන ව්‍යාපෘති යෝජනාව සකස් කරන ලදී. එම වැඩසටහන් කෙටුම්පතට අනුව, වෙරළ හා වරායයන්හි අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සඳහා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ, දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සහ ජාතික මට්ටමේ කමිටු ස්ථාපනය කළයුතු අතර 2022 වර්ෂය තුළ දී අප ආයතනය මගින් ශ්‍රී ලංකාව වටා වෙරළබඩ පළාත්පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ ආවරණය කරමින් කමිටු 84ක් ස්ථාපිත කර ඇත.

<u>ස්ථාපිත කරන ලද බලාත්මක කිරීමේ ඒකක</u>

අංකය	දිස්ත්‍රික්කය	බලාත්මක කිරීමේ ඒකකයේ නම
01	හම්බන්තොට	i. තංගල්ල නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
02		ii. තංගල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
03		iii. අම්බලන්තොට ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
04		iv. හම්බන්තොට මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
05		v. හම්බන්තොට ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
06		vi. තිස්සමහාරාම ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.

07	මාතර	i.	දික්වැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
08		ii.	දෙවුන්දර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
09		iii.	වැලිගම ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
10		iv.	මාතර මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
11		v.	වැලිගම නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
12	ගාල්ල	i'	බෙන්තර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
13		ii.	බලපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
14		iii.	අම්බලන්ගොඩ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
15		iv.	හික්කඩුව නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
16		v.	හික්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
17		vi.	ගාල්ල මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
18		vii.	හබරාදුව ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
19	කළුතර	i.	පානදුර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
20		ii.	කළුතර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
21		iii.	කළුතර නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
22		iv.	බේරුවල ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
23		v.	බේරුවල නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
24		vi.	පානදුර නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
25	කොළඹ	i.	දෙහිවල ගල්කිස්ස මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
26		ii.	මොරටුව මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
27		iii.	කොළඹ මහ නගර සභාවේ බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය
28	ගම්පහ	i.	මීගමුව මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
29		ii.	වත්තල ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
30	පුත්තලම	i.	වෙනප්පුව ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
31		ii.	නාත්තන්ඩිය ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
32		iii.	හලාවත ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
33		iv.	හලාවත නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
34		v.	ආරච්චිකට්ටුව ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
35		vi.	පුත්තලම ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
36		vii.	පුත්තලම නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
37		viii.	කල්පිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
38		ix.	වනාතවිල්ලුව ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
39	මන්නාරම	i.	මන්නාරම නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
40		ii.	නානාත්තන් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
41		iii.	මුසලිම් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
42		iv.	මාන්තෙයි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
43		v.	මන්නාරම ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.

44	කිළිනොච්චිය	i. පූනකරි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
45	යාපනය	i. ඩෙල්ෆ් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
46		ii. දකුණු දිවයින ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
47		iii. උතුරු දිවයින ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
48		iv. කරෙයිනගර් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
49		v. යාපනය මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
50		vi. නල්ලූර් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
51		vii. වලිකාමම් නිරිතදිග ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
52		viii. වලිකාමම් බටහිර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
53		ix. වලිකාමම් උතුර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
54		x. වලිකාමම් නැගෙනහිර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
55		xi. තෙන්මාරච්චි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
56		xii. තෙන්මාරච්චි නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
57		xiii. වඩමාරච්චි නිරිතදිග ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
58		xiv. පේදුරුතුඩුව නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
59		xv. වැල්වැටිතුරේ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
60		xvi. වඩමාරච්චි නැගෙනහිර ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
61	මුලතිව්	i. මරිටිම්පත්තු ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
62	ත්‍රිකුණාමලය	i. ත්‍රිකුණාමලය නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
63		ii. උප්පුවේලි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
64		iii. කින්නියා නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
65		iv. කින්නියා ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
66		v. මුතූර් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
67		vi. කුච්චවේලි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
68		vii. වෙරුගල් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.

69	මඩකළපුව	i.	කලුවංචිකුඩි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
70		ii.	ආරයම්පති ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
71		iii.	කාත්තන්කුඩි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
72		iv.	මඩකළපුව මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
73		v.	චෙන්කලඩි ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
74		vi.	වාලච්චේන ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
75		vii.	වාකරේ ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
76	අම්පාර	i.	තිරුක්කෝවිල් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
77		ii.	පොතුවිල් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
78		iii.	ආලයඩිවෙම්බු ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
79		iv.	අඩ්ඩාලිචේන ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
80		v.	නින්දවූර් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
81		vi.	කරෙයිතීව් ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
82		vii.	අක්කරපත්තුව මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
83		viii.	කල්මුණේ මහ නගර සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.
84		ix.	ලාහුගල ප්‍රාදේශීය සභාව බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය.

ඉහත ඒකක මගින් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂා සිදු කරමින් මෙතෙක් වෙරළබඩ ප්‍රදේශ වල පැවති කසළ කළමනාකරණ ගැටලු හඳුනා ගෙන ඒවාට විසඳුම් සොයමින් සහ එම විසඳුම් ක්‍රියාවට නංවමින් ඒ සඳහා සාර්ථක මැදිහත් වීමක් සිදු කොට ඇත.

2022 වර්ෂය තුළ සිදු කරනු ලැබූ ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ.

- පැවැත්වූ මුලු කමිටු රැස්වීම් සංඛ්‍යාව 35
- පැවැත්වූ මුලු ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව 28

කාරතිව් ප්‍රාදේශිය සභා බලාත්මක කිරීමේ ඒකකය මගින් පැවැත්වූ කමිටු රැස්වීම

7.3.7 නීල ධජ වෙරළ ස්ථාපනය කිරීම - 2022

සංචාරක ව්‍යාපාරය හා බද්ධව පවතින සාගර පරිසරයට සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩිකිරීම සඳහා ලබාගත හැකි උසස්ම සන්නාමයක් ලෙස නිල් ධජ සහතිකය හැඳින්විය හැක. මෙය නාන තොටුපළවල් සඳහා පිරිනමනු ලබන අතර නිර්නායක 33ක් ඔස්සේ එහි ගුණාත්මකබව වැඩිදියුණු කිරීම මෙමගින් සහතික කරනු ලබයි. මෙම නිල් ධජ සංකල්පය ප්‍රථමයෙන්ම ප්‍රංශය විසින් ලොවට හඳුන්වා දී තිබේ. මෙම වැඩසටහන මෙහෙයවනු ලබන්නේ පාරිසරික අධ්‍යාපනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර සංවිධානය - ෆැඩ විසිනි. මෙම සංවිධානය ලාභ නොලබන සංවිධානයක් වන අතර, ඒමගින් නිල් ධජ ජාත්‍යන්තර සම්මානය පිරිනමනු ලබයි. මෙම නිල් ධජය ලබා ගැනීමට නම් එම වෙරළ ආශ්‍රිත ව සපයනු ලබන සේවාවන්හි ඉහළ ගුණාත්මක බව ඔප්පු කල යුතුය. මෙහිදී වෙරළ තක්සේරු කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ ප්‍රධාන අංශ 4 ක් වන ජල තත්වය, පාරිසරික අධ්‍යාපනය හා තොරතුරු, පාරිසරික කළමනාකරණය, ආරක්ෂාව හා සේවාව යන කරුණු ප්‍රධාන කොට ගත් නිර්ණායක 33 කට අනුකූලව ය.

වර්තමානය වන විට ලෝකයේ රටවල් 49 ක නිල් ධජ වෙරළ සංකල්පය ස්ථාපනය වී ඇති අතර මෙම රටවල් 49 තුළ වෙරළ තීරයන් 4500 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් නිල් ධජය ලබා ගැනීමට සමත්ව තිබේ. මේ අතරින් වැඩිම නිල් ධජ වෙරළ තීරයන් ප්‍රමාණයක් ස්පාඤ්ඤය තුල ස්ථාපිත ව ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවට ආසන්නතම රට වන ඉන්දියාවෙහි දැනට නිල ධජ වෙරළ තීරයන් 12 ක් ස්ථාපිත කර ඇත. මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාව තුල නිල් ධජය සහිත වෙරළ තිරයක් ස්ථාපනය වී නොමැති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම නිල ධජ වෙරළ ස්ථාපනය සඳහා දකුණු පළාතේ ඉහල සංචාරක ආකර්ශණයක් ඇති උණවටුන වෙරළ තිරය තෝරාගෙන ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම වැඩසටහන සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ මූලිකත්වයෙන් සිදු කරනු ලබන අතර ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මෙහි ක්‍රියාකාරී ඒකකය ලෙස අනෙකුත් පාර්ශව සම්බන්ධ කර ගනිමින් වැඩසටහන පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

උණවටුන සඳහා නිල් ධජ සන්නාමය ලබා ගැනීමේ වැඩසටහනට අදාලව, දැනට මෙම නානතොටුපළ සඳහා වෙරළ කළමනාකරණ කමිටු ස්ථාපිත කර ඇති අතර, ඒමෙන්ම වෙරළ තීරයන් සහ නානතොටුපළ දිය යට කලාපනය සිදුකර අවසන්ව ඇත. තවද, මෙම වැඩසටහනට අදාල වෙරළ සහ දිය යට පිරිසිදු කිරීම් කිහිපයක් මෙම වසර තුල සිදුකර ඇත.

නිල් ධජ වෙරල ස්ථාපනය කිරිමේ වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය - 2022

නිල් ධජ වෙරළ කළමනාකරණ කමිටුව සඳහා නිලධාරින් තොර පත්කර ගැනීම

උණවටුන වෙරළ තිරයේ හා උණවටුන සමුද්‍ර ප්‍රදේශයේ දියයට කලාපනය කිරීම

උණවටුන වෙරළ තීරයේ හා උණවටුන සමුද්‍ර ප්‍රදේශයේ දියයට පිරිසිදු කිරීම

7.3.8 ඇළ මාර්ග ඔස්සේ මුහුදට අපද්‍රව එකතු වීම වැළැක්වීම සඳහා අපද්‍රව්‍ය රැඳවුම් ඒකක (ocean strainer) ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහන

රට අභ්‍යන්තරයේ සිට ඇළ මාර්ග ඔස්සේ දෛනික ව විශාල වශයෙන් සාගරයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීම සිදු වේ. Ocean Strainer, අපද්‍රව්‍ය සාගරයට එක් වීම වැළැක්වීම සඳහා බාධකයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීමට හැකි වන පරිදි නිර්මාණය කරන ලද උපකරණය කි. මෙම උපකරණය විසින් ජල මාර්ග ඔස්සේ නිදහසේ ගලා යන අප ද්‍රව්‍ය ග්‍රහනය කර නිසි පරිදි බැහැර කිරීමට ඉඩ සලසා ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය පුද්ගලික ආයතනයන්හි අනුග්‍රහය යටතේ දැනට ආරම්භ කර ඇත. මෙහි දී තෝරා ගත් ඇළ මාර්ග මුහුද හා සම්බන්ධ වන ප්‍රදේශයට අයත් ප්‍රාදේශීය සභා සහ නගර සභා සමඟ අප ආයතනය හා අදාළ පුද්ගලික ආයතනනය සම්බන්ධ වූ ඒකාබද්ධ කමිටුවක් ඔස්සේ මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වීම සිදු වේ. මෙහි දී එකතු වන අපද්‍රව්‍ය නිසි පරිදි ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට ද යොමු කර ඇත.

ඒ අනුව සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය දැනට පහත සඳහන් දිස්ත්‍රික්ක වල මෙම අපද්‍රව්‍ය රැඳවුම් ඒකක ස්ථාපිත කිරීම සිදු කර ඇත.

<u>**කළුතර**</u>

- ආබෘ ඇළ

කළුතර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය මෙහෙයවීමෙන් හා HEINEKEN Lanka Pvt Ltd ආයතනයේ මූල්‍යමය දායකත්වයෙන් උතුර කළුතර ආබෘ ඇළ හරහා අපද්‍රව්‍ය රදවනයක් ස්ථාපිත කර 2022.03.30 සිට එහි කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. මෙම පාවෙන තාක්ෂණික පෙරනය මත රැදෙන අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම කළුතර නගර සභාව විසින් සිදු කරන අතර එම අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය INSEE Eco Cycle Lanka Private Limited ආයතනය මගින් සිදු කරයි.

ආබෘ ඇළ හරහා ස්ථාපිත කල කසල රඳවනය සහ ඒ මත රැදෙන අපද්‍රව්‍ය ඉවත්කිරීම සිදු කරන අවස්ථාව

ගාල්ල කැපූ ඇළ

ගාල්ල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය මෙහෙයවීම යටතේ Hemas Holding PLC ආයතනයේ මූල්‍යමය දායකත්වයෙන් ගාල්ල කැපූ ඇළ සමනල පාලම අසල අපද්‍රව්‍ය රැඳවුම් ඒකකයක් ස්ථාපිත කර 2022.03.31 සිට එහි කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. මෙම පාවෙන තාක්ෂණික පෙරනය මත රැඳෙන අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම ගාල්ල මහ නගර සභාව විසින් සිදු කරනු ලබයි.

කැපූ ඇළ සමනල පාලම හරහා ස්ථාපිත කල කසල රඳවනය සහ ඒ මත රැඳෙන අපද්‍රව්‍ය ඉවත්කිරීම සිදු

මාවකඩ ඇළ

ගාල්ල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය හා වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ ගාල්ල කාර්යාලයේ මෙහෙයවීම යටතේ John Keels ආයතනයේ මූල්‍යමය දායකත්වයෙන් හික්කඩුව, මාවකඩ ඇළ අසළ අපද්‍රව්‍ය රැඳවුම් ඒකකයක් ස්ථාපිත කර 2022.03.31 සිට එහි කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

මාවකඩ ඇළ හරහා ස්ථාපිත කල කසල රඳවනය

7.3.9 සයුර රකින රැල්ල වැඩසටහන

සමුද්‍රිය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ස්වේච්ඡා වැඩසටහනක් වන "සයුර රකින රැල්ල වැඩසටහන" සමුද්‍රිය හා වෙරළ පරිසරය පිළිබඳ තරුණ ප්‍රජාවගේ දැනුම හා ආකල්ප වැඩි කරමින් ඔවුන් අතර අත්දැකීම් බෙදා ගනිමින් සමුද්‍රය හා වෙරළ පරිසරය රැක ගැනීම සඳහා ක්‍රියාකාරී බළකායක් නිර්මාණය කර ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව ක්‍රියාත්මක වැඩසටහනකි.

මෙම වැඩසටහන මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ බඩ දිස්ත්‍රික්ක 14 ම නියෝජන වන පරිදි එක් එක් ප්‍රාදේශිය කාර්යාල මඟින් ප්‍රදේශයේ තරුණ සංවිධාන හඳුනා ගෙන ඔවුන් හට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වමින් ඔවුන් සමුද්‍රිය පරිසරය හා වෙරළ කළාපය සුරක්ෂිත කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා අඛණ්ඩ ව දායක කර ගනු ලබයි.

2022 වසර තුළ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මගින් සයුර රකින රැල්ල වැඩසටහන ඔස්සේ එක් එක් වෙරළ බඩ දිස්ත්‍රික්කයන් හි සමුද්‍රය හා වෙරළ කළාපය සුරක්ෂිත කිරීමේ අරමුණින් වැඩසටහන් රාශියක් දියත් කරන ලදී .

01. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය

මෙහි ප්‍රධාන වැඩසටහන කුඩා වැල්ල වෙරළ ආශ්‍රිත ව සිදු කරනු ලැබු අතර මෙම වැඩසටහන සංචාරක හෝටල්, ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරින්ගේ පූර්ණ සහයෝගය මත සිදු කරනු ලදි.

තව ද මෙම වැඩසටහන වෙරළ කළාප 36 ක් ආවරණය වන පරිදි හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය පුරා සිදු කළ අතර මේ අතුරින් වෙරළ තීරයන් 22 ක් වෙරළ ආශ්‍රිත සංචාරක හෝටල් මඟින් පිරිසිදු කිරීම් සිදු කරන ලදි.

02. මාතර දිස්ත්‍රික්කය

මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන වෙරළ කළාප 30 ක් ආවරණය වන පරිදි පුද්ගලයන් 674 ක ගේ සහයෝගය මත සිදු කළ අතර මෙහි දී සංචාරක හෝටල්,ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරින් සහභාගී වන ලදී.

03.ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය

ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන වෙරළ කළාප 30 ක් ආවරණය වන පරිදි පුද්ගලයන් 1615 ක ගේ සහභාගීත්වය මත සිදු කළ අතර මෙහි දී සංචාරක හෝටල්,ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරින් සහභාගී වන ලදී

04. කළුතර දිස්ත්‍රික්කය

කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන වෙරළ කලාප 3 ක් ආවරණය වන පරිදි සිදු කළ අතර මෙහි දී සංචාරක හෝටල්,ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරින් සහභාගී වන ලදී.

05. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන වෙරළ කලාප 3 ක් ආවරණය වන පරිදි සිදු කළ අතර මෙහි දී සංචාරක හෝටල්,ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරින් සහභාගී වන ලදී.

06. මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය

මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන වෙරළ කලාප 4 ක් ආවරණය වන පරිදි සිදු කළ අතර මෙහි දී සංචාරක හෝටල්,ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරින් සහභාගී වන ලදී.

07. ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කය

ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන වෙරළ කළාප 3 ක් ආවරණය වන පරිදි සිදු කළ අතර මෙහි දී සංචාරක හෝටල්,ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරීන් සහභාගී වන ලදී.

Back bay වෙරළ ආශ්‍රිතව පවත්වන ලද වෙරල පිරිසිදු කිරීමේ අවස්ථා

08. මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කය

මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන වෙරළ කළාප 03 ක් ආවරණය වන පරිදි සිදු කළ අතර මෙහි දී සංචාරක හෝටල්,ස්වේච්ඡා සංවිධාන හා රාජ්‍ය නිළධාරීන් ඊට සහභාගී විය.

7.4. වෙරළ සහ සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම.

7.4.1 ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක ආශ්‍රිතව කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම.

කඩොලාන යනු ලෝකයේ වඩාත් ම නිෂ්පාදිතතාවයෙන් ඉහළ පරිසර පද්ධතිය කි. ඒවා පඳුරු හෝ කුඩා ගස් විය හැකි අතර මූලික වශයෙන් නිවර්තන සහ උපනිවර්තන අක්ෂාංශ වල ආරක්ෂිත වෙරළ බඩ, මෝය සහ ගංගා ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ සහ අන්තර් උදම් කළාපය දක්නට ලැබේ. ඒමෙන්ම වෙරළ බඩ කළපු සහ අධි-ලිටෝරල් කළාපයේ ද දක්නට ලැබේ. කඩොලාන දැඩි වඩදිය බාදිය, අධික ලවණතාව, තද සුළං, මඩ සහිත, අධික උෂ්ණත්වය සහ නිර්වායු කටුක තත්වයන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමට බෙහෙවින් අනුගත වේ. කඩොලාන ඔවුන්ගේ අද්විතීය පාරිසරික සේවාවන් සහ සමාජ-ආර්ථික වටිනාකම් සඳහා ප්‍රසිද්ධ ය. කඩොලාන වනාන්තර බොහෝ මත්ස්‍ය විශේෂ, පක්ෂීන්, ක්ෂීරපායින්, උරග ආත්‍රපෝඩාවන් සහ බෙල්ලන් සඳහා ආරක්ෂාව, අභිජනන භූමිය, පෝෂණය සහ ඇති දැඩි කිරීමේ වාසස්ථාන සපයන අතර, දේශීය හා වාණිජ ධීවර කර්මාන්තයට සහ පරිසර සංචාරක අංශයට ද මනා දායකත්වයක් සපයයි. ජලය පිරිසිදු කිරීම සහ ලවණ ආක්‍රමණයෙන් ආරක්ෂා කිරීම, අවට වෙරළ සහ කොරල්පර ආරක්ෂා කිරීම, පෝෂක සම්පත් සැපයීම, කාබන් තිර කිරීම සහ ගොඩබිම් ස්ථායීකරණය සඳහා කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. තවද, කඩොලාන වෘක්ෂලතාදිය ආන්තික කාළගුණික තත්ත්වයන් තුළ අධි ශක්ති තරංග සහ කුණාටු වලට එරෙහි ව ජෛව පළිහක් ලෙස ක්‍රියා කරන අතර, එබැවින් වෙරළ තීරයන් සහ ජනාවාස ආරක්ෂා කරයි. ප්‍රදේශවාසීන් විසින් ආහාර, දැව, ඉන්ධන සහ ඖෂධ සඳහා ද කඩොලාන යොදා ගනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ බඩ කඩොලාන ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාර 12,000 ක භූමි ප්‍රමාණයක පැතිර පවතී. තවද හෙක්ටයාරයකට වඩා අඩු කලාප ලෙස හෙක්ටයාර කිහිපයක මේවා දක්නට ලැබේ.

පුත්තලම, යාපනය, ත්‍රිකුණාමලය සහ මඩකළපුව දිස්ත්‍රික්කවල කිවුල් සහිත ජල මූලාශ්‍ර ආශ්‍රිත ව ඒවා විශාල වශයෙන් පැතිර පවතී. විවෘත වෙරළ තීරයේ කඩොලාන නොමැත. මක්නිසාද යත්, ගංගා මෝය ආශ්‍රිත ව ඩෙල්ටා සෑදිය හැකි අධික අවසාදිත ඇති විශාල ගංගාවන් අනෙකුත් රටවලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාවේ නොමැති බැවිනි. කඩොලාන ඒවායේ කුඩා ප්‍රමාණය සැලකූ විට අධි තක්සේරුවක් සහිත ශාක ප්‍රජාවක් ලෙස සැලකිය හැක. කඩොලාන පරිසරය මාළු සහ ඉස්සන් සඳහා අභිජනන මධ්‍යස්ථාන

සපයයි. කඩොලාන විනාශය නිසා එම පරිසරයේ ධීවර ඵලදායිතාව අඩු වීමට හේතු වේ. තවද, සාගර ඉස්සන් ඔවුන්ගේ ජීවන චක්‍රය සම්පූර්ණ කිරීම ද කඩොලාන ආශ්‍රිතව සිදු කරයි. කඩොලාන ඔවුන්ගේ පාරිසරික වැදගත්කමට අමතර ව, නිවාස ඉදිකිරීම, මත්ස්‍ය එකතු කිරීමේ උපකරණ, මසුන් ඇල්ලීම සඳහා පොලු සහ ආහාර පාන වැනි බොහෝ මිනිස් භාවිතයන් සඳහා ද උපකාර වේ. මුළු කඩොලාන විශේෂ සංඛ්‍යාව අතුරින් සැබෑ කඩොලාන විශේෂ 20-25 වන අතර, එම ප්‍රමාණය හා සමාන ප්‍රමාණයක් කඩොලාන අශ්‍රිත විශේෂ පවතී.

වෙරළබඩ පරිසර පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022 වර්ෂයේදී යාපනය, කිලිනොච්චි, ත්‍රිකුණාමලය, මන්නාරම සහ හම්බන්තොට යන වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්කවල කඩොලාන ප්‍රතිසංස්කරණය සිදු කරන ලදී.

දිස්ත්‍රික්කය	ස්ථානය	පැළ සංඛ්‍යාව	භූමි ප්‍රමාණය (අක්කර)
යාපනය	අල්ලයිපඩේ, කල්ලුන්දෙයි	600	1.0
කිළිනොච්චිය	නාච්මුනෙයි, අල්යිපිඩ්	600	0.5
ත්‍රිකුණාමලය	කුටිකරච්, කින්නියා	500	2.0
හම්බන්තොට	ගොඩවාය කලපුව	600	1.0
මන්නාරම	ඉලුප්පකඩවයි	300	0.5
පුත්තලම	නරිකුඩාව	600	3.0
ගාල්ල	හික්කඩුව	250	0.4

ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කය

පෙබරවාරි 01 සිට 05 දක්වා ජාතික නිදහස් සතිය තුළ කින්නියා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සහයෝගීතාවයෙන් කින්නියා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ රයිසෝපොරා විශේෂ 500ක් රෝපණය කරන ලදී

කින්නියා ප්‍රදේශයේ කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන

කිලිනොච්චිය දිස්ත්‍රික්කය

2022 සැප්තැම්බර් 30 වන දින නාච්චිකුඩා වෙරළ බඩ ප්‍රදේශයේ MSDEO සංවිධානයේ (මන්නාරම සමාජ හා ආර්ථික සංවර්ධන සංවිධානය) සහයෝගීතාවයෙන් MEPA කිලිනොච්චිය කාර්යාලය විසින් කඩොලාන නැවත වගා කිරීමේ වැඩ සටහනක් සිදු කරන ලදී.

නාච්චිකුඩා ප්‍රදේශයේ කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන

යාපනය දිස්ත්‍රික්කය

2022 ලෝක සාගර දිනයට සමගාමීව යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ පන්නෙයි වෙරළතීරයේ සෘයස'දචදර් විශේෂයේ පැළ 300ක් රෝපණය කිරීම සිදු කරන ලදී.

පන්නෙයි ප්‍රදේශයේ කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන

මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය

2022 නොවැම්බර් 25 වන දින පන්නාර් ඉලුපාඩිකඩවායි හි Avicinnia විශේෂයේ පැළ 100ක් හා Rhizopora විශේෂයේ පැළ 200 ක් රෝපණය කරන ලදී.

පන්නාර් ඉලුපාඩිකඩවායි ප්‍රදේශයේ කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන

7.4.2 .ශ්‍රී ලංකාවේ කොරල් පර නැවත ප්‍රතිස්ථාපන කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කයන් වලට අනුව, ඉලක්ක අංක 14 හි අඩංගු ජලයෙහි ජීවිත සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම ඉතා වැදගත් කටයුත්ත කි. එමෙන් ම, ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිපත්ති මාලාව වන සෞභාග්‍යයේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති මාලාවට අනුව මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

කොරල් පර යනු, විවිධත්වයෙන් යුත් ඒමෙන්ම අවදානමට ලක් විය හැකි ශාක හා සතුන් අතර අන්තර් ක්‍රියා බොහොමයක් පවතින ඉතා සංකීර්ණ පරිසර කළාපයකි. මෙම කොරල් පර යනු Anthozoa පන්තියේ (Order Scleractinia) ජීවීන්ගේ ක්‍රියාවලින් නිසා නිර්මාණය වූ අති විශාල හිරිගල් පද්ධතිය කි. තව ද, කැල්සියම් කාබනේට් ශ්‍රාවය කරන ජීවීන් සහ කැල්සනිභූත කරන ජීවීන් මඟින් මෙම හිරිගල් පර නිර්මාණය වේ. නමුත් මේ දිනවල මෙම කොරල් පර විශාල පරිසර අවදානමකට ලක් වී ඇත. එයට හේතුව වන්නේ අක්‍රමවත් ධීවර කර්මාන්තය හා විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ කළාපයේ දැකිය හැකි සුවිශේෂී පරිසර පද්ධතියක් වන කොරල් පර මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් විනාශ වීමේ අවධානමකට ලක් ව ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ තෝරා ගත් ප්‍රදේශවල කොරල් නැවත සිටු වීම සඳහා සුදුසු ක්‍රම වේදයක් හඳුන්වා දීම තුළින් පරිසර පද්ධති සංවර්ධනය හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර හා සමුද්‍ර ආශ්‍රිත සංචාරක කර්මාන්තය තිරසාර කිරීම වේ. 2021 වසරේ මිරිස්ස නොගැඹුරු මුහුදු පතුලේ සිදු කරන ලද නියමු ව්‍යාපෘතිය අතිශය සාර්ථක වූ නිසා, 2022 වසරේදී ද එම ව්‍යාපෘති අඛණ්ඩ ව සිදු කිරීමට සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය තීරණය කරන ලදී.

මිරිස්ස කොරල් ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන

විනාශ වූ කොරල් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම හා කොරල් පරිසර පද්ධතියට මානව ක්‍රියාකාරකම් වලින් සිදුවන අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ප්‍රධාන කොරල් පර සංරක්ෂණ ක්‍රම වේදයක් ලෙස කොරල් පර නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සැළකිය හැක.

දකුණු වෙරළ තීරයේ කොරල් සිටුවීම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මාතර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය මඟින් මෙරට ප්‍රථම වරට කොරල් බද්ධ කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක ව 2021 වසරේ සිදු කරන ලදී. මාතර දී එම කාර්ය සිදු කළ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ විශේෂඥ කණ්ඩායම විසින් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය හරහා නැවත 2022 වර්ෂයට අදාළ ව ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වෙරළ කළාපය තුළ කොරල් ප්‍රතිස්ථාපන ව්‍යාපෘති 02 ක් සඳහා විශේෂඥ දැනුම ලබා දී ඉතා සාර්ථක ප්‍රගතියක් අත් කර ගෙන ඇත. එම ස්ථාන ලෙස කඹුරුගමුව හා මිරිස්ස බන්ඩරමුල්ල සඳහන් කළ හැකි ය.

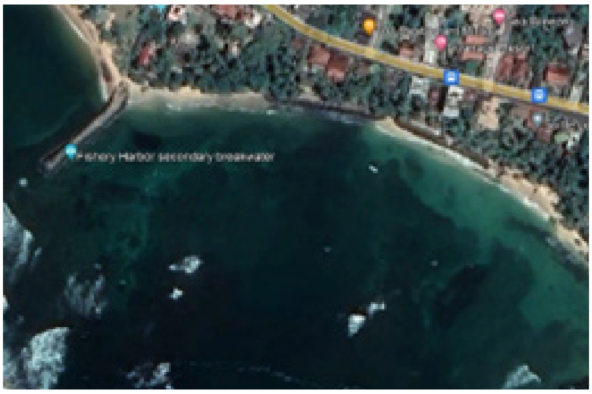

කඹුරුගමුව ප්‍රදේශයේ පිහිටීම

මිරිස්ස ප්‍රදේශයේ පිහිටීම

මෙම කෘතීම කොන්ක්‍රීට් උපස්තර පරිසර විද්‍යාත්මක හා ජල චාලක විද්‍යා මූලධර්ම භාවිතා කරමින් සැලසුම් සකස් කරන ලද්දේ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සමුද්‍ර විදයාඥයන් විසින් ය. ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ එක ම ආයතනයක සමුද්‍රීය පරිසර විදයාඥයන් විසින් කෘතීම උපස්තර පාරිසරක තත්ත්ව හා සාධක මත නිමවා සාගර ජල තත්ත්ව අධ්‍යනය කර සාර්ථක ලෙස කොරල් ජීවින් හට නැවත පන ලබා දුන් අතිශය සංකීර්ණ හා ප්‍රතිඵල පෙන්වූ ව්‍යාපෘති ලෙස මෙය ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයට එක් වේ.

මෙම කොන්ක්‍රීට් මගින් සකසන ලද ආකෘති, යාත්‍රා යොදා ගනිමින් කොරල් පර ප්‍රතිස්ථාපනය කරනු ලබන ස්ථානයට ඉතා ප්‍රවේසමෙන් මුහුදු පතුල ඔස්සේ රැගෙන යන ලදී'

කොරල්පර නිරීක්ෂණය සහ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ අවස්ථා

මෙහි දී මිරිස්ස බණ්ඩාරමුල්ල හා කඹුරුගමුව ප්‍රදේශයේ කොරල්පර පිළිවෙලින් වර්ග මීටර් 200 ක ප්‍රතිස්ථාපනය කරන ලදී. කොරල් පර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම, මෙම කොරල් පර සංරක්ෂණය කිරීමේ හා මානව ක්‍රියාකාරකම් වල සෘණාත්මක බලපෑම් අවම කිරීමේ ප්‍රධාන ම පියවර වේ.

මෙම ව්‍යාපෘති මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය, මිට්සුබිෂි ආයතනය හා එක්ව සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මඟින් සිදු කළ ව්‍යාපෘති වේ.

එහි දී ස්ථාන දෙකෙහිම, ස්වභාවික හේතුන් මත මව් පරයෙන් ගැල වී එන තෝරා ගත් සජීවී කොරල් කැබලි, කෘතිමව නිර්මාණය කරන ලද උපස්තර මත වගා කරන ලදී. එහිදී තෝරා ගත් සාගර පරිසරයේ ජල තත්ත්ව පරික්ෂාකර ඒවා අධ්‍යනය කර වඩාත් ගැළපෙන සජීවී කොරල් කැබැලි තෝරා ගෙන උක්ත ප්‍රතිස්ථාපනය සිදු කරනු ලබයි. මෙම ද්විත්ව ව්‍යාපෘති මගින් 2021/2022 වර්ෂ තුල වර්ග මීටර් 400 පමණ ප්‍රදේශයක කොරල් පර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සාර්ථකව සිදු කර ඇත. මෙහි දී තෝරා ගත් කොරල් විශේෂ ලෙස Acropora fermosa $Acropora muricata යන විශේෂ ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගනී.

වර්ධනය වෙමින් පවතින කොරල්

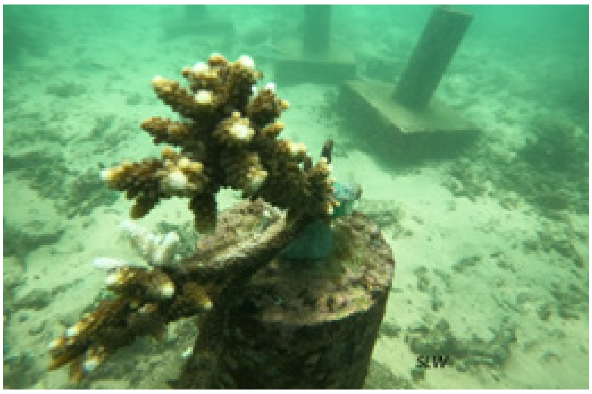

වර්ධනය වෙමින් පවතින් කොරල්පර

නැගෙනහිර වෙරළ තීරයේ කොරල් සිටු වීම.

මඩකළපුව දිස්ත්‍රික්කය තුළ කොරල් සිටු වීමේ ව්‍යාපෘතියක් කායන්කානි හා පාසිකුඩා කොරල් පරය අතර ප්‍රදේශයේ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් සිදු කර ඇති අතර ඒ සඳහා දායකත්වය ලබා දෙන ලද්දේ "Earth Lanka Youth Network" සංවිධානය, බොන් විශ්ව විද්‍යාලය හා එක්සත් ජාතීන්ගේ විශ්ව විද්‍යාල වල පර්යේෂණ කණ්ඩායම් විසිනි. මෙහිදී එම ප්‍රදේශයේ ස්ථානීය කොරල් තවානක් ස්ථාපනය කිරීම සිදු කර ඇත.

එහි ඡායාරූප පහත දැක්වේ.

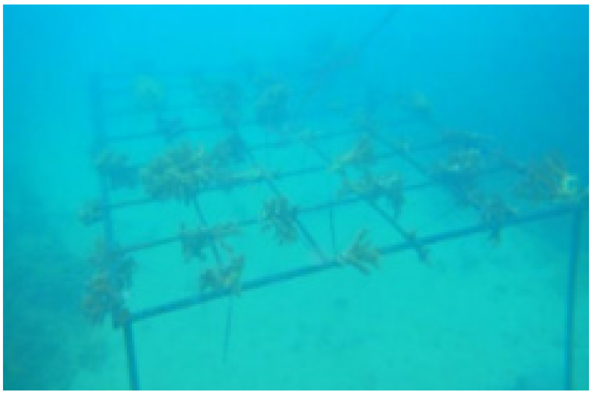

නැගෙනහිර මුහුදේ කොරල්පර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ අවස්ථා

වයඹ වෙරළ තීරයේ කොරල් සිටු වීම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරීතුමාගේ මඟ පෙන්වීම යටතේ තලවිල ස්වභාවික කොරල් පරය ආශ්‍රිත ව කොරල් සිටු වීම සඳහා කොන්ක්‍රීට් උපස්තර 36 ක් ස්ථාන ගත කිරීම සිදු කර ඇත. මෙය සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ නිළධාරීන් මෙන් ම ලක් විජය බලාගාරයේ නිළධාරීන්ගේද සහභාගීත්වයෙන් සිදු කොට ඇත.

තලවිල කොරල් පර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට යොදා ගන්නා කොන්ක්‍රීට් උපස්තර

7.5 සමුද්‍ර පරිසර දූෂණය හා බලපෑම් පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීම

7.5.1 ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය සහ ජාතික සමුද්‍ර සම්පත් සංරක්ෂණ සතිය 2022

ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය සහ ජාතික සමුද්‍ර සම්පත් සංරක්ෂණ සතිය 2022 සැප්තැම්බර් 17 සිට 24 දක්වා පැවැත්විණි. එය සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය (MEPA) සහ අනෙකුත් පාර්ශවකාර ආයතන එක් ව සංවිධානය කරන ලදි. ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය ජාතික වශයෙන් සැමරීම සඳහා වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක 14 ආවරණය වන පරිදි MEPA විසින් වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. මේ වැඩ සටහන සඳහා 5770 ක් පමණ පිරිසක් සහභාගි වූ අතර තෝරා ගත් ස්ථාන 160 ක කිලෝමීටර් 122 ක් පමණ වෙරළ කළාපයක් ආවරණය වන පරිදි වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. මෙහි ජාතික වැඩසටහන පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ වෙන්නප්පුව සින්දාත්‍රිය වෙරළ තීරයේ පැවැත්විණි. මෙම අවස්ථාවට 140ක පමණ පිරිසක් සහභාගී වූ අතර මෙහි ප්‍රධාන ආරාධිතයා ලෙස නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ගරු අමාත්‍ය අරුන්දික ප්‍රනාන්දු මහතා සහභාගි විය.

මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ ලෙස ශ්‍රී ලංකාව වටා වෙරළ තීරයේ සමුද්‍ර අපද්‍රව්‍ය වල සංගණනයක් සිදු කිරිම,සමුද්‍ර අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරිම හා මහජනතාව දැනුවත් කිරිම.

මෙවර ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය සහ ජාතික සමුද්‍ර සම්පත් සංරක්ෂණ සතියට අදාළ වැඩසටහන් සියල්ල පුද්ගලික ආයතනවල අරමුදල් යොදා ගනිමින් සංවිධානය කරන ලදි .

2022 ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දින වැඩසටහනට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ප්ලාස්ටික් වල සාමාන්‍ය බර කිලෝ මීටරයකට 82.89 වේ.

2022 ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දින වැඩසටහනට අනුව එකතු කරන ලද අපද්‍රව්‍ය මුළු ගණන 109257 වේ.

වෙරල පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහනක අවස්ථාවන්

2022 සංගණනයට අනුව දිස්ත්‍රික් වල කසළ ප්‍රමාණය පහත පරිදි වේ

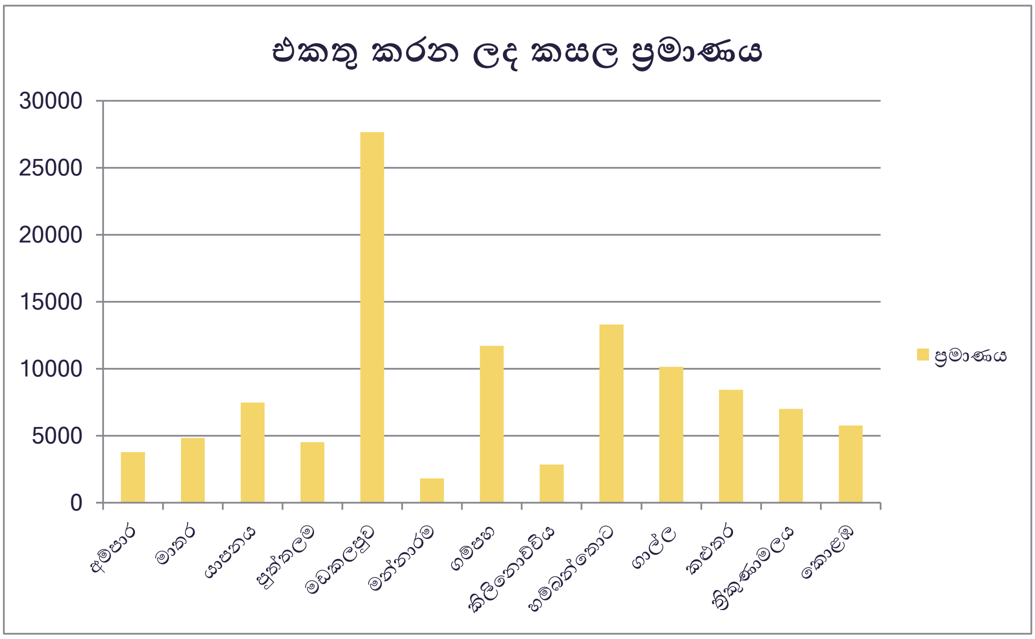

7.5.2 ජගත් සාගර දිනය 2022

"සමුද්‍ර ආපදා කළමනාකරණය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් සාගර පුණර්ජීවනය සඳහා සාමූහිකව ක්‍රියා කරමු"

පෘථිවි පෘෂ්ඨයෙන් 71% ක වපසරියක විහි දී ඇති සාගර කළාපය මඟින් මිහිපිට සිටින සියලු ම ජීවීන් වෙනුවෙන් ඉටු කරනු ලබන සේවාව අතිමහත්ය. පෘථිවියේ පෙනහලු ලෙස මෙම සාගර වලට අනුවර්ත නාමයක් යෙදී ඇත්තේ ද එහි වටිනාකම මනාව පිළිඹිබු කරමිනි. මේ නිසාම ඒ වෙනුවෙන් ජගත් සාගර දිනය සැමරීම සෑම වසරක ම ජුනි මස 8 වන දිනට යෙදී ඇත. 2022 වසරේ දී මෙයට සමගාමීව ජගත් සාගර දිනයේ තේමාව වූ **"සාගර පුණර්ජීවනය සඳහා සාමූහිකව නැගී සිටිමු"** යන්න අරමුණු කර ගනිමින් කොළඹ දී ජාතික මට්ටමේ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. මේ සඳහා ලෝක ආහාර වැඩසටහන (World Food Programme - WFP) මඟින් අනුග්‍රාහක දායකත්වය දක්වන ලදී. මෙයට අමතර ව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංගමය(UN)/ ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන-(INGOs)/ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන -(NGOs) යනාදිය ද මෙම වැඩසටහන සාර්ථක කර ගැනීමට දායක විය.

ආරධිත අමුත්තන් ලෙස සහභාගී වූ ලෝක ආහාර වැඩසටහනේ අධ්‍යක්ෂකවරයෙකු වන ඇන්ඩෲ

බර්නර්ඩෝ මහතා, ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ මේජර් ජෙනරල් සුදන්ත රණසිංහ මහතා, මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්‍ය අජිත් ද අල්විස් මහතා, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ මහාචාර්‍ය ප්‍රශාන්ති මහත්මිය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂක ජෙනරල් උපාලි ඉන්ද්‍රරත්න මහතා, නාවික හමුදාවේ කපිතාන්වරයෙකු වන සේනක වාහල මහතා,ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ (NARA) කේ. අරුලනාතන් මහතා, ආපදා කළමනාකරණ ආයතනයේ ඩබ්. ඒ. චන්දන පෙරේරා මහතා, ඇතුළු සාමාජිකයින් හතළිස් දෙදෙනෙකුගේ පමණ සහභාගීත්වයෙන් පවත්වන ලද මෙම වැඩසටහන අංශ දෙකකින් සමන්විත විය. එනම් ජගත් සාගර දිනය පිළිබඳ විද්වත් කතිකාවත් අන්තර්ගත කරමින් සංවිධානය කළ ජාතික මට්ටමේ වැඩමුළුව සහ MV X-Press Pearl නැව් අනතුර සම්බන්ධව තේමාවට අදාළ කරුණු පිළිබඳ ව මාණ්ඩලික සාකච්චාවක් සිදු කිරීම යනුවෙනුයි.

ජගත් සාගර දිනයේ අරමුණු සහ උගත් පාඩම් සමාලෝචනය

1. සාගර එදිනෙදා ජීවිතයට බලපාන ආකාරය සහ සාගර මඟින් අහිතකර කාළගුණික අවස්ථාවන් යථා තත්ත්වයට පත් වන ආකාරය පිළිබඳ ව ඇති දැනුවත් භාවය වැඩි දියුණු කිරීම.
2. 2021 වර්ෂයේ සිදු වූ MV X-Press Pearl නැව් අනතුරට අදාළ ව කටයුතු කිරීමේ දී ලබා ගත් දැනුම සහ අත්දැකීම් අනෙකුත් අදාළ සාමජිකයින් සමඟ බෙදා ගැනීම.

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සභාපති දර්ශනී ලහදපුර මහත්මිය විසින් සාගරයේ වටිනාකම පිළිබඳව ද, සාගර හා වෙරළ කළාප දූෂණය වන ප්‍රභව පිළිබඳව ද, MT New Diamond" MV Xpress Pearl ආදී නැව් අනතුරු වලින් සිදු වූ සමුද්‍ර දූෂණය පිළිබඳව,ද එමඟින් හානියට පත් වූ වෙරළ කළාපයන් යලි යථා තත්වයට පත් කර ගැනීමට ආපදා කළමණාකරණ මධ්‍යස්ථානය, ත්‍රිවිධ හමුදාව, වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමණාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වල එකමුතුවෙන් සාමූහික ව පියවරයන් රාශියක් සිදු කළ බව ද, මේ වන විටත් සිදු කරනු ලබන වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු පිළිබඳව ද, සවිස්තරාත්මක විස්තරයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

නීල ආර්ථිකය ඔස්සේ රටේ ආහාර සුරක්ෂිත භාවය වැඩි දියුණු කර ගත හැකි ආකාරය පිළිබඳවත් ඒ සඳහා සාගරය සුරැකීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳවත් ඇන්ඩෘ බර්නර්ඩෝ මහතා සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ශ්‍රී ලංකාවේ නේවාසික සම්බන්ධීකාරක හැනා සින්ගර් මහත්මිය විසින් පැහැදිළි කරන ලදී.

ප්‍රධාන දේශනය ඉදිරිපත් කළ මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය අජිත් ද අල්විස් මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ හා සාගර කළාපය ආශ්‍රිත ව ඇති තත්ත්වයෙන් උසස් ටයිටේනියම්, සර්කෝනියම් ආදී ඛනිජ ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාවත්,පර්යේෂණ වලින් ලබා ගන්නා දැනුම ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වර්ධනයට යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයද පෙන්වා දෙන ලදී. සාගර තාප බලශක්ති පරිවර්තනය - (Ocean Thermal Energy Conversion- OTEC), ලවනතාවය මඟින් බලශක්ති උත්පාදනය, සුළං බලය, ආදී ප්‍රභව මඟින් බලශක්තිය උත්පාදනය කළ හැකි විභවයන් පිළිබඳවද අදහස් දක්වන ලදී.

අනාගත ආර්ථික සංවර්ධනය වෙනුවෙන් සාගරය පදනම්ව සිදු කළ හැකි නීල ආර්ථිකය සඳහා ගත හැකි සාමූහික ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ව මහාචාර්ය ප්‍රශාන්ති මහත්මිය අදහස් දැක් වූ අතර වැඩි දුරටත් තහවුරු කරනු ලැබුවේ තිරසාර සාගර ආර්ථිකයක් ඇති කිරීමේ වටිනාකමයි.

සාගර ජීවී සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා ගත හැකි සාමූහික ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ ව NARA ආයතනයේ ප්‍රධාන විද්‍යාඥ කේ. අරුලනාතන් මහතා විසින් දේශනයක් පවත්වන ලදී. එහි දී ශ්‍රී ලංකාව දූපතක් ලෙස පිහිටීමේ වාසිය ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තය, ඖෂධ නිෂ්පාදනය, ගින්නට ඔරොත්තු දෙන රෙදිපිළි නිෂ්පාදනය, ආදී අංශ සඳහා ලබා ගැනීම මඟින් එහි ආර්ථිකය කැපී පෙනෙන ලෙස සංවර්ධනය කර ගැනීමට භාවිතා කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳවත්, සමීප නිරීක්ෂණයන් මඟින් පාරිසරික තක්සේරුකිරීම් සිදු කිරීමේ වැදගත්කමත්, සාකච්ඡා කරන ලදී.

ජෛව සංරක්ෂණ සංගමයේ සභාපති ආචාර්‍ය ලලිත් ඒකනායක මහතා විසින් සාගර ජීවීන් සංරක්ෂණය

සඳහා ගත හැකි සාමූහික ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ ව කරුණු දක්වන ලදී. කැස්බෑ සංරක්ෂණය සඳහා තනි රටක් වශයෙන් නොව කළාපයක් ලෙස සාමූහික ව කටයුතු කළ යුතු බවත්, කැස්බෑවන් සංරක්ෂණය ආර්ථිකමය වශයෙන් වැදගත් වන ආකාරය පිළිබඳවත්, වෙරළ කළාපයේ ජනතාව මෙන් ම රට අභ්‍යන්තරයේ වෙසෙන ජනතාව ද සමූහිකව වෙරළ හා සාගර ප්‍රදේශ පිරිසිදුව තබා ගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳවත් ඔහු විසින් සඳහන් කරන ලදී. තව ද සාගරවාසී ක්ෂීරපායින් වන ඩොල්ෆින්, තල්මසුන් සහ මුහුදු ඌරන් (DUGONG) ආදී සත්ත්වයින් සංරක්ෂණය කිරීමට අදාළ ව සැළකිය යුතු මට්ටමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක නොවන බව ද පෙන්වා දෙන ලදී.

දෙවන අදියරයේ දී සාරාංශයක් ලෙස ගත් කළ MV X-Press Pearl නැව් අනතුරේ හානිය අවම කර ගැනීමට ගත හැකි ව තිබූ පියවරයන් පිළිබඳවත්, ඉක්මන් තීරණ ගැනීමට ප්‍රමාණවත් තරම් බලයක් කිසිවෙකුට ලබා දී නොතිබීමේ අවාසිය පිළිබඳවත්, ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ වල වෙනස්කම් සිදු විය යුතු ආකාරය පිළිබඳවත්, දීර්ඝ ලෙස සාකච්ඡා කරන ලදී. හදිසි තෙල් හෝ රසායනික ද්‍රව්‍ය විසිරුම් අවස්තාවක දී ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට සම්බන්ධ වන සියලු ම අංශ වලට අදාළ වගකීම්, අවශ්‍ය උපකරණ සහ පුහුණුව ලබා දීමේ අවශ්‍යතාවයත්, ඒ මඟින් අනාගතයේ දී නැවත සිදු විය හැකි හදිසි නැව් අනතුරු වල බලපෑම අවම කර ගත හැකි ආකාරය පිළිබඳවත්, මේ සම්බන්ධව අදහස් දැක් වූ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරි ජගත් ගුණසේකර මහතා සහ නාවික හමුදාවේ කපිතාන්වරයෙකු වන සේනක වාහල මහතා ද පැහැදිලි කරන ලදී.

ආරක්ෂිත සහ සන්සුන් සයුරක් පවත්වා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා වෙරළ ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය භාරය පිළිබඳ ව කපිතාන්වරයෙකු වන අතුල ජයවීර මහතා අදහස් දැක්වීමෙන් අනතුරු ව පවත්වන ලද කෙටි සාකච්ඡාව සමඟ ම වැඩසටහනේ අවසානය සනිටුහන් විය.

ජගත් සාගර දිනය සැමරීම සඳහා පවත්වන ලද වැඩසටහන්

8. පරිපාලන, නීති, මානව සම්පත් සංවර්ධන, අභ්‍යන්තර විගණන සහ මූල්‍ය අංශවල සේවය සහ වගකීම.

8.1 පරිපාලන අංශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලියට අවශ්‍ය අදාළ යටිතල පහසුකම් සම්පාදනය යටතේ ගැනෙන භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු, ප්‍රවාහන කටයුතු, ගබඩාකරණ කටයුතු, වත්කම් හා සේවා නඩත්තු කටයුතු සහ සෙසු සමාන්‍ය පරිපාලන කටයුතු පරිපාලන අංශය මඟින් සිදුකරන අතර, කළමණාකරු පාලන හා මූල්‍ය විසින් ලබා දෙන මඟ පෙන්වීම යටතේ මෙම අංශය සිය කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.

2021 වසරේ දී සිදු වූ MV X press Pearl නෞකා අනතුර හේතුවෙන් සිදු වූ සහ සිදු වීමට හැකියාව තිබූ පරිසර ව්‍යසනය පාලනය කිරීම හා වැළැක්වීමේ නිරත සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය හා සෙසු සංවිධානයන්හි නිලධාරීන්ට හා මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලියට අදාළ යටිතල පහසුකම් සැපයීම 2021 වසරෙහි සිදු වූ විශේෂ කාර්යය කි.

ඒ අනුව ඒ සඳහා සිදු කරන ලද පහත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු පරිපාලන අංශයෙන් සිදු කරන ලදි.

පුද්ගල ආරක්ෂක උපකරණ ,පිරිසිදු කරන උපකරණ හා ඒ ආශ්‍රිත මිළ දී ගැනීම්.

1. ප්‍රවාහන සේවාව (සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සංචිත වාහන හා කුලී පදනම මත ලබා ගත් වාහන මඟින්)
2. නවාතැන් සහ ආශ්‍රිත සේවාවන් ලබා දීම.
3. ගබඩාකරණය ආශ්‍රිත ප්‍රසම්පාදන.

8.2 නීති අංශය

2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනතට යෝජිත සංශෝධන අන්තර්ගත සංකල්ප පත්‍රිකාව රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද අතර රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයාගේ උපදෙස් පරිදි, පරික්ෂා කොට සුදුසු උපදෙස් ලබා ගැනිම සඳහා සමුද්‍ර නීතිය පිළිබඳ විද්වත් ත්‍රිපුද්ගල කමිටුවක් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදුව සාකච්ඡාවාර කිහිපයක් පවත්වා සංකල්ප පත්‍රිකාව සකස් කරන ලදී. මේ වන විට යෝජිත සංශෝධන 65ක් අන්තර්ගත උක්ත සංකල්ප පත්‍රිකාව කැබිනට් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු පිණිස රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත භාර දී ඇත.

2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත යටතේ 2016 වසරේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති 2016 (අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම්) නියෝග සංශෝධනය සඳහා යෝජිත සංශෝධන නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදි. උක්ත පනත යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අවශේෂ නියෝග 4 ක ම අය කිරිමේ ගාස්තු වැඩි කිරිමේ සංශෝධන සඳහා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත භාර දි ඇති අතර මේ වන විට වැඩි දුර සංශෝධන සඳහා සාකච්ඡා වෙමින් පවතී.

2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනතේ 51(2) යටතේ "යම් නැවකින් කරන ලද දූෂක පිට කිරිමක් හේතු කොට ගෙන සිදු වූ යම් අනතුරක් සම්බන්ධයෙන් විමර්ශන පැවැත්විම සඳහා අනුග මනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය නිශ්චිතව දක්වමින් සම්පාදිත නව නියෝග නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම අවසානාත්මක කරන ලදු ව රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය හරහා විෂය භාර කැබිනට් අමාත්‍යවරයා වෙත අනුමැතිය සඳහා යොමු කර ඇත.

2020 සැප්තැම්බර් මස 03 දින "New Diamond" තෙල් නෞකාවෙන් සිදු වූ සමුද්‍ර පරිසර දූෂණයට අදාළව උක්ත පනතේ 26 සහ 38 වගන්ති යටතේ මහාධිකරණයෙන් නැවෙහි නෞකාධිපති වෙත නියම කරන ලද රුපියල් මිලියන 12 ක දඩය රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කරන ලද හෙයින් 2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනතෙහි 18 වන වගන්තියේ ප්‍රතිපාදනයන් අනුව මෙම අධිකාරිය වෙත ලබා ගැනිම සඳහා කටයුතු කරන ලදී.

MT New Diamond නෞකාවෙන් දිවයිනේ සමුද්‍ර පරිසරයට සිදු වූ පාරිසරික හානිය ගණනය කරමින් මෙම අධිකාරිය විසින් පත් කරන ලද විද්වත් කමිටුව විසින් සම්පාදනය කරන ලද හානි ඇස්තමේන්තු මත පදනම්ව වන්දි ඉල්ලා සිටීමේ ලේඛන සහිත මෙම අධිකාරියේ පැමිණිල්ල, ගරු නීතිපතිතුමා විසින් එම නෞකා සමාගම ඇතුළු විත්තිකරුවන් 5 දෙනෙකුට එරෙහි ව මෙම වසරේ සැප්තැම්බර් මස දී කොළඹ වාණිජ මහාධිකරණයේ ගොනු කරන ලදී.

2021 වසරේ මැයි මාසයේදී MV X-Press Pearl නෞකාවෙන් දිවයිනේ සමුද්‍ර කළාපයට සිදු වූ පාරිසරික හානියට අදාළ ව පනතේ 26 වගන්තිය (අපරාධ වගකීම) යටතේ නෞකාවේ නෞකාධිපති සහ දේශීය ඒජන්ත වන Sea Consortium Pvt. Limited ආයතනය සහ එම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය චූදිතයන් කරමින් ගරු නීතිපතිතුමා විසින් නොවැම්බර් මස දී කොළඹ මහාධිකරණයේ අධි චෝදනා පත්‍ර ගොනු කරන ලදී.

2022 මැයි මස සිදු වූ MV Express Pearl නෞකාවෙන් සිදු වූ සමුද්‍ර පරිසර හානියට අදාළ ව විවිධ පාර්ශවයන් විසින් මෙම අධිකාරියට එරෙහිව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ ගොනු කරන ලද මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමේ හා තහනම් නියෝග ඉල්ලුම් කර ඇති පෙත්සම් සම්බන්ධයෙන් මෙම අධිකාරියේ නිරීක්ෂණ නීතිපති වෙත භාර දීමට කටයුතු කරන ලද අතර නඩුව කැඳවන සෑම අවස්ථාවකදී ම නීති අංශය විසින් අධිකරණයේ පෙනී සිටිමින් ලබා දෙනු ලබන නියෝගයන් අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.

තංගල්ල කහඳමෝදර හෝටලය රත්න 2012 හෝටලයෙන් සිදු වන සමුද්‍ර දූෂණය සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය විසින් නඩුකරය සුදුසු මහාධිකරණයක පවරා පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍යය බව නීතිපතිතුමා වෙත දැනුම් දෙන ලද අතර ඒ අනුව තංගල්ල මහාධිකරණයේ අදාළ නඩුව පවරන ලදී. කෙසේ වුවද එකී නඩුවෙහි විත්තිකරුවන් විසින් කොළඹ අභියාචනාධිකරණයෙහි තහනම් ආඥාවක් සඳහා පෙත්සමක් ගොනු කරන ලද හෙයින් එම අභියාචනාධිකරණ නඩුව විභාග කොට අවසන් වන තුරු තංගල්ල මහාධිකරණයේ පවරන ලද නඩුව බහා තබා ඇත.(laid by)

මෙම අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද 2016 අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් නියෝග බණ්ඩනය හේතුවෙන් Sea Consortium Pvt. Ltd සමාගමට එරෙහිව පවරන ලද නඩුවෙහි නඩු විභාගය කොළඹ මහාධිකරණයෙහි පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.

මෙම අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද 2013 සමුද්‍රීය පාරිසරික ආරක්ෂණ(මුහුදට ඉවත දැමීම සඳහා අවසර පත්‍ර නිකුත් කිරිමේ)නියෝග වලට අදාළ ව වැලිගම "මැරියට් රිසෝට්" මඟින් සිදු වන සමුද්‍ර පරිසර දූෂණය සම්බන්ධයෙන් නීතිපති උපදෙස් පරිදි රජයේ රස පරීක්ෂක මඟින් විමර්ෂණය කොට වාර්තා ලබා ගෙන ඉදිරි කටයුතු සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාර දීමට කටයුතු කරන ලදි. කොග්ගල ශ්‍රී ලංකා අපනයන මණ්ඩලය (BOI) හා Happy Cook PVT limited නමැති මසුන් ටින් කිරීමේ කර්මාන්ත ශාලාවකින් බැහැර වන අප ජලය නිසි පරිදි බැහැර කිරීමට අදාළ ව නීතිමය පියවර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් නීතිපති සමග සාකච්ඡා පවත්වා ඒ සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු සහ ලේඛන ලබා දීමට කටයුතු කරන ලදී.

2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතෙහි 11 වන වගන්තිය එනම්, 'නැවක් රඳවා තැබීම් සම්බන්ධ බලතල මුල් වරට බලාත්මක කරමින් 2021 වසරේ දී "Vishva Ekta" නෞකාවෙන් හම්බන්තොට වරාය ආශ්‍රිත ව සිදු වූ සමුද්‍ර පරිසර දූෂණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ නැව් සමාගමෙන් මිලියන 15ක දඩයක් ලබා ගැනිමට කටයුතු කරන ලදි.එසේ ම එම වගන්තිය යටතේ එම වසරේ දී ම "Vinalynnes Brave" නෞකාවෙන් කොළඹ වරාය තුළ සිදුවූ සමුද්‍ර පරිසර දූෂණය සම්බන්ධයෙන් ද මිලියන 15ක දඩයක් ලබා ගැනිමට කටයුතු කරන ලදි. උක්ත 11 වගන්තිය නැවත වරක් බලාත්මක කරමින් එඩ ඞ-ඡඍී ඨඨධඨබශ නෞකාවෙන් 2022 ජූලි මාසයේ දී සිදු වූ ඉන්ධන තෙල් විසිරිම සම්බන්ධයෙන් ද මෙම අධිකාරිය වෙත රු. මිලියන 15 ක දඩයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදි.

ත්‍රිකුණාමලය මඩ්කොව් ජැටිය හිදි ELS කන්ස්ට්‍රක්ෂන් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් සහ GAC ෂිපිං ලිමිටඩ් යන ආයතන දෙක, පිළිවෙලින් මාර්පෝල් ඩී එල් 01 දරන බත්හලෙහි අයිතිකරු සහ ඒජන්ත වශයෙන්

සිටිය දි හානිකර ද්‍රව්‍යයක් එනම්, කලුතෙල් නැමැති හානි කර ද්‍රව්‍ය ලංකාවට අයත් සමුද්‍රීය තලයට පිට කරනු ලැබිමෙන් 2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනතේ 26 වන වගන්තිය යටතේ ත්‍රිකුණාමලය මහාධිකරණයේ පවරා ඇති නඩුව විභාග වෙමින් පවති.

මෙම අධිකාරියේ සේවා නියුක්තකයෙකු වු එල්.පී.ටයිටස් මහතා අධිකාරිය විසින් 2019 වසරේ දී තම සේවය අවසන් කිරිම අසාධාරණ බව සඳහන් කරමින් තමාව සේවයේ නැවත පිහිටුවීම සහ වන්දි මුදල් ද ඉල්ලා සිටිමින් කොළඹ කම්කරු විනිශ්චයාධිකාරි විසින් නඩුවක් පවරන ලද අතර කම්කරු විනිශ්චයාධිකාර විසින් නඩු විභාගය අවසානයේ දී තීන්දුව දෙමින් ඔහුගේ ඉල්ලීම ඉවත දමන ලදි.අධිකාරියේ වාසියට මෙම තීන්දුව ලබා දෙන ලද්දේ 2021 ජූලි 01 දින ය.කෙසේ වෙතත් මෙම නිළධාරියා විසින් අධිකාරියට ගෙවිය යුතු මුදල් මේ වන විටත් ගෙවා නොමැති හෙයින් ඒ සම්බන්ධයෙන් නීතිමය පියවර ගැනිම සඳහා අවශ්‍ය වන ලේඛන,අධිකාරියේ නීති අංශය විසින් නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සකස් කරමින් පවති.

8.3 අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ අරමුණ හා කර්තව්‍යය ඉලක්ක කර ගෙන ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ උප කාර්යාලයන්හි මූල්‍ය හා භෞතික කටයුතු සියල්ල පරිපාලනය ධනාත්මක සංවර්ධනය ඔස්සේ යහපාලනයෙන් හා විනිවිධභාවයෙන් යුතු ව පවත්වා ගෙන යන්නේ ද යන්න පරීක්ෂණ, නිරීක්ෂණ, විමසීම් තුළින් එළබෙන නිගමන මත අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම උදෙසා ඉහළ කළමනාකරණය වෙත වාර්තා කිරීම අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ කාර්යභාරය වේ.

අධිකාරියේ තාක්ෂණික, පාලන, මානව සම්පත් සංවර්ධන, සැලසුම්, නීති හා ගිණුම් යන අංශයන්ගේ රාජකාරි කටයුතු ක්‍රමයෙන් පුළුල් වෙත් ම අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ විෂය පථය ද ක්‍රමයෙන් පුළුල් වී ඇත. අධිකාරිය විසින් සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම, පාලනය කිරීම සඳහා සිය පනතේ බලතල සැලසුම් සහගත ව විවිධ ව්‍යාපෘති ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර, ඒ හරහා අධිකාරියේ ආදායම ඉහළ නැංවීමට ක්‍රියාකරමින් පවතී. අධිකාරියේ මූල්‍ය හා භෞතික ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ යත් ම අභ්‍යන්තර විගණන අංශයට පැවරෙන්නේ ඉතා සුවිශේෂි කාර්ය භාරය කි.

අධිකාරියේ සභාපතිගේ ඍජු අධීක්ෂණය හා මඟ පෙන්වීම යටතේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය ස්ථාපිත කර ඇත. වාර්ෂික ව පිළියෙළ කරන අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම හා වැඩසටහනට අනුව විගණන රාජකාරි සිදු කරන අතර, අධිකාරියේ පවතින තාක්ෂණික, පාලන, මානව සම්පත් සංවර්ධන, සැලසුම්, නීති හා ගිණුම් යන අංශයන් විසින් වාර්ෂික ක්‍රියාකාරි සැලැස්මට අනුව සිදු කරන රාජකාරීවල ඵලදායීතාවය සම්බන්ධයෙන් විගණන පරීක්ෂණ පවත්වනු ලැබේ. එම පරික්ෂණ මත පදනම්ව එළඹෙන නිරීක්ෂණ හා යෝජනා ඇතුළත් ව සකස් කරන අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා අධිකාරියේ සභාපතිගේ අවධානයට සහ නිසි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

එහි දී පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව දැඩි ලෙස අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

1. වැරදි හා වංචා වැළැක්වීම සඳහා ස්ථාපිත කර ඇති අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය ශක්තිමත් ද යන්න විමර්ශනය කිරීම.
2. අවදානම් කළමනාකරණ තත්වයක් පවතින කලාපයන් හඳුනාගැනීම සහ ඉහළ කළමනාකාරීත්වයට වාර්තා කිරීම.
3. අධිකාරියේ මූල්‍ය කටයුතු රාජ්‍ය මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව සත්‍ය හා සාධාරණව සිදුවන්නේද යන්න සොයා බැලීම හා ඒ සඳහා ස්ථාපිත කර ඇති අභ්‍යන්තර මූල්‍ය පාලන ක්‍රමය පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම.
4. අධිකාරියේ කාර්යමණ්ඩලය වෙත පවරා ඇති රාජකාරී හා අදාල වගකීම කාර්යක්ෂමව හා සඵලදායීව ඉටුකරන්නේද යන්න සුපරීක්ෂණය.
5. අධිකාරිය විසින් සැලසුම් කල පරිදි මෙහෙයුම් හා කාර්යාල කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය කරන ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම හා ඵලදායීව එය භාවිතා කරන්නේද යන්න පරීක්ෂාව.

6. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, නීතිරීති, මුදල් රෙගුලාසි හා අධිකාරිය විසින් වරින් වර පනවනු ලබන අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛ අණපනත් වලට අනුකූල ව ක්‍රියා කරන්නේද යන්න පරීක්ෂාව.

7. අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී හදිසි ස්ථානීය විමර්ශන පැවැත්වීම.

8. අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියේ හඳුනාගත් දුර්වලතාවයන් ඉවත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම.

9. අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මඟින් කළමනාකරණ විගණනයට අමතරව මූල්‍ය විගණනයද සිදු කිරීම.

10. 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත අනුව අධිකාරියට අයත් වෙරළ කලාපයන් තුළ පවතින සමුද්‍ර දූෂණ සිදුවීම් සම්බන්ධව ස්ථානීය පරීක්ෂණයක් සිදුකිරීම හා ඉහළ කළමනාකාරීත්වයට වාර්තා කිරීම.

11. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ උපදේශනාත්මක කමිටුවක් වශයෙන් පිහිටුවා ඇති විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ කැඳවුම්කරු වශයෙන් අභ්‍යන්තර විගණක නිලධාරියෙන් පත්වන අතර සියලු ම විගණන විමසුම්,විගණන වාර්තා,විමර්ශන වාර්තා සහ අනෙකුත් අදාළ වාර්තා මෙම කමිටුවට ඉදිරිපත් කිරීම අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සිදු කරනු ලබයි.

12. අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් අධිකාරියේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් ප්‍රධාන කළමනාකරණයට අවශ්‍ය තීරණ ගැනීම සඳහා සෑම විටම තොරතුරු වාර්තාකරණයක් සිදු කරයි.

8.4 මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සියලු ම සාමාජික මහත්ම මහත්මීන් පුහුණු කිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ ධාරිතාවය හා හැකියාව වර්ධනය කිරීම මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශයේ වගකීම වන අතර අධිකාරියේ ප්‍රධාන විධායක නිළධාරී වන සාමාන්‍යාධිකාරවරයාගේ සියලු මඟ පෙන්වීම යටතේ මෙම අංශය කටයුතු කරනු ලබයි.

අංශයේ වගකීම්

1. අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතාවය හා හැකියාව වර්ධනය කිරීම සඳහා වන පුහුණු අවශ්‍යතාවයන් හඳුනා ගැනීම සහ ඒ සඳහා සම්පත් දායකයින් හඳුනා ගනිමින් දේශීය/ විදේශීය පුහුණු සැලසුම් සකස් කිරීම හා කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් එකී පුහුණු පාඨමාලා සඳහා යොමු කිරීම.
2. පුහුණු වීම ලබන කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් නිසි පරිදි පුහුණුවීම් ලබා ගන්නේද එසේ නොමැති නම් එහි අඩුපාඩු තිබේ ද යන්න පසු විපරම් කිරීම සහ අඩුපාඩු මඟහරවා ගැනීමට අදාළ ක්‍රමෝපායන් ඉදිරිපත් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
3. කාර්ය මණ්ඩලයේ වාර්ෂික ප්‍රගති වාර්තා ඇගයීම.
4. අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයේ පුද්ගලික ලිපි ගොනු නඩත්තු කිරීම, සේවක ශ්‍රේණිගත කිරීම හා උසස් කිරීම හා සේවක ස්ථාන මාරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කිරීම.
5. සේවක මණ්ඩල හා ආයතනික කටයුතු සම්බන්ධයෙන් රේඛීය අමාත්‍යාංශය හා සෙසු බාහිර පාර්ශවයන් විසින් ඉල්ලා ඇති තොරතුරු සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ අනුමැතියට යටත් ව යොමු කිරීම.
6. සේවක සුබසාධන කටයුතු.

මෙම වසරේ දී අධිකාරියේ නිළධාරීන් සහභාගී වූ දේශීය සහ විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි වේ.

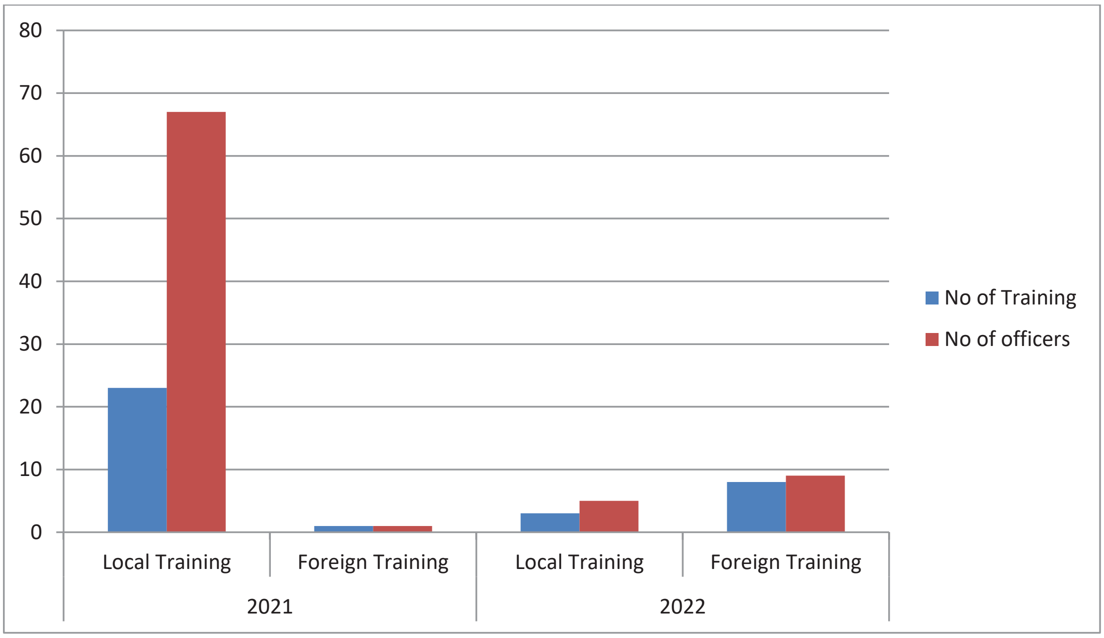

8.5 සැලසුම් අංශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සැලසුම් අංශය 2016 වර්ෂයේ දී ස්ථාපිත කරන ලදි. "සෞභාග්‍යයේ දැක්ම" ජාතික ප්‍රතිපත්තිය අනුකූල ව ආයතනික කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන් පිළිබඳ ගැසට් අංක 2235/45හි පවරා ඇති වගකීම් ඉටු කිරිමේ අරමුණ පෙරදැරිව හා තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක 14 ළඟා කර ගැනිම සඳහා 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍රීය දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත බලතල ප්‍රකාර ව පහත සඳහන් ඉලක්ක නවය යටතේ 2022-2025 උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සකස් කර ඊට සමගාමී ව වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම කිරිම,ප්‍රගතිය පරික්ෂා කිරිම හා ප්‍රගතිය අදාළ ආයතන වෙත ඉදිරිපත් කිරිම සැලසුම් අංශය විසින් ඉටු කරන ප්‍රධාන කාර්ය භාරය වේ.

1. නැව් මඟින් සිදුවන සාගර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණය වැඩි දියුණු කිරීම.
2. කාර්යක්ෂම හා සඵලදායිව ජාතික තෙල් හා රසායනික විසිරිමේ දී ක්‍රියාත්මක හදිසි සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
3. ගොඩ බිම ආශ්‍රිත කටයුතු මඟින් සිදු වන සාගර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණය වැඩි දියුණු කිරීම.
4. වෙරළ සහ සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම.
5. නව අභියෝගයන්ට මුහුණ දීම සඳහා ජාත්‍යන්තර නීතිමය මෙවලම් පිළිපැදීම සඳහා නීති රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම.
6. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් පරිසරය සංවේදී ප්‍රජාවක් ඇති කිරීම.
7. පුරවැසි කේන්ද්‍රීය ඩිජිටල් රාජ්‍ය සේවාවක් සැපයීම සඳහා අධිකාරියේ ධාරිතාව වර්ධනය කිරිම.
8. නීල ආර්ථිකය සහ සමුද්‍ර සම්පත් කළමනාකරණයේ කේන්ද්‍රස්ථානය විම.
9. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ධාරිතාව වර්ධනය කිරිම.

පහත සඳහන් ඉදිරි ඉලක්ක ළඟා කර ගැනිම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු අධිකාරිය විසින් සිදු කිරිමට නියමිත ය.

- සමුද්‍ර සම්පත් කළමණාකරණය හා නීල ආර්ථිකය සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් කරමින් සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත සංශෝධනය කිරීම.
- හඳුනාගත් අන්තර්ජාතික සම්මුතීන් හා ප්‍රඥප්තීන් 9 ක් සඳහා අනුගත විම හා දේශීය නීති පද්ධතියට ඇතුළත් කිරිම.
- නැව් මඟින් සිදු වන තෙල් දූෂණයක දී ක්‍රියා කිරීම සඳහා වූ ජාතික හදිසි තෙල් විසිරී මකදී ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා නෞකා වලට පනවන බද්දක් මඟින් වූ අරමුදල් පිහිටු විම.
- සයුර රකින රැල්ල ස්වෙච්ඡා ව්‍යාපෘතිය යටතේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා අරමුදල් පිහිටු විම.
- සමස්ත වෙරළ කළාපය ම අවරණය වන පරිදි පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය සිතියම් සැකසීම.(ඊ.එස්.අයි)
- කොරල්පර හා කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම.
- Glo-Litter" Green Voyage" Glo-Fouling ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරිම.
- තත්‍ය කාලීන සමුද්‍රිය දූෂණ සිද්ධි අධීක්ෂණය සඳහා මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටු වීම හා චන්ද්‍රිකා ජායාරූප භාවිතයෙන් විමර්ශනයට -CLS (Franc) සහයෝගිතාව ලබා ගැනිම.

8.6 2022 වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රගති වාර්තාව - පුනරාවර්තන වියදම්

ප්‍රාග්ධන නොවන සියලු වියදම් පුනරාවර්තන වියදම් ලෙස හැඳින්වේ. මෙම වියදම්වල විශේෂත්වය වන්නේ ආයතනයේ සේවා අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා නැවත නැවත දැරීමට සිදු වීමයි.

අධිකාරියේ පුනරාවර්තන වියදම් ප්‍රධාන ශිර්ෂ පහක් යටතේ වෙන් කොට දක්වා ඇත.2022 වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත මුළු පුනරාවර්තන වියදම් ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 395 ක් වන අතර සත්‍ය වියදම් ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 507.867 ප්‍රතිශතයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රගතිය 129% කි. 2022 වර්ෂයේ මුළු පුනරාවර්තන වියදම් වලින් 26.5% ක් දරා ඇත්තේ පුද්ගල පඩිනඩි වෙනුවෙනි.මෙම වියදම් වැඩි වීමට හේතු වූයේ MV X Press Pearl නෞකා අනතුර සඳහා අධිකාරිය විසින් දරණ ලද වියදම් වේ.2022 වර්ෂයේ දී මෙම අතිරේක මුදල් ප්‍රමාණය භාණ්ඩාගාරය විසින් අධිකාරිය වෙත ලබා දී ඇත.

<u>2022 වර්ෂයේ දරණ ලද වියදම් පිළිබඳ විස්තරය වගු අංක දක්වා ඇත.</u>

වැය විෂය	වැය විෂය විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව 2022 රු.	2022.12.31 දිනට සත්‍ය වියදම රු.	ශේෂය රු.
	පුනරාවර්තන වියදම්			
	පුද්ගල පඩිනඩි			
1001	වැටුප් හා වේතන	142,917,266.00	128,718,593.67	14,198,672.33
1002	අතිකාල හා නිවාඩු දින වැටුප්	4,111,472.00	1,990,799.31	2,120,672.69
1003	වෙනත් දීමනා	4,392,000.00	3,875,781.77	516,218.23
	මුළු එකතුව	**151,420,738.00**	**134,585,174.75**	**16,835,563.25**
	ගමන් වියදම්			
1101	දේශිය	3,000,000.00	2,723,299.31	276,700.69
1102	විදේශිය	1,675,000.00	-	1,675,000.00
	මුළු එකතුව	**4,675,000.00**	**2,723,299.31**	**1,951,700.69**

	සැපයීම්			
1201	ලිපි ද්‍රව්‍ය හා කාර්යාලීය අවශ්‍යතා	3,103,851.00	2,116,563.00	987,288.00
1202	ඉන්ධන	4,352,280.00	5,697,074.20	(1,344,794.20)
1205	වෙනත්	950,000.00	80,000.00	870,000.00
	මුළු එකතුව	**8,406,131.00**	**7,893,637.20**	**512,493.80**
	නඩත්තු වියදම්			
1301	වාහන	4,473,300.00	3,974,534.08	498,765.92
1302	යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	2,033,400.00	3,066,447.80	(1,033,047.80)
1303	ගොඩනැගිලි සහ ඉදි කිරීම්	500,000.00	597,296.00	(97,296.00)
	මුළු එකතුව	**7,006,700.00**	**7,638,277.88**	**(631,577.88)**
	සේවා			
1401	ප්‍රවාහන	17,040,000.00	4,010,400.00	13,029,600.00
1402	තැපැල් හා සන්නිවේදන	3,348,000.00	2,593,409.91	754,590.09
1403	විදුලිය සහ ජලය	6,007,831.00	5,361,862.45	645,968.55
1404	බදු කුලි සහ පළාත් ආයතන බදු	33,555,600.00	30,036,469.08	3,519,130.92
1405	වෙනත් පුනරාවර්තන වියදම්	13,540,000.00	8,120,870.00	5,419,130.00
1405	එක්ස්ප්‍රස් පර්ල් සිදු වීම	150,000,000.00	304,246,033.00	(154,246,033.00)
	මුළු එකතුව	**223,491,431.00**	**354,369,044.44**	**(130,877,613.44)**
	පුනරාවර්තන වියදම් එකතුව	**395,000,000.00**	**507,209,433.58**	**(112,209,433.58)**

8.6.1 2022 වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රගති වාර්තාව - ප්‍රාග්ධන වියදම්

ප්‍රාග්ධන වියදම් යනු අධිකාරිය විසින් ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම, අලුත්වැඩියා කිරීම සහ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා දරනු ලබන වියදම් වේ. ඊට අතිරේකව අධිකාරියේ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පනතෙහි බලතල හා කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී දරනු ලබන ප්‍රාග්ධන ස්වරූපයේ වියදම් අදාළ වර්ෂයේ වියදම් වශයෙන් සලකා ගිණුම් ගත කරනු ලැබේ.

2022 වර්ෂයේ මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම් ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු ගත මුළු ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 20 ක් වූ අතර සත්‍ය වියදම් ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 17.433 කි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස 87% කි.

ප්‍රාග්ධන වියදම් පිළිබඳ විස්තර වගුව මඟින් දැක්වේ.

වැය විෂය	වැය විෂය විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව රු.	2022.12.31 දිනට සත්‍ය වියදම රු.	2022.12.31 දිනට ශේෂය රු.
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩි දියුණු කිරීම.			
2001	ගොඩනැගිලි සහ ඉදි කිරීම්	400,000.00	-	400,000.00
2002	පිරියත යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	526,000.00	835,615.00	(309,615.00)
2003	වාහන	5,346,000.00	1,173,972.03	4,172,027.97

	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම			
2102	ගෘහභාණ්ඩ සහ කාර්යාලීය උපකරණ	-	-	-
2103	යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	-		-
		-		
2401	ධාරිතා වර්ධනය හා පුහුණුව (මානව සම්පත් සංවර්ධන)	12,000.00	51,968.00	(39,967.95)
2502	අනෙකුත් ප්‍රාග්ධනවියදම්			
	1.නෞකා මඟින් සිදුවන දූෂණය අවම කිරීම	3,433,000.00	775,288.00	2,657,712.00
	2. හදිසි තෙල් හා රසායන ද්‍රව්‍ය විසිරීමකදී ඇතිවිය හැකි බලපෑම් පාලනය	95,000.00	3,884,022.25	(3,789,022.25)
	3. වෙරළ හා සමුද්‍ර දූෂණය පාලනය	7,313,000.00	8,561,234.91	(1,248,234.91)
	4.වෙරළාශ්‍රිත මුහුදු ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය නිරීක්ෂණය	1,115,000.00	658,328.00	456,672.00
	5.සමුද්‍රඅපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වන නීතිමය රාමුව ශක්තිමත් කිරීම	200,000.00	-	200,000.00
	6.දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	678,000.00	1,143,518.38	(465,518.38)
	7.පුරවැසි කේන්ද්‍රීය මහජන සේවයක් සැපයීම සඳහා ස.ප.ආ.අධිකාරියේ ධාරිතාව වර්ධනය කිරීම	500,000.00	-	500,000.00
	8.නීල ආර්ථිකයක් හා සමුද්‍ර සම්පත් කළමණාකරණය සඳහා කේන්ද්‍රස්ථා-නය වීම	382,000.00	349,055.00	32,945.00
	මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම් එකතුව	**20,000,000.00**	**17,433,001.52**	**2,566,998.48**

9. අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

9.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

9.1.1 සංස්ථාමය තොරතුරු

2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත යටතේ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය ස්ථාපිත කර ඇත. අංක 177,නාවලපාර,නාරාහේන්පිට යන ස්ථානයේ අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය ස්ථාපිත කර ඇත.

9.1.2 අධිකාරියේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය හා මෙහෙයුම්වල ස්භාවය.

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ මූලික කර්තව්‍ය වනුයේ නියෝගයන් ඵලදායීව බලාත්මක කිරීම, අදාළ වන ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන්වල ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාවට නැංවීම, ආශ්‍රිත පාර්ශවයන් හා සම්පත් සම්බන්ධීකරණය හා ස්ථාන ගත කිරීම තුළින් වර්තමානයට හා අනාගතය සඳහා සමුද්‍රීය පරිසරය තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා සමුද්‍ර තීරයන්හි සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම, පාලනය කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීමයි.

9.1.3 සාමාන්‍ය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

9.1.3.1 මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙල කිරීමේ පදනම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශය, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය, මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශය, ශුද්ධ වත්කම් හා හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය, ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන් වලින් සමන්විත වේ. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරි ආයතනය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුකූලව පිළියෙල කොට ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 ට අනුව ඉදිරිපත් කර ඇති අතර රාජ්‍ය අංශ ප්‍රමිත නිකුත් කොට නොමැති අවස්ථාවලදි ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සඳහා භාවිතා කර ඇත.

9.1.3.2 පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ඓතිහාසික පිරිවැය පදනම් කරගෙන 2021වසර සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කර ඇත.

9.1.3.3 ගිණුම් කෙරෙහි බලපාන උද්ධමන සාධකය සඳහා ගැළපීම් සිදු කර නොමැත.

9.1.3.4 ආදායම් සහ වියදම් උපචිත පදනම මත ගිණුම්ගත කර ඇත.

9.1.3.5 අතීත ක්‍රියාකාරකමක් හේතුවෙන් වර්තමානයේ පැන නැගි ඇති වගකීමක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයට ඇතුළත් කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ වගකීම පියවීම සඳහා ආර්ථිකමය ප්‍රතිලාභ සහිත සම්පත් පිටතට ගලා යාමක් ඇති වේ යැයි අපේක්ෂා කරන අවස්ථාවල දී පමණි.

9.1.3.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශව දිනයේ සිට ඉල්ලුවිට ගෙවිය යුතු ණයහිමියන් හා වසරක් තුළ දී පියවිය යුතු වගකීම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ජංගම වගකීම් ලෙස දක්වා ඇත.

9.1.3.7 ඉල්ලූ විට ගෙවිය යුතු නොවන ණය හිමියන් හා වසරකට වඩා වැඩි කාලයක තුළ පියවිය යුතු වගකීම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ජංගම නොවන වගකීම් ලෙස දක්වා ඇත.

9.1.4 දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

9.1.4.1 දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ ඒවායේ පිරිවැය මත වාර්තා කරනු ලබයි. ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය මත ඒවාභාවිතා කරන අරමුණ සඳහා යොදා ගන්නා අවස්ථාවේ සිට සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

ක්ෂය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ක්ෂය අනුපාතයන් පහත දැක්වේ.

වත්කම්	ක්ෂය ප්‍රතිශතය
මෝටර් රථ	20%
පරිගණක ආශ්‍රිත උපකරණ	15%
කාර්යාලීය උපකරණ	15%
ගෘහභාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ	10%
විද්‍යාගාර හා තාක්ෂණික උපකරණ	10%
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	10%
ප්‍රදර්ශන අයිතම	20%
පොත්පත්	10%
ගොඩනැගිලි	5%
ඊදදනි	10%
ඊමසකාසබට	5%

9.1.4.2 දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ මිළ දී ගත් කාර්යය සඳහා එය භාවිතා කිරීමට හැකි අවස්ථාවේ දී එම වත්කම ක්ෂය කිරීම ආරම්භ කරන අතර, ක්ෂය කිරීම සරල මාර්ග ක්‍රමය මත වත්කමේ ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය තුළ සිදු කරනු ලබයි.

9.1.5 ආදායම

ශ්‍රී ලංකා රජයෙන් ලැබෙන ප්‍රධාන අධිකාරියේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වේ. මෙයට අමතරව අධිකාරිය විසින් පහත ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධව බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම මඟින් සැළකිය යුතු මෙහෙයුම් අදායමක් උපයා ගනු ලබයි.

නෞකා සඳහා අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන පහසුකම් සැපයීම සඳහා,

1. ඛණිජ තෙල් ගවේෂණ කටයුතු කිරීම සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.
2. බංකරින් කටයුතු සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.
3. තෙල් විසිරීම් පාලන ක්‍රියාකාරි සැලසුම් අනුමත කිරීම.
4. අපද්‍රව්‍ය බැහැරකිරීම් සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.
5. මුහුදට අපද්‍රව්‍ය බැර කිරීම සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.(සී.ඩම්පින්.පර්මිට්)

9.1.5.1 අධිකාරිය මගින් ජනනය කරන ආදායම

අධිකාරිය මගින් ජනනය කරනු ලබන අදායම උපචිත පදනම මත හඳුනා ගනු ලබයි.

9.1.5.2 රජයෙන් ලැබෙන ප්‍රධාන අධිකාරියට ප්‍රාග්ධන සහ පුනරාවර්තන ලෙස වර්ග දෙකක ප්‍රධාන ලැබේ. ප්‍රධාන සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරනු ලබන ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිය පහත දැක්වේ.

9.1.5.3 ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන

9.1.5.4 දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ මිළට ගැනිම හා ඉදිකිරීම සඳහා ලැබෙන ප්‍රධාන අදාළ වත්කම් වල ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය තුළ ආදායම හැටියට හඳුනා ගැනීම සිදු කරනු ලබයි.

9.1.5.5 ශ්‍රී ලංකාව වටා සිදු විය හැකි සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම ආශ්‍රිත කටයුතු සඳහා ලැබෙන ප්‍රධාන

අස්පෘශ්‍ය වත්කම් නිර්මාණය සිදු වුව ද අස්පෘශ්‍ය වත්කම් හඳුනා ගැනීමේ නිර්ණායකයන් සම්පූර්ණ වීමක් සිදු නොවන බැවින් සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දරනු ලබන වියදම් සඳහා ලැබෙන ප්‍රධාන අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලැබූ වර්ෂයේ ආදායමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සිදු කරනු ලබයි.

9.1.5.6 පුනරාවර්තන ප්‍රධාන

පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා ලැබෙන ප්‍රධාන අදාළ වර්ෂය තුළ ම ආදායමක් හැටියට හඳුනා ගනු ලැබේ.

9.1.6 සේවක ප්‍රතිලාභ

9.1.6.1 නියත දායකත්ව සැලසුම් දායකත්ව ප්‍රතිලාභ සඳහා වන වගකීමට අදාළ වන වියදම් දරණ කාලපරිච්ඡේදය තුළ වියදමක් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබේ. සේවකයන්ගේ දළ වැටුප පදනම් කරගෙන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාරකාර අරමුදලට සහ සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට පිළිවෙලින් 3% සහ 15% ක දායකත්වය අධිකාරිය විසින් දරනු ලබයි.

9.1.6.2 නියත ප්‍රතිලාභ සැලසුම

පාරිතෝෂිතය නියත ප්‍රතිලාභ සැලසුම වේ. අදාළ වන ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රතිපාදන මත සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය පාරිතෝෂිත ගෙවීමට බැඳී සිටී. මෙම වගකීම සඳහා වෙන් කිරීමක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇත. මෙම මුදල ගණනය කරනු ලබන්නේ සේවකයාගේ වර්ෂ අවසාන වැටුපෙන් භාගයක් ඔහු සම්පූර්ණ කරන ලද සේවා කාලයෙන් වැඩි කිරීමෙනි. සේවා කාලය ගණනය කරනු ලබන්නේ සේවයේ පළමු වසරේ සිටයි. 1983 අංක 12 දරණ පාරිතෝෂිත ගෙවීම් පනත යටතේ සියලු ම සේවකයන් සඳහා පාරිතෝෂිතය සඳහා වෙන් කිරීමක් සිදු කර ඇත. මෙම වෙන් කිරීම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ දක්වා ඇත.

9.1.7 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ඉදිරිපත් කිරීම තහවුරු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දි සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත සකස් කර ඇත.

9.1.8 ශේෂපත්‍ර දිනට පසු සිදුවීම්

සියලු ප්‍රමාණාත්මක ශේෂපත්‍ර දිනට පසු සිදු වීම් සළකා බලන ලද අතර ගැළපුම් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අවස්ථාවල දී හෝ හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය වන අවස්ථාවල දී අදාළ තොරතුරු සටහන් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතුළත් කොට ඇත.

9.1.9 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 02 අනුව වක්‍ර ක්‍රමය භාවිතා කොට සකස් කර ඇත.

9.1.10 වාර්තා කරන හා ඉදිරිපත් කරන මුදල් වර්ගය

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් ඉදිරිපත් කොට ඇත. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ වාර්තා කරන මුදල් ඒකකය ද ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වේ.

- **තොගය**

වසර තුළ භාවිතා කරන ලද තොගයෙහි පිරිවැය පදනම් කර ගෙන මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශයට මාරු කිරීම සිදු කරනු ලබයි. වසර අවසානයේ ඉතිරි තොගය පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයන් දෙකෙන් වඩා අඩු අගයට අගය කරනු ලබයි.

■ පුස්තකාල පොත්

පුස්තකාල පොත් ඒවායේ පිරිවැය මත වාර්තා කර ඇත. ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය මත සරල මාර්ග ක්‍රමය පදනම් කර ගනිමින් මෙම පොත් ක්ෂය කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

■ රසායන ද්‍රව්‍ය සහ වීදුරු උපකරණ තොග

රසායන ද්‍රව්‍ය සහ වීදුරු උපකරණවල මිළ දී ගැණුම් පිරිවැය අදාළ මිළ දී ගැනීම සිදු වු කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී ම මුල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශයට මාරු කිරීම රසායන ද්‍රව්‍ය සහ විදුරු උපකරණ සම්බන්ධයෙන් වන අධිකාරියේ ප්‍රතිපත්තිය වේ. මෙම ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ රසායන ද්‍රව්‍ය වල වර්ෂය අවසානයේ පවතින තොගය නිශ්චිතව ගණනය කිරීමට ඇති ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතාවය සහ සමහර වීදුරු උපකරණ ඉතා කෙටි කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ දී භාවිතයෙන් ඉවත් කොට නැවත ලබා ගැනීමට සිදු වීමයි. කෙසේ වුවද විද්‍යාගාරය විසින් රසායන ද්‍රව්‍ය සහ වීදුරු උපකරණ සඳහා තොග ලෙජරයක් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.

9.2 මුල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට
මුල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

වත්කම්	සටහන	2022 (රු)	2021 (රු)
ජංගම වත්කම්			
මුදල් ශේෂය	09	290,239,351.00	115,546,153.27
ණය ගැතියෝ	10	6,804,663.00	3,748,489.95
තැන්පතු	11	8,784,361.00	8,785,550.00
ඉදිරියට කළ ගෙවීම්	12	1,481,134.00	2,534,416.81
කෙටි කාලීන ආයෝජන (භාණ්ඩාගාර බිල්පත්)	28	17,433,853.00	15,407,297.22
අයකර ගත යුතු සේවක ණය	13	14,279,582.00	8,175,284.82
තොගය	27	18,477,019.00	4,838,774.27
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපළ පිරියත හා උපකරණ	08	191,679,206.00	183,954,491.96
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	22	1,859,318.00	2,082,227.23
මුළු වත්කම්		551,038,481.00	345,072,685.52
වගකීම්			
ජංගම වගකීම්			
උපචිත ගෙවීම්	14	119,593,057.00	149,814,021.26
කළින් ලද ආදායම්	23	2,354,364.00	2,267,312.81
ජංගම නොවන වගකීම්			
ආපදා ණය සඳහා මුදල	15	15,999,140.00	15,180,667.06
පාරිතෝෂිත සඳහා වෙන් කිරීම	16	37,624,361.00	34,583,712.00
මුළු වගකීම්		175,570,921.00	201,845,713.13
ශුද්ධ වත්කම්		375,467,560.00	143,226,972.29
හිමිකම්			
රජයේ ප්‍රධාන සහ ප්‍රාග්ධනය (විලම්බිත ප්‍රධාන)	17 ,18	192,574,586.00	185,070,469.66

වැඩ නිම වී නොමැති ප්‍රාග්ධන වියදම් (ගොඩනැගිලි)	19	8,259,144.00	10,469,531.92
වැඩ නිම වී නොමැති ප්‍රාග්ධන වියදම්	25	2,440,518.00	676,056.61
තොග සඳහා ප්‍රාග්ධන යෙදවුම්	24	14,182,487.00	2,469,124.49
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ අරමුදල	21	19,486,831.00	17,136,063.93
උපචිත හිගය අතිරික්තය	20	138,523,993.00	(72,594,274.32)
මුළු හිමිකම්		**375,467,560.00**	**143,226,972.29**

9.3 මුල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
මුල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශය

ආදායම	සටහන	2022 (රු)	2021 (රු)
භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන	1	172,766,216.00	208,485,169.13
ලියාපදිංචි කිරීම් හා බලපත්‍ර ගාස්තුව	2	572,741,516.00	214,938,143.65
වෙනත් ආදායම්	3	16,346,499.00	15,371,808.27
මුළු ආදායම		**761,854,231.00**	**438,795,121.05**
වියදම්			
වැටුප් හා වේතන ගෙවීම්	4	138,641,268.00	122,641,183.94
සැපයුම් හා පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය වියදම්	5	15,531,915.00	12,727,798.09
අනෙකුත් පුනරාවර්තන වියදම්	6	357,492,381.00	362,307,424.00
ප්‍රධාන හා මාරු කිරීම්	29	16,133,452.00	23,405,394.23
මුල්‍ය වියදම්	7	173,785.00	55,595.00
ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය වීම්	8	24,630,679.00	15,962,350.07
මුළු වියදම්		**552,603,480.00**	**537,099,745.33**
කාල පරිච්ඡේදය සඳහා ඌණතාවය අතිරික්තය		**209,250,751.00**	**(98,304,624.27)**

9.4 හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා
හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

	ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන (රු)	තොගයට අදාළ ප්‍රධාන (රු)	භාවිතයට පවතින ප්‍රාග ්ධනය ප්‍රධාන (රු)	වැඩ කරමි-න් පවතින ගොඩනැගිලි සඳහා ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන (රු)	අරමුදල (රු)	සමුච්චිත හිගය/අතිරික්තය (රු)	එකතුව (රු)
2022.01.01දිනට ශේෂය	185,070,462.56	2,469,124.49	676,056.61	10,469,531.92	17,136,063.93	(72,594,274.32)	143,226,965.19
පසුගිය වසරේ නිවැරදි කිරීම්			1,764,461.20	225,000.00		1,867,516.28	3,856,977.48
2022.01.01 දිනට ගළපන ලද ශේෂය	185,070,462.56	2,469,124.49	2,440,517.81	10,694,531.92	17,136,063.93	(70,726,758.04)	147,083,942.67
ප්‍රාග්ධන අරමුදල් ලැබිම	15,000,000.00						15,000,000.00
ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන වත්කම් ලෙස මාරු කිරිම.	5,285,843.40			(6,254,788.20)			(968,944.80)
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන තොගයට මාරු කිරිම.							
වැඩ නිම වී නොමැති ගොඩනැගිලි	(3,819,400.00)			3,819,400.00			
පරිත්‍යාග ලැබීම්	25,549,408.65	11,713,362.34					37,262,770.99
භාවිතයට පවතින ප්‍රාග්ධනය ප්‍රධාන මාරු කිරීම්	3,854,487.25						3,854,487.25
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පොලී ආදායම					2,350,767.27		2,350,767.27
ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන ආදායමට මාරු කිරිම.	(38,366,216.27)						(38,366,216.27)
කාල පරිච්ඡේදය සඳහා අතිරික්තය/ඌණතාවය						209,250,750.77	209,250,750.77
2022.12.31 දිනට ශේෂය	**192,574,585.59**	**14,182,486.83**	**2,440,517.81**	**8,259,143.72**	**19,486,831.20**	**138,523,992.72**	**375,467,560.00**

9.5 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
2022 වසර සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

	2022 (රු)	2021 (රු)
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය		
කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය/ ඌණතාවය	209,250,751.00	(98,304,624.27)
ගැළපුම් කිරීම		
වර්ෂය සඳහා ක්ෂය වෙන් කිරීම		15,962,350.07
පාරිතෝෂිත සඳහා වෙන් කිරීම	4,056,094.00	3,984,111.88
තොග පරිත්‍යාග	14,536,851.00	-
අත්තිකාරම් වියදමට මාරු කිරීම	1,867,516.00	24,500.00
පාරිතෝෂිත ගෙවීම්	(1,015,445.00)	(1,803,274.38)
හඳුනාගත් ආදායම් ඉකුත් වර්ෂවල ප්‍රධානයන්ගෙන්	(38,366,216.00)	(39,167,656.13)
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් වලට පෙර මෙහෙයුම් අතිරික්තය/ ඌණතාවය	**214,960,229.00**	**(119,304,592.83)**
කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම්		
තැන්පතු (අඩුවීම/වැඩිවීම)	1,189.00	(3,568,550.00)
පෙරගෙවුම් (වැඩි වීම / අඩු වීම)	1,053,283.00	(733,559.73)
ණයගැතියන්ගෙන් (වැඩි වීම / අඩු වීම)	(3,056,173.00)	(3,002,136.46)
තොගය(අඩුවීම/වැඩිවීම)	(13,638,245.00)	146,862.75
ජංගම බැරකම්වලින් (වැඩි වීම / අඩු වීම)	(30,220,965.00)	118,185,126.34
කළින් ලද ආදායම	87,051.00	677,429.25
මෙහෙයුම්කටයුතු වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	169,186,370.00	(7,599,420.68)
ආයෝජන කටයුතු		
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල ආයෝජනය		(15,407,297.22)
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් කල් පිරීම	15,407,297.00	14,713,772.49
දේපළ පිරියත හා උපකරණ මිළ දී ගැනිම	(6,585,393.00)	(8,693,330.40)
ඔහෟජ ප්‍රධාන	3,364,900.00	-
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ආයෝජන පොළි	2,008,647.00	763,416.22
කාර්ය මණ්ඩල ණයෙන් ලද ණය පොළිය	818,472.00	388,488.03
කාල පරිච්ඡේදයේ කාර්යමණ්ඩල ණය (වැඩි වීම / අඩු වීම)	(6,104,297.00)	3,357,331.13
භාවිතයට නොගත්අරමුදල වෙත මාරු කරන ලද මුදල	(968,945.00)	-
ආයෝජන කටයුතු වලින් ශුද්ධ ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය	(9,493,172.00)	(4,877,619.75)
මුල්‍යනය කටයුතු		
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා රජයේ ප්‍රධාන		35,795,000.00
බැංකු ගාස්තු මහජන බැංකුව		-
මුල්‍යය කටයුතු වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	15,000,000.00	35,795,000.00
කාල පරිච්ඡේදය තුළ මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ වල ශුද්ධ අඩු වීම/වැඩි වීම	174,693,197.00	23,317,959.57
වසර ආරම්භයේ දි මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	115,546,153.00	92,205,100.88
වසර අවසානයේ දි මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	290,239,351.00	115,523,060.45

9.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය
මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සටහන්

සටහන 01	භාණ්ඩාගාරයේ ප්‍රධාන (රු)	
	2022	**2021**
පුනරාවර්තන ප්‍රධාන	134,400,000.00	169,317,513.00
ආදායමට ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන මාරුව -ප්‍රවර්තන වර්ෂය	13,735,537.00	23,205,306.06
ආදායමට ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන මාරුව - විලම්බිත ප්‍රධාන	23,781,634.00	15,962,350.07
	171,917,171.00	**208,485,169.13**

සටහන 02	ගාස්තු දඩ මුදල් හා බලපත්‍ර ගාස්තු (රු)	
	2022	**2021**
අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන සේවය - ලියා පදිංචි ගාස්තු	4,102,200.00	3,696,000.00
අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන සේවය - බල පත්‍ර ගාස්තු	22,620,847.00	21,692,984.50
අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන සේවය -ඉල්ලුම් පත්‍ර ගාස්තු	58,500.00	54,000.00
බංකරින් ඉල්ලුම් පත්‍ර ගාස්තු	15,000.00	12,000.00
බංකරින් ලියා පදිංචිය 2015	1,680,000.00	1,830,000.00
Road Tunker ලියා පදිංචිය	99,000.00	82,000.00
NOSCOP ඉල්ලුම් පත්‍ර ගාස්තු	331,288.00	244,712.33
Dumping ආදායම	74,136,764.00	3,418,226.27
නීතිමය කටයුතු වලින් ලද ආදායම්	469,697,917.00	183,908,220.55
	572,741,516.00	**214,938,143.65**

සටහන 03	වෙනත් ආදායම් (රු)	
	2022	**2021**
සැපයුම්කරුවන්ගේ ලියාපදිංචි ගාස්තු	269,000.00	358,000.00
වෙනත් ආදායම්	1,539,269.00	6,276,204.14
රක්ෂණ ප්‍රතිපූර්ණයන්	43,100.00	106,600.00
පොළී ආදායම්	7,201,487.00	3,696,724.13
අනුග්‍රාහක ප්‍රධාන	6,656,017.00	4,843,800.00
වත්කම් ඉවත් කිරීමේ ආදායම්	60,941.00	-
නිවාඩු නිකේතන ආදායම	39,200.00	33,400.00
විද්‍යාගාර ආදායම	537,485.00	57,080.00
	16,346,499.00	**15,371,808.27**

සටහන 04	වැටුප් හා සේවක ප්‍රතිලාභ ගෙවීම (රු)	
	2022	**2021**
වැටුප් හා වේතන	128,718,594.00	111,012,521.19
අතිකාල / නිවාඩු දින ගෙවීම්	4,522,591.00	3,492,464.44
වෙනත් දීමනා	1,343,990.00	4,152,086.43
පාරිතෝෂිත සඳහා වෙන් කිරීම්	4,056,094.00	3,984,111.88
	138,641,268.00	**122,641,183.94**

සටහන 05	සැපයුම් හා භාවිතා කළ පාරිභෝජන භාණ්ඩ (රු)	
05.01 සැපයුම්	**2022**	**2021**
ලිපි ද්‍රව්‍ය සහ කාර්යාල අවශ්‍යතා	2,116,563.00	3,568,980.77
ඉන්ධන සහ ලිහිසි තෙල්	5,697,074.00	1,776,685.73
නිළ ඇඳුම්	80,000.00	393,000.00
	7,893,637.00	**5,738,666.50**
නඩත්තු වියදම් 05.02	**2022**	**2021**
වාහන නඩත්තු වියදම්	3,974,534.00	5,739,104.63
පිරියත සහ උපකරණ නඩත්තු වියදම් යන්ත්‍ර	3,066,448.00	977,943.46
කාර්යාල නඩත්තු වියදම්	597,296.00	272,083.50
	7,638,278.00	**6,989,131.59**

සටහන 06	වෙනත් පුනරාවර්තන වියදම් (රු)	
ගමන් වියදම 06.01	**2022**	**2021**
දේශීය ගමන් වියදම්	2,723,299.00	1,896,196.38
විදේශීය ගමන් වියදම්		409,736.43
	2,723,299.00	**2,305,932.81**
ගිවිසුම් ගත සේවා 06.02		
ප්‍රවාහනය	4,010,400.00	1,055,645.16
විදුලි සංදේශ හා තැපැල් ගාස්තු	2,593,410.00	2,641,805.24
විදුලි බලය සහ ජල වියදම්	5,361,862.00	4,980,411.64
කාර්යාල කුලී	30,036,469.00	28,504,185.40
වෙනත් ගිවිසුම් ගත සේවා	8,120,870.00	14,125,523.70
එක්ස්ප්‍රස් පර්ල් නෞකා අනතුර	304,246,033.00	308,693,920.05
නිව් ඩයමන්ඩ් නෞකා අනතුර	400,037.00	-
	354,769,082.00	**360,001,491,19**

සටහන 07	මූල්‍ය වියදම් (රු)	
		2021
බැංකු ගාස්තු	173,785.00	55,595.00
	173,785.00	**55,595.00**

සටහන 08 දේපල, කම්හල් සහ යන්ත්‍රෝපකරණ ක්ෂය වීම

වත්කම් වර්ගය	පිරිවැය 2022				ක්ෂය වෙන් කිරීම 2022				ශුද්ධ අගය 31.12.2022
		Additions	Disposal	31.12.2022	01.01.2022	Additions	Disposal	31.12.2022	-
මෝටර් රථ	80,512,433.00	3,699,000.00		84,211,433.00	76,413,433.00	1,452,177.00		77,865,610.00	6,345,823.00
ලී බඩු	63,840,393.00	4,465,850.00	69,610.00	68,236,633.00	39,981,415.00	5,128,128.00	67,291.00	45,042,252.00	23,194,381.00
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්	4,637,666.00			4,637,666.00	2,555,439.00	222,910.00		2,778,348.00	1,859,318.00
විද්‍යාගාර උපකරණ	146,414,174.00	23,969,952.00		170,384,127.00	52,334,399.00	13,488,392.00		65,822,791.00	104,561,335.00
පොත්	1,619,366.00			1,619,366.00	913,943.00	156,952.00		1,070,896.00	548,470.00
ගොඩනැගිලි	66,661,502.00			66,661,502.00	10,967,187.00	3,333,075.00		14,300,292.00	52,361,240.00
ඉඩම්	5,517,000.00			5,517,000.00					5,517,000.00
	369,202,535.00	32,134,802.00	69,610.00	401,267,727.00	183,165,816.00	23,781,634.00	67,291.00	206,880,159.00	194,387,568.00

සටහන 09	මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ (රු)	
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ	**2022**	**2021**
ලංකා බැංකුව - 194109	277,646,779.00	97,777,377.85
මහජන බැංකුව	1,719,558.00	7,005,382.66
ලංකා බැංකුව- 75553755	10,873,013.00	10,763,392.76
	290,239,351.00	**115,546,153.27**

සටහන 10	ණය ගැතියෝ (රු)	
	2022	**2021**
එල්.පී.ටයිටස්	178,901.00	178,901.00
උත්සව අත්තිකාරම්	17,500.00	11,250.00
කේ.පී.එස්.එස්.කුමාර	37,986.00	37,986.00
ආර්.ශ්‍රීක්‍රිෂ්ණන්	38,068.00	38,068.00
වැටුප් සහිත අඩු කිරීම්	36,940.00	19,121.33
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල ආයෝජනය	452,970.00	128,759.40
එම්.ටී.කේ. දෙල්පචිත්‍ර	-	3,465.10
ටී.එස්.රණසිංහ	585.00	585.22
විදේශ කටයුතු අමාත්‍යංශය - ආර්.එම්.එම්.පී.රත්න-ායක	40,766.00	40,766.41
වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	-	94,392.00
එච්.ආර්.ඩී. සුභාෂිණි	-	24,715.33
එල්.එච්.ඒ.එච්.එස්. හෙට්ටිආරච්චි	34,630.00	34,630.00
ආර්.එන්. ප්‍රියදර්ශන	117,000.00	9,564.97
එස්.එල්. වික්‍රමසිංහ	-	300.00
ඩබ්.පී. ජයසූරිය	-	43,050.00
ටී. දයාරුබන්	(145.00)	25,667.71
පී.ජී.ජී.විමලසේන	8,804.00	42,130.00
බී.එන්.කුරේ	-	2,147.70
ඊ.අයි.ප්‍රනාන්දු	-	4,839.87
එච්.එම්.පී.පෙරේරා	-	50,975.00
ආර්.ජී.රාජපුර	-	4,450.00
එස්.එම්.සී.කුමාරගේ	57,380.00	42,249.36
ටී.ඩී.රාමසිංහ	-	100.00
ටී.ජී.අයි.පී.අමරනායක	-	11,725.00
ඩබ්.එච්.ඒ.එස්.කේ.හිටිබණ්ඩාර	-	41.50
ඩබ්.අයි.එච්.කේ.විජේරත්න	-	15,884.00
කේ.ජී.ඩී.පී.ධනපාල	-	4,904.70
එස්.ආර්.විජේරත්න	25,000.00	-
ඩිල්මා සිලෝන් ටී පීඑල්සී	1,176,700.00	1,279,600.00
එස්.ඒ.ප්‍රියංකා උදයංගනී	65,975.00	-
කොළඹ වෙස්ට් ඉන්ටර්නැෂනල්	4,127,902.00	-

යූ.එල්.ජේ.ඒ.ප්‍රියංවදා	37,210.00	-
එම්.එම්.අර්ෂත්	340,320.00	-
පී.එස්.කුමාර	940.00	-
ටී.ශ්‍රීපති	9,230.00	-
ලංකා ඛනිජ තෙල් සංස්ථාව	-	1,598,221.00
	6,804,663.00	**3,748,489.95**

සටහන 11	තැන්පතු (රු)	
	2022	**2021**
තැන්පතු කුලි - ප්‍රාදේශිය කාර්යාලය ත්‍රිකුණාමලය	11,250.00	11,250.00
තැන්පතු - ජංගම දුරකථන සඳහා අන්තර්ජාල පහසුකම්	11,000.00	11,000.00
තැන්පතු - ජල පහසුකම් - එක්ස්ප්‍රස් වෝටර්	41,000.00	41,000.00
නැවත අයවිය යුතු තැන්පතු- ප්‍රාදේශිය කාර්යාලය පුත්තලම	50,000.00	50,000.00
තැන්පතු - ජල පහසුකම් - වරුන් බේවරේජ් ලංකා	3,750.00	3,750.00
තැන්පතු කුලි - රංජිත් ටෙරාසෝ	5,100,000.00	5,100,000.00
තැන්පතු කුලි - ගබඩාව	3,413,550.00	3,413,550.00
ඔටෝ සුපර් සර්විස් සෙන්ටර්		150,000.00
ඕ.ඕ.සී.එල්.ලංකා පුද්. සමාගම	5,000.00	5,000.00
ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය	148,811.00	-
	8,784,361.00	**8,785,550.00**

සටහන 12	ඉදිරියට කළ ගෙවීම් (රු)	
	2022	**2021**
ගෙවල් කුලි පෙර ගෙවුම්	992,319.00	1,464,341.52
රථ වාහන නඩත්තු වියදම් පෙර ගෙවුම්	284,791.00	306,976.93
නඩත්තු කටයුතු සඳහා පෙර ගෙවුම්	181,721.00	372,408.92
වෙනත්	22,303.00	390,689.44
	1,481,134.00	**2,534,416.81**

සටහන 13	ආපසු අය කළ යුතු කාර්ය මණ්ඩල ණය (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ණය ශේෂය	8,175,285.00	11,532,615.95
එකතු කළා :		23,205,306.06
ආරම්භක ශේෂ ගැළපීම්		
වසර තුළ දුන් ණය	10,750,000.00	3,750,000.00
ආපසු අය කළ හැකි මුළු ප්‍රමාණය	18,925,285.00	15,282,615.95
අඩු කළා :		
වසර තුළ අය කර ගත් ණය	4,645,703.00	7,107,331.39
අවසන් ශේෂය	**14,279,582.00**	**8,175,284.82**

සටහන 14	ජංගම බැරකම් (රු)	
	2022	**2021**
ගෙවිය යුතු අතිකාල දීමනා	716,678.00	847,193.16
ගෙවිය යුතු ගමන් වියදම් දීමනා	534,383.00	267,862.54
වැටුප් හා අනෙකුත් දීමනා	155,790.00	26,927.06
ගෙවිය යුතු සේ.අ.අ හා සේ.භා.අ.	2,207,516.00	2,468,485.58
බැංකු තැන්පතු	29,100.00	704,396.00
අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන සඳහා ගෙවීම්	7,159,548.00	8,177,137.00
මධ්‍යම ඉංජිනේරු ඉදි කිරීම් ආයතනය	12,636,098.00	12,589,159.34
රාජ්‍ය මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව	1,288,575.00	1,288,575.00
විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව	1,239,600.00	2,087,088.00
මහවැලි සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	205,355.00	205,354.67
ඩබ්. ඒ. නිලන්ත අතුකෝරාල	68,250.00	68,250.00
ගෙවිය යුතු මුද්දර බදු	41,692.00	44,050.00
පී. බී. ටී. පී. කුමාර	54,103.00	19,774.97
භූමි ටෙක් පුද්ගලික සමාගම	121,830.00	1,284,557.40
ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම්	77,102.00	68,973.01
ආර්.ශ්‍රී ක්‍රිෂ්ණන්	17,968.00	17,968.10
ආශාන් ඉන්ඩස්ට්‍රීස්	40,300.00	40,300.00
යූ .එන් .ඩී .පී	3,014,900.00	1,442,100.00
රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය	1,552,080.00	1,552,079.55
එක්ස්ප්‍රස් පර්ල් ගෙවීම්	62,196,986.00	28,900,917.95
රයිට් ටෙක්නොලොජි	319,400.00	203,765.00
පී.ඒ.ඩී.පී.ආර්.කුමාර	195,000.00	115,500.00
ඇසෝෂියේටඩ් නිවුස් පේපර්ස්	132,250.00	388,800.00
ඒ.එල්.එස්. ටෙස්ටින් සර්විස්	3,332,910.00	3,332,910.00
ඒ.එම්.ඩී.ගුණසේකර	143,600.00	310,000.00
අල්කා ඩ්‍රින්කින් වෝටර්	26,880.00	262,500.00
ඇමරිකන් වෝටර් සිස්ටම් පුද්: සමාගම	4,188.00	4,973.73
ඔටෝ එයාර් කොන් සිස්ටම්	22,000.00	22,000.00
සී.ජේ. හෝල්ඩින්ග්ස්	7,580.00	161,020.00
චන්ද්‍රසිරි මෝටර් වර්ක්ස්	22,250.00	49,350.00
වෙරළ පිරිසිදු කිරීම් සඳහා ගෙවීම් (2022.12.31)	1,637,000.00	1,810,500.00
දීප්ති ක්ලීනින් සර්විස්	130,621.00	128,621.00
දිස්ත්‍රික් ලේකම් - මන්නාරම	3,682.00	3,602.31
ගාල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව	155,372.00	155,372.40
ඉන්ඩස්ට්‍රියල් ටෙක්නොලොජි	462,510.00	462,510.00
කේ.ඒ.සුභසිංහ	588,000.00	154,000.00
එම්.එම්.ඒ.ආර්.පී.ගුණවර්ධන	307,920.00	237,795.00
මිලේනියම් ඔටෝ එක්ස්ප්‍රස් සමාගම	22,890.00	418,385.00

එන්.ඇන්ඩ් වයි මැරයින් සර්විස්	6,551,600.00	18,551,600.00
නාරාහේන්පිට කැබ් සර්විස්	211,830.00	737,215.00
පුත්තලම නගර සභාව	26,360.00	26,360.00
කොලිට්‍රෝන් සමාගම	174,000.00	32,800.00
ආර්.පී.එන්ටර්ප්‍රයිසස්	828,000.00	508,000.00
ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අධිකාරිය	4,926.00	2,149.00
ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය	595,467.00	547,442.95
ඩබ්.ඒ.ඩී.එම්.ප්‍රින්ට් රෝස්	1,818,700.00	3,036,770.00
විජේරාම සර්විස් සෙන්ටර්	325,713.00	95,125.00
එක්ස්ප්‍රස් පර්ල් ප්‍රවාහන වියදම්	69,190.00	1,070,711.94
ගෙවිය යුතු සේවක වියදම්	54,018.00	32,092.89
ඒ.ඩී.පී.එස්.කුමාරි	903,600.00	-
ඇක්ස්සෙල් ටෙක්නොලිජි හෝල්ඩින්ග් සමාගම	62,750.00	-
අලියාන්ස් ඉන්ෂුරනස් ලංකා සමාගම	2,527.00	-
ඔටෝ සුපර් සෙන්ටර්	-	-
බීච් කෙයාර් ටේකර්ස්	905,266.00	-
බිනාටෝ ඉන්ජිනියරින්	320,250.00	-
සී.ජේ.සපුමොහොට්ටි	121,332.00	-
කැමරා.එල් කේ සමාගම	360,600.00	-
විදුලි බල මණ්ඩලය	368,049.00	-
දුමින්ද මෝටර්ස්	83,058.00	-
එෆ්.එන්.හුසයින්	58,000.00	-
ගුණවර්ධන කුෂන් හවුස් සමාගම	190,500.00	-
එච්.ජී.සංජීව	507,500.00	-
එච්.එම්.ඊ.එම්.ඩී.හේරත්	50,000.00	-
හේමචන්ද්‍ර ජී.ගමගේ	160,000.00	-
හැම්සන්ස් ඉන්ටනැෂනල් සමාගම	137,885.00	-
ඉසාක් ජේ ලොජිස්ටික් සමාගම	1,316,129.00	-
කේ.පී.එස්.එස්.කුමාර	8,421.00	-
කේ.බී.වී.ඉන්ද්‍රසිරි	2,750.00	-
එල්.සී.ඒ.ආරච්චි	297,000.00	-
ලක්විජය පවර් ප්ලාන්ට්	238,475.00	-
ලංකා විදුලි සමාගම	29,418.00	-
ලිබර්ටි පබ්ලිෂර්	5,930.00	-
LOLC ජෙනරල් ඉන්ෂුරන්ස්	7,591.00	-
මැරීන් ඔවර්සීස් ඒජන්සි සමාගම	208,000.00	-
මාතර මෝටර් සර්විස් සෙන්ටර්	49,580.00	-
එන්.එස්.වික්‍රමසිංහ	47,020.00	-
ජාතික ජල සම්පාදන හා ජල ප්‍රවාහන මණ්ඩලය	12,295.00	-
පී.ටී.වරුණ විරාජ්	325,000.00	-
පර්ල් මාකටින්	2,970.00	-

එස්.එම්.සී.කුමාරගේ	6,534.00	-
එස්.ටෙක්.එන්ට්‍රපයිසස්	150,850.00	-
වැටුප් ගෙවීම්	76,685.00	-
සනික්ටො පරිගණක සමාගම	15,000.00	-
සයන්ටිෆික් ඉන්ස්ට්‍රමන්ට්	64,000.00	-
සියොරක් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	128,194.00	-
ස්මාට් ප්‍රින්ට් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	480.00	-
සදර්න් මාකටින්	35,000.00	-
ගෙවිය යුතු මුද්දර බදු	42,150.00	-
ටී.ආර්.වී. පල්ලියගුරු	75,806.00	-
යූ.කේ.ඩී. ජනක පුෂ්පකුමාර	304,400.00	-
යුනිලංකා ආරක්ෂිත සේවාව	102,672.00	-
උපාලි නිවුස් පේපර්ස් ලිමිටඩ්	54,020.00	-
වී.එන්. විදානගමගේ	50,000.00	-
වී.වයි.එස්. ඉන්ටනැෂනල්	33,000.00	-
විජය නිවුස් පේපර්ස් ලිමිටඩ්	44,410.00	-
විනෝ ට්‍රේඩින් පුද්.ලිමිටඩ්	96,250.00	-
ගෙවිය යුතු විදුලිය සහ ජල ගාස්තු	4,1401,53,	455,971.38
ගෙවිය යුතු දුරකථන ගාස්තු	-	197,249.94
ඇලුවේ ග්ලාස් ඉංජිනියරින් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	-	101,679.95
සමුර්ධි බැංකු ගෙවීම් (වෙරළ රැකවරුන්ගේ)	-	771,200.00
ක්‍රියේටිව් ලයින්ස් ඩිසයිනර්ස්	-	67,200.00
මධ්‍යම ඉංජිනේරු ඉදි කිරීම් ආයතනය	-	46,938.40
නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සුභසාධක සංගමය	-	25,000.00
කේ.පී.එස්.එස්. කුමාර	-	8,421.25
තැන්පතු ගිණුම්	-	104,174.20
සෙල් ඇන්ඩ් කම්පනි ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	-	324,000.00
එස්.එම්.ඒ. ටෙක්නොලොජිස්	-	4,200.00
සිලෝන් බිස්නස් ඇප්ලයන්ස් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	-	8,100.00
ෂිෂාන් ඔටෝ රෙපෙයාර්	-	28,105.00
ගෙවිය යුතු සේවක වියදම්	-	32,092.89
ඒ ටෙක්නොලොජි සොලුයුෂන්ස්	-	304,600.00
ඇනලිටිකල් ඉන්ස්ට්‍රුමන්ට් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	-	472,813.20
රාජ්‍ය මුද්‍රණ සංස්ථාව	-	22,680.00
එස්.එම්.ඒ.ටෙක්නොලොජිස්	-	183,700.00
ගෙවිය යුතු වැටුප්	-	1,002,500.00
සොෆ්ට් ලොජික් රිටේල් සමාගම	-	630,673.28
සන් ඉන්ෆොමේෂන් සිස්ටම්	-	243,050.00
ට්‍රින්කෝ ඔටෝ මොබයිල්	-	36,680.00
අසංග හෙට්ටිආරච්චි	-	126,000.00
ඒ.ජේ.එම්.ගුණසේකර,	-	23,760.00

එච්.ටී.එන්.අයි. ගුණසේකර,		
ඩී.ආර්.සී. ජයවර්ධන		
අබේනායක ඔටෝ සර්විස්	-	22,250.00
ඇක්සෙල් ටෙක්නොලොජීස්	-	68,000.00
ඇක්මාර්ට් මෝටර්ස්	-	221,800.00
ඇල්ෆා ඉන්ඩස්ට්‍රීස්	-	1,205,474.40
ස.ස.ප.නි. යාපනය	-	1,320.00
බී.ඇන්ටලින්	-	52,150.00
බ්‍රියිටෙක්ස් සේෆ්ටි හවුස්	-	22,950.00
කාර් ලවර්ස් පුද්: සමාගම	-	28,170.00
සිලෝන් ෂිපින් ලයින්ස්	-	21,106.00
කොන්ටිනෙන්ෂල් රක්ෂණ සමාගම	-	634,119.57
සී.ආර්.එස්.හෝල්ඩින්ග්ස්	-	16,747,434.00
ඩෙල්ව් ගාර්ඩ් සර්විස්	-	143,220.00
සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව	-	13,518,250.00
ඩයලොග් සමාගම	-	44.09
ඊ.ඩී.එස්.කේ.එදිරිසිංහ	-	350,392.00
එක්ස්ප්‍රස් වෝටර් සමාගම	-	4,140.00
පශු වෛද්‍ය පීඨය	-	260,500.00
ෆ්‍රෙෂ් ලයින් සේෆ්ටි නිෂ්පාදන	-	449,500.00
ජී.කේ.එම්.ජයසිංහ	-	39,045.00
ගැක් ෂිපින් සමාගම	-	192,849.24
රාජ්‍ය නියෝජිත යාපනය	-	1,164.08
හේමාස් රෝහල	-	547,619.56
හෙම්සන්ස් ඉන්ටර්නැෂනල්	-	733,816.80
හීරෝ ස්ටේෂනරීස්	-	140,045.00
අයි.ඩී.රණසිංහ	-	2,000.00
ජේ.කේ.පී.සුපුන් උදයංග	-	41,840.00
ජේ.එම්.එල්.එස්.ජයමහ	-	189,000.00
ජේ.එම්.එම්.උඩුගම	-	250,000.00
ජයන්ති ලියනගේ	-	478,050.00
කේ.කේ.ඒ.ආර්.කුමාර	-	46,000.00
කේ.එස්.මිලේන්ද්‍ර	-	169,207.00
කේ.බී.වී.ඉන්ද්‍රසිරි	-	391,229.00
ලංකා හොස්පිටල්ස්	-	408,500.00
එම්.ජී.ඩී.බණ්ඩාරනායක	-	440,750.00
මාතර මෝටර් සර්විස් සෙන්ටර්	-	29,600.00
ස.ප.නි.පුත්තලම	-	6,900.00
ස.ප.නි.අම්පාර	-	635.00
මොබිටෙල් සමාගම	-	56,027.60
එන්.සී.එන්ටර්ප්‍රයිසස්	-	142,500.00

එන්.එස්.වික්‍රමසිංහ	-	13,250.00
එන්.ටී.ජයසේකර	-	287,367.00
නාරා කම්පියුටර්	-	234,382.68
නාවින්න සර්විස් ස්ටේෂන්	-	36,255.00
නිල්මානි සප්ලයර්ස්	-	461,900.00
නිසිකෝ හෝල්ඩින්ග්ස්	-	269,859.60
එන්.එස්.එල්. ඩිස්ට්‍රිබුෂන්	-	23,500.00
ඔෆිස් නෙට්වර්ක්ස්	-	96,000.00
ඔෆිස් වර්ක්ස් ඉන්ටර්නැෂනල්	-	976,976.10
අතිකුත් වියදම්	-	110,897.72
පීපල්ස් ඉන්ෂුවරන්ස්	-	85,860.72
ප්‍රයිම් ක්ලීන් ඔටෝ සර්විස්	-	22,870.00
ආර්.ඒ.ඩී.රණතුංග	-	289,000.00
ආර්.ඒ.එස්.රණතුංග	-	47,000.00
ආර්.එල්. කළුආරච්චි	-	2,000.00
ආර්.එම්.එස්.රාජපක්ෂ	-	39,600.00
රංජිත් ටෙරාසෝ සමාගම	-	3,040,000.00
එස්.ඩී.එච්.ජොහාන්ස්	-	457,500.00
සාරා පතිරණ	-	23,400.00
සරත් මෝටර්ස්	-	5,160.00
එස්.ජී.එස්. ලංකා සමාගම	-	492,480.00
සිංගර් ශ්‍රී ලංකා සමාගම	-	111,000.00
සියොරැක් පුද් සමාගම	-	55,300.00
ස්මාර්ට් ලංකා සොලූෂන්ස්	-	53,687.00
ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව	-	57,247.79
ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධන සංස්ථාව	-	2,224,800.00
සන් සුපර් එන්ටර්ප්‍රයිසස්	-	119,400.00
සන්විල් බේක් හවුස්	-	305,165.00
වී.ජී. ක්‍රියේෂන්ස්	-	102,000.00
ඩබ්.එම්.වී.ආර්.පීරිස්	-	39,600.00
ඩබ්.එස්.එස්.ජී.කුමාරි	-	2,000.00
විමලසුරේන්ද්‍ර සමාගම	-	580,441.61
අනෙකුත් ගෙවිය යුතු වියදම්	-	161,420.16
විනුල පවර්	-	745,292.50
එක්ස්ප්‍රස් පර්ල් ප්‍රවාහන වියදම්	-	1,070,711.94
ගෙවිය යුතු සේවක වියදම්	-	32,092.89
	119,593,057.00	**149,814,021.26**

සටහන 15	කාර්ය මණ්ඩල ණය අරමුදල (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ණය ශේෂය	15,180,667.00	14,797,229.03
එකතු කළා :		
අතිරේක අරමුදල්		
වර්ෂය සඳහා පොළිය	818,472.00	388,488.03
අඩු කළා :		
බැංකු ගාස්තු	-	5,050.00
අවසන් ශේෂය	**15,990,140.00**	**15,180,667.06**

සටහන 16	පාරිතෝෂිත සඳහා වෙන් කිරීම (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	34,583,712.00	32,402,874.50
සංශෝධනය කරන ලද ශේෂය		
වර්ෂය සඳහා වෙන් කිරීම්	4,056,094.00	3,984,111.88
	38,639,806.00	**36,386,986.38**
අඩු කළා :		
වර්ෂය තුළ ගෙවීම්	**1,015,445.00**	**1,803,274.38**
අවසන් ශේෂය	**37,624,361.00**	**34,583,712.00**

සටහන 17	රජයේ ප්‍රධාන සහ ප්‍රාග්ධනය (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	185,070,463.00	124,555,106.92
වැඩ නිම වී නොමැති ප්‍රාග්ධන වත්කම්		1,690,164.00
වසර තුළ ලද පරිත්‍යාග		67,784,377.89
තොගයෙන් මාරු කිරීම්		**1,198,719.86**
ප්‍රධාන ලෙස ලද වත්කම්		**35,795,000.00**
ලංකා විදුලිබල මණ්ඩල ව්‍යාපෘතිය		-
එකතු කළා :		
වසර තුළ ලැබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන	**234,760,202.00**	**231,023,368.67**
අඩු කළා :		
ආදායම හැටියට සළකන ප්‍රධාන	**38,366,216.00**	**39,167,656.13**
වැඩ නිම වී නොමැති ප්‍රාග්ධන වියදම්		-
වැඩ නිම වී නොමැති ගොඩනැගිලි	**3,819,400.00**	**6,785,247.40**
වැඩ නිම වී නොමැති අස්පෘශ්‍ය වත්කම්		-
අවසන් ශේෂය	**192,574,586.00**	**185,070,465.14**

සටහන 18	ආදායම් ලෙස හඳුනාගත් විලම්බිත රජයේ ප්‍රදාන (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	185,070,464.00	124,555,106.92
ආරම්භක ශේෂයට කළ ගැළපීම්		
වත්කම් මිළට ගැණුම්	6,585,393.00	8,693,330.40
වසර තුළ ප්‍රදාන ලෙස ලද වත්කම්	25,549,409.00	67,784,377.89
	217,205,266.00	**201,032,815.21**
අඩු කළා :		
ආදායම් ලෙස හඳුනා ගත් විලම්බිත ප්‍රාග්ධනය	24,630,679.00	15,962,350.07
අවසන් ශේෂය	**192,574,587.00**	**185,070,465.14**

සටහන 19	වැඩ නිම වී නොමැති ගොඩනැගිලි සඳහා රජයේ ප්‍රාග්ධනය (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	10,469,532.00	5,374,448.52
වසර තුළ දී ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	4,044,400.00	6,785,247.40
අඩු කළා :		
හඳුනා ගත් වත්කම්	**5,285,843.00**	**1,690,164.00**
අවසන් ශේෂය	**8,259,144.00**	**10,469,531.92**

සටහන 20	සමුච්චිත හිගය (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	(72,594,274.00)	25,685,849.95
වැරදි නිවැරදි කිරීම් - විලම්බිත ආදායම්	1,867,516.00	24,500.00
වර්ෂය සඳහා හිගය/අතිරික්තය	209,250,751.00	(98,304,624.27)
අවසන් ශේෂය	**138,523,993.00**	**(72,594,274.32)**

සටහන 21	සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අරමුදල (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	17,136,064.00	16,383,671.03
පොළි ආදායම - භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	2,350,767.00	752,392.90
අඩු කළා :		
ණය ගිණුම සඳහා මාරු කළ අගය		-
අවසන් ශේෂය	**19,486,831.00**	**17,136,063.93**

සටහන 22	අස්පෘශ්‍ය වත්කම් (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	**2,082,227.00**	**2,394,003.49**
වසර තුළ අත්පත් කර ගැනීම්		44,500.00
	2,082,227.00	2,438,503.49
අඩු කළා :		
වර්ෂය තුළ දැරූ වියදම්	222,910.00	356,276.27
අවසන් ශේෂය	**1,859,318.00**	**2,082,227.23**

සටහන 23	ඉදිරියට ලද ආදායම් (රු)	
	2022	**2021**
ඉදිරියට ලද ආදායම්	2022	2021
අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන සේවය ලියාපදිංචි හා බලපත්‍ර-2016	267,000.00	148,500.00
බංකරින් ලියාපදිංචි ගාස්තු හා බලපත්‍ර ගාස්තු 2016	1,551,000.00	1,287,000.00
අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ නියෝග ලියා පදිංචිය 2016	80,000.00	213,744.32
OECP රෙගුලාසි	171,781.00	350,068.49
සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචිය 2016	-	268,000.00
	2,354,364.00	**2,267,312.81**

සටහන 24	ප්‍රධාන ලැබීම් (රු)	
ප්‍රධාන ලැබීම්	**2022**	**2021**
වසර තුළ ලද ප්‍රධාන	2,469,124.00	3,667,844.35
පරිත්‍යාග	11,713,362.00	-
අඩු කළා :		
අදායම් වියදම් ගිණුමට මාරු කිරීම්		**1,198,719.86**
අවසන් ශේෂය	**14,182,487.00**	**2,469,124.49**

සටහන 25	ප්‍රාග්ධන නොනිමි වැඩ ගිණුම (රු)	
ප්‍රාග්ධන නොනිමි වැඩ ගිණුම	**2022**	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	**676,057.00**	676,056.61
එකතු කළා :		
වියදම් වෙනස්වීම්		
අඩු කළා :		
අවසන් ශේෂය	**2,440,518.00**	**676,056.61**

සටහන 26	ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන සැසඳුම් (රු)	
ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන සැසඳුම්	**2022**	**2021**
වසර සඳහා ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන	15,000,000.00	35,795,000.00
භාණ්ඩ තොග වියදම් මාරු කිරිම	-	1,198,719.86
නොනිමි වැඩ ගිණුමට මාරු කිරීම්	5,285,843.00	1,690,164.00
මුළු ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන ලැබීම්	**24,140,331.00**	**38,683,883.86**
අඩු කිරිම:		
අස්පෘශ්‍ය වත්කම් සංවර්ධනය		-
ස්ථාවර වත්කම් මිළ දී ගැනීම	(6,585,393.00)	(8,693,330.40)
නිම කර නොමැති ගොඩනැගිලි	-	(6,785,247.40)
	17,554,937.00	**23,205,306.06**

සටහන 27	තොග (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	4,838,774.00	4,985,637.02
සංශෝධනය කරන ලද ආරම්භක ශේෂය	14,536,851.00	
ලිපි ද්‍රව්‍ය තොගය	361,704.00	1,962,184.74
අඩු කළා:		
අදායම් වියදම් ගිණුමට මාරු කිරීම්	**1,260,310.00**	**2,109,047.49**
අවසන් ශේෂය	**18,477,019.00**	**4,838,774.27**

සටහන 28	කෙටිකාලීන අයෝජන (රු)	
	2022	**2021**
ආරම්භක ශේෂය	15,407,296.00	14,713,772.49
අතිරේක අරමුදල් ලැබීම්		
වාර්ෂික පොළිය	2,026,557.00	693,524.86
අඩු කළා :		
අවසන් ශේෂය	**17,433,853.0**	**15,407,297.22**

සටහන 29 ප්‍රධාන හා අනෙකුත් ගෙවීම්			
		2022	
ගෙවීම්	සත්‍ය වියදම (රු)	වත්කම් සඳහා (රු)	වියදම් (රු)
ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩි දියුණු කිරීම.			
2001. ගොඩනැගිලි සහ ඉදි කිරීම්			
2002. පිරියත යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	835,615.00		835,615.00
2003. වාහන	1,173,972.00		1,173,972.00

2102. ගෘහභාණ්ඩ සහ කාර්යාලීය උපකරණ			
2103. යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ			
2401. ධාරිතා වර්ධනය හා පුහුණුව (මානව සම්පත් සංවර්ධන)	51,968.00		51,968.00
2502. අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන වියදම්			
1. නෞකා මඟින් සිදු වන දූෂණය අවම කිරීම	775,288.00	690,000.00	85,288.00
2. හදිසි තෙල් හා රසායන ද්‍රව්‍ය විසිරීම ක දී ඇති විය හැකි බලපෑම් පාලනය	3,884,022.00	2,558,450.00	1,325,572.00
3. නාන තොටුපල සංවර්ධනය කිරීම සහ සමුද්‍ර ජල දූෂණය වැළැක්වීම	8,561,235.00		8,561,235.00
4. ධීවර වරාය මඟින් සිදු වන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ ජාතික ව්‍යාපෘතිය	658,328.00		658,328.00
5.සමුද්‍ර සුන්බුන් කළමණාකරණය			
6. වෙරළ සහ සමුද්‍ර දූෂණය පාලනය	1,143,518.00		1,143,518.00
7.සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති පිළිබඳ අධ්‍යනය			
8. ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන්ට අනුකූල ව කටයුතු කිරීම හා නීතිමය රාමුව ශක්තිමත් කිරීම.	349,055.00		349,055.00
9.සමුද්‍ර පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්			
10.ජාතික වැඩසටහන් සංවිධානය හා පැවැත්වීම.			
11.මාර්ගගත බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ තාක්ෂණික හැකියාව නැංවීම			
12. විද්‍යාගාර පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම			
13.වැඩ නිම වී නොමැති ව්‍යාපෘති	5,285,843.00	3,336,943.00	1,948,900.00
	22,718,845.00	**6,585,393.00**	**16,133,452.00**

30 **භාණ්ඩාගාර බිල්පත්හි ආයෝජනය**

අධිකාරිය විසින් 2021 නොවැම්බර් මාසයේ දි මාස 6 ක දී කල් පිරෙන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල රුපියල් 15,407,296.88 ක් ආයෝජනය කළ අතර එය 2022 වසර තුළ දි කල් පිරෙන ලදී. එම මුළු මුදලම නැවත ආයෝජනය කරන ලදී. (පොළිය සහ මුල් ආයෝජන වටිනාකම) 2022 වසර තුළ දි රුපියල් 2,350,767.27 ක් පොළිය වශයෙන් උපයා ගන්නා ලදී. 2022 නොවැම්බර් මාසයේ දී නැවත ආයෝජනය කරන ලද මුදල රුපියල් 17,433,852.39 වන අතර එය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ජංගම වත්කම් යටතේ දක්වා ඇත.

31 අධිකාරියේ ජංගම ගිණුම් හි දිනය අවසානයේ ඉතිරිව පවතින අතිරික්ත මුදල් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රතිමිලදි ගැනිම සඳහා ආයෝජනය කිරිම අධිකාරිය විසින් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ආයෝජන ක්‍රියාවලිය වසර අවසානය දක්වා දෛනික ව ක්‍රියාත්මක කළ අතර එමඟින් රුපියල් 17,433,852.39 ක පොළි ආදායමක් උපයා ගන්නා ලදී. මෙම පොළි ආදායම වර්ෂය සඳහා වන මුළු ආදායමට ඇතුළත් කර ඇත.

32 01. අධිකාරිය ස්වකීය අරමුදල් වලින් 2022 වසර තුළ අත්පත් කර ගත් ස්ථාවර වත්කම්වල වටිනාකම 6,585,393.40 කි. මෙම වත්කම්වලට ගෘහ භාණ්ඩ, කාර්යාලීය උපකරණ, රසායනාග ාර උපකරණ, සහ බහාලුම් ඇතුළත් විය.

02. වර්ෂය තුළ අධිකාරියට රුපියල් 31,940,398.05 වටිනා කාර්යාල උපකරණ සහ ගෘහ භාණ්ඩ පරිත්‍යාගයක් පහත ආයතන හරහා ලැබිණි.

	අනුග්‍රාහකයාගේ නම	උපකරණ	ප්‍රමාණය	වටිනාකම (රු)
1	සී ෆාස් යූ කේ (Cefas UK)	මයික්‍රෝ ප්ලාස්ටික් ලැබ්	01	14,059,448.05
2	ඔයිල් ස්පිල් රෙස්පොන්ස් සමාගම (oil spill response Ltd)	ඕතෑ ට්‍රැක්ටර් සෲ - 6751	01	3,699,000.00
3	යූ.එන්.ඩී.පී	ස්කිමර් සහ ඔයිල් බූම් 400M	02	10,708,200.00
		ඔයිල් ස්පිල් ඩිස්පර්සනට්	4000L	3,473,750.00
මුළු එකතුව				31,940,398.05

33 **පාරිතෝෂිත වෙන් කිරීම.**

1. පාරිතෝෂිත ගණනය කිරිමේ පදනම මූලික වේතනය සහ ජීවන වියදම් දීමනාවේ එකතුව ලෙස සළකන ලදී.

2. රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ චක්‍රලේඛය අනුව රාජ්‍ය සේවයෙන් විශ්‍රාම ගත යුතු කාලය වයස අවුරුදු 62 දක්වා වැඩි කර ඇත. ඒ අනුව අධිකාරිය විසින් සේවකයන් සේවයෙන් විශ්‍රාම ගන්නා වයස අවුරුදු 62 ක් ලෙස සළකන ලදී.

3. රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ අනුව පාරිතෝෂිත වෙන් කිරිම සඳහා වෙනම ගිණුමක් පැවතිය යුතු ය. (වෙන් කිරිම් වලට සමාන මුදල් වටිනාකමක්) 2022 වසර තුළ දී ගිණුමක් ආරම්භ කිරිමට අපේක්ෂා කළ ද ප්‍රමාණවත් පරිදි ප්‍රතිපාදන නොමැති විම නිසා අධිකාරිය විසින් ගිණුමක් ආරම්භ නොකරන ලදි. ගිණුමක් ආරම්භ කර අතිරික්ත මුදල් පවතින අකාරය මත එම ගිණුමට ප්‍රතිපාදන මාරු කිරිම ඉදිරියේ දී සිදු වනු ඇත.

34. **ප්‍රාග්ධනිත කළ යුතු ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන**

මුදල් වර්ෂය ආරම්භයේ දී රු. 676,056.60 ශේෂය 2020 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට ගෙන එන ලද අතර,1,764,461.20 ප්‍රාග්ධන ප්‍රධාන වෙත පැවරීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනිමට නියමිත සමහර පොරොත්තු ක්‍රියාවන් සහ සැලසුම් කළ ක්‍රියාකාරකම් වලින් පිරිවැය ඉතිරි කිරීම ඇතුළත් වේ.

35 **තොගය**

01.තෙල් විසිරුම් කාරක

තොගය පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධිත අගය යන දෙකෙන් වඩා අඩු අගය මත ගණනය කර ඇත.තෙල් විසරණයට අදාළ ව ඉන්වෙන්ටරිවල පිරිවැයට වඩා අඩුවෙන් කොටස්වල ශුද්ධ වටිනාකමක් ඇති බවට කිසිදු ඇඟවීමක් නොතිබුණි. මෙම තොගය කල් ඉකුත් වන දිනයට පැමිණීමෙන් පසු තවත් වසර දෙක තුනක් භාවිතා කළ හැකි බව තාක්ෂණික අංශයේ අදහස යි. දැනට පවතින තොග වලට අදාළ ව කල් ඉකුත් වීම 2023 වර්ෂයේ දී ළඟා වනු ඇත. එබැවින්, තෙල් විසුරුමේ තොග සඳහා වර්ෂය තුළ සිදු වූ හානිය සඳහා කිසිදු ගැළපීමක් සිදු කර නොමැත.

OSD හි ඉතිරි කොටස් 2022.12.31 දිනට තොග වශයෙන් ඉන්වෙන්ටරියේ ඇතුළත් වේ.

02. ලිපි ද්‍රව්‍ය

ගබඩාවල භෞතික සත්‍යාපනය පෙන්නුම් කළේ, සැළකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ලිපි ද්‍රව්‍ය ගබඩාවේ තිබෙන බවයි. එබැවින්, ස්ථාවර ද්‍රව්‍ය ඉන්වෙන්ටරි අයිතමයක් ලෙස ගැනීමට තීරණය කෙරේ (ඇමුණුම 02). පසුගිය වසරේ සිට ඉදිරියට ගෙන යන ලිපි ද්‍රව්‍ය තොග ශේෂය වසර තුළ අර්ධ වශයෙන් භාවිතා විය. ඒ අනුව, භාවිතා කළ බඩු තොගයේ වටිනාකම මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශයට අය කෙරේ. 2022.12.31 වන විට ලිපි ද්‍රව්‍යවල අවසන් තොග, තොග වශයෙන් ඇතුළත් කර ඇත.

36 පුස්තකාල පොත්

පොත්වල වටිනාකම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ස්ථාවර වත්කම් යටතේ පුස්තකාල පොත් ලෙස දක්වා ඇති අතර වසර තුළ දී මිළ දී ගනු ලැබූ පොත්වල පිරිවැය විලම්බිත ප්‍රධාන ගිණුමට මාරු කරන ලද අතර පොත්වල ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය මත ලියා හැරීම සිදු කරනු ලබයි.

පුස්තකාල පොත්වල ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය වසර 10 ක් ලෙස සළකන ලදී.

37 රසායන ද්‍රව්‍ය සහ වීදුරු උපකරණ තොගය

රසායන ද්‍රව්‍ය හා වීදුරු උපකරණ සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය යොදා ගනු ලබන ප්‍රතිපත්තිය වනුයේ රසායන ද්‍රව්‍යවල හා වීදුරු උපකරණවල මිළ දි ගැනිමේ මුළු පිරිවැය මිළ දිගත් වර්ෂයේ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශයට වියදමක් ලෙස ලියා හැරිම යි.

මෙම ක්‍රමය භාවිතා කිරිමට හේතු වනුයේ වර්ෂය අවසානයේ පවතින රසායන ද්‍රව්‍ය තොග නිවැරදි පරිදි ගණනය කිරිමේ පවතින ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතාවය සහ වීදුරු උපකරණ ඉතා කෙටි කාලය ක දි භාවිතයෙන් ඉවත් කිරිමට සිදු විම යි. කෙසේ වුවද විද්‍යාගාරය විසින් රසායන ද්‍රව්‍ය හා වීදුරු උපකරණ වාර්තා කිරීම අරමුණු කර ගෙන වෙනම තොග ලෙජරයක් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.

38. අස්පෘශ්‍ය වත්කම්

අධිකාරිය විසින් මිළ දී ගෙන ඇති පරිගණක මෘදුකාංග අස්පෘශ්‍ය වත්කම් ලෙස සලකනු ලබන අතර එම වත්කම්වල පිරිවැය සරල මාර්ග ක්‍රමය යටතේ වසර දහයක් තුළ ලියා හරිනු ලබයි. ඉදිරි වසර තුළ දී මෙම පරිගණක මෘදුකාංග වලට වඩා වැඩි දියුණු කරනු ලැබූ මෘදුකාංග වෙළඳපොළේ පැවතිය හැකි බව උපකල්පනය කරන ලදී. එසේම ඉදිරි වසර 10 තුළ දී අධිකාරියේ වර්ධනයත් සමඟ අවශ්‍යතා වෙනස්විය හැකි බව උපකල්පනය කරන ලදී.

අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව අස්පෘශ්‍ය වත්කම් යල් පැනීම සිදු වී ඇති බවට පරික්ෂා කිරීම අවශ්‍ය වේ. එම වත්කම් යල් පැනීම සිදු වී ඇති බවට වන සාධක හඳුනා ගැනීම සඳහා ය. කෙසේ වුවද වසර තුළ දී එවැනි යල් පැනීමක් පිළිබඳව නිරාවරණය වීමක් සිදු නොවිනි. ඒ අනුව අදාළ වත්කම් මිළ දී ගත් වටිනාකම දක්වා වාර්ෂික ව මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශයට වසර තුළ දී ලියා හරින ලදී.

39. සේ.අ.අ, සේ.භා.අ.ගෙවීම

සේවක භාරකාර අරමුදල (15%) හා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල්වල දායකත්වය(3%) මාසික ව අධිකාරිය විසින් ගෙවා ඇත. සේවකයන්ගේ දායකත්වය ලෙස 10% මාසිකව අඩුකර ඇත. වසර තුළ දී අධිකාරිය විසින් අදාළ ගෙවීම කාලානුරූපීව නිසි පරිදි ගෙවා ඇත.

මාසය	ගෙවීම් දවස	ගෙවූ මුදල (රු)	
		EPF	ETF
ජනවාරි	28.02.2022	2,025,205.50	243,024.66
පෙබරවාරි	30.03.2022	2,056,842.89	246,821.16
මාර්තු	29.04.2022	2,088,993.19	250,679.20
අප්‍රේල්	27.05.2022	2,081,630.19	249,795.63
මැයි	28.06.2022	2,079,627.83	249,555.36
ජුනි	28.07.2022	2,054,640.20	246,556.83
ජූලි	31.08.2022	2,057,002.60	246,840.32
අගෝස්තු	29.09.2022	2,022,318.10	242,678.18
සැප්තැම්බර්	27.10.2022	2,032,603.22	243,912.39
ඔක්තෝම්බර්	29.11.2022	2,004,715.74	240,565.94
නොවැම්බර්	27.12.2022	1,988,765.04	238,651.82
දෙසැම්බර්	27.01.2023	1,967,550.57	236,106.08
	මුළු මුදල	**24,459,895.07**	**2,935,187.57**

40. **ඉඩම්**

කඩවත් සතර ප්‍රාදේශිය ලේකම් කාර්යාලය - ගාල්ල මගින් ලබා දුන් ඉඩම තුළ දකුණු පළාත් කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදි කරන ලදී. මෙම ඉඩම මුලින්ම මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයට පවරා දුන් අතර පසු ව අමාත්‍යාංශය විසින් මෙම අධිකාරිය වෙත පැවරීම සිදු කරන ලදී. කෙසේ වුව ද ඉඩමේ පූර්ණ අයිතිය කඩවත් සතර ප්‍රාදේශිය ලේකම් සතු වේ. මෙම ඉඩමේ වපසරිය පර්චස් 55.17 ක් වන අතර පිඹුරු අංකය DS/GAFG/L&L/02/4 ලොට් අංකය A) B. මෙම ඉඩම සඳහා නිකුත් කළ වරිපනම් අංකය 426B වන අතර ලිපිනය අංක 426B, කොළඹ පාර, දඩල්ල, ගාල්ල.

41. 2022 දී MEPA සමග ආයතනික අංශයේ හවුල්කාරිත්වය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය හා එක් ව පරිසරය සුරැකීම සහ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා සහයෝගිතා අංශයේ ආයතන ගණනාවක් වසර තුළ තිරසාර පාරිසරික සංවර්ධන මූල පිරීම් ප්‍රවර්ධනය කර සහය දැක්වූහ. මෙම ප්‍රයත්නවල කොටසක් ලෙස, එලදායී පරිසර ආරක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ඔවුන්ගේ පාරිසරික බලපෑම් අවම කර ගැනීම සඳහා ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාර දිරි ගැන්වීම සඳහා සහයෝගිතා අංශය ක්‍රියාකාරී භූමිකාවක් ගෙන ඇත.

වැඩසටහන් වල විස්තර සහ හවුල්කාරිත්වයේ වටිනාකම පහත පරිදි වේ.

<u>මූල්‍ය ආධාර</u>

Name	Programme	Amount (Rs)
1.ප්‍රීමා සිලෝන් පුද්ගලික ලිමිටඩ්	අන්තර් ජාතික වෙරළ පවිත්‍රතා කිරීම දිනය	100,000.00
2.කලම්බෝ ඉන්ටනැෂනල් කන්ටේනර් ටර්මිනල්ස් ලිමිටඩ්	අන්තර් ජාතික වෙරළ පවිත්‍රතා කිරීම දිනය	250,000.00
3.හයිනකන් ලංකා ලිමිටඩ්	කළුතර ඇළ පිරිසිදු කිරීම	46,500.00
4.අරලිය උණවටුන බීච් හොටෙල් පුද්.ලිමිටඩ්	සයුර රකින රැල්ල	1,000,000.00

5.හික්කඩුව හොලිඩේස් රිසෝට්ස් පුද්.ලිමිටඩ්	මාවකඩ ඇළ සඳහා දැල් ආවරණයක් ඉදි කිරීම	184,400.00
6.හම්බන්තොට ඉන්ටනැෂනල් පෝට් සමූහය	සයුර රකින රැල්ල 2022.04.25	50,000.00
7.ලෝක ආහාර දිනය	ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම	3,854,487.25
8.හේමාස් රෝහල	වෙරළ රකවරණ වැඩ සටහන සඳහා අනුග්‍රහය	360,000.00
9.මර්චන්ට්ටයිල් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් ඇන්ඩ් ෆයිනෑස් පී.එල්.සී		270,000.00
10.සිලෝන් චැම්බර් ඔෆ් කොමර්ස්		170,000.00
11.බිස්නස් ඇන්ඩ් බයෝඩයිවසිටි ෆැල්ට්ෆෝම්		145,000.00
12.සහන හොටෙල් - ගාල්ල		120,000.00
13.බයෝමැඩිට් පුද්.ලිමිටඩ්		175,000.00
14.ඩිල්මා සිලෝන් ටී පී.එල්.සී		4,069,700.00
මුළු එකතුව		**10,795,087.25**

42 අධිකාරිය විසින් ආදායම් උත්පාදනය කිරීම.

2021 වර්ෂයේ දී අධිකාරිය විසින් උපයා ඇති මුළු ආදායම රු.230,309,951.92 කි. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය මූල්‍ය වර්ෂයට සාපේක්ෂව රුපියල් 363,434,193.47 කින් වැඩි වූ අතර වර්ෂය තුළ ආදායම රුපියල් 593,744,145.39 ක් ලෙස වාර්තා විය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත්තේ MV X-Press Pearl නැවේ අනතුරට අදාළ ව ලැබුණු ආදායම සහ තවත් තෙල් කාන්දු වීම් කිහිපයක් හේතුවෙන් MT -new Diamond නැව් අනතුරට එරෙහිව අධිකාරිය ගෙන ඇති නීතිමය ක්‍රියා මාර්ග මත පදනම්ව වසර සඳහා රුපියල් 12,000,000.00 ක දඩයක් 2020 දී නෞකාවේ කපිතාන්වරයා වෙත පනවා ඇත. කෙසේ වෙතත්, ගිණුම් අවසන් වන දින දක්වා එය අධිකාරියට ලැබී නැත.

2018 සිට 2022 දක්වා ආදායම් සාරාංශය

වර්ගය	2018	2019	2020	2021	2022
ගාස්තු, දඩ සහ බලපත්‍ර (රු)	29,013,815.64	34,633,317.63	79,422,740.41	214,938,143.65	572,751,515.55
වෙනත් ආදායම් (රු)	8,822,190.82	12,449,777.08	8,643,448.33	15,371,808.27	20,992,629.84
එකතුව (රු)	37,836,006.46	47,083,094.71	88,066,188.74	230,309,951.92	593,744,145.39

43. X- Press Pearl නෞකාවේ වියදම් සහ රක්ෂණ වන්දි ඉල්ලීම් සඳහා වන ක්‍රියාවලිය

1. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් X- Press Pearl නෞකා අනතුරට අදාළ ව වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු සහ හානි තක්සේරු වාර්තාව සකස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.

2. නෞකාවේ රක්ෂණායතනය විසින් අනුමත කරන ලද ගාස්තු ලේඛනයක් Tariff Sheet මත පදනම්ව සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් දරනු ලැබූ වියදම් සඳහා රක්ෂණ වන්දි ඉල්ලීම් සකස් කරනු ලබයි.මෙම රක්ෂණ හිමිකම් ඉල්ලුම් පත්‍ර නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් නෞකාවේ හිමිකරුගේ නීතීඥයන් වෙත යවනු ලබයි.

3. නෞකාවේ රක්ෂණායතනය විසින් රක්ෂණ වන්දි හිමිකම් ඉල්ලීම් පිළිගැනීමෙන් පසුව රක්ෂණ සමාගම විසින් එම පිළිගත් මුදල් සෘජුව ම මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත මාරු කරනු ලැබේ.

4. භාණ්ඩාගාරය විසින් ලැබුණු රක්ෂණ හිමිකම් ඉල්ලීම් ආදායමක් ලෙස භාණ්ඩාගාරයේ පොත් වල වාර්තා කරනු ලැබේ. ඒ අනුව ආදායම දෙවරක් සටහන් වීම වැළැක්වීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් ලැබිය යුතු රක්ෂණ වන්දි ලෙස මුදලක් මෙම නෞකා අනතුරට අදාළව පොත් වල වාර්තා කරනු නොලැබේ.

5. ඒ අනුව, ගිණුම් අවසන් වන දිනය දක්වා ඉදිරිපත් කරන ලද හිමිකම් පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි වේ.

6. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් අමාත්‍යාංශය හරහා භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ඉල්ලුම් කිරිම මත භාණ්ඩාගාරය විසින් අතිරේක ප්‍රතිපාදන ලෙස මුදල් නිදහස් කිරිම සිදු කරනු ලැබේ.

අන්තර් හිමිකම් පිළිබඳ විස්තර

1. පළමු අන්තර් හිමිකම

1.1. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද 2021.05.20 සිට 2021.06.02 දක්වා

කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ පළමු අන්තර් හිමිකම පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි වේ.

ආයතනය	ඉල්ලුම් කරන ලද මුදල $	පිළිගත් මුදල $	පැහැදිලි කිරිමෙන් පසු ව පිළිගත් මුදල
* සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	26,496,830.57	1,923,187.73	104,904.00
අනිකුත් ආයතන			
01. වෙරළ පිරිසිදු කිරිම හා මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා නාවික හමුදාව දරන ලද වියදම	227,081.41	එක ම හිමිකම දෙවරක් ඉදිරිපත් කිරිම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.නාවික හමුදාව මෙම හිමිකම් ඉල්ලීම වෙන ම රක්ෂණ ආයතනය වෙත යවා ඇත.	
02. වෙරළ පිරිසිදු කිරිම හා මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා වෙරළ ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව දරන ලද වියදම	32,972.91		
03. CBRN UNIT සඳහා වියදම්	20,107.54	17,699.40	
04. ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරිමේ වියදම්	949,858.91	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	
05. වෙරළ පිරිසිදු කිරිම හා මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව දරන ලද වියදම	25,890.00	-	14,569.23
06. MBRO ආයතනයේ විද්‍යාගාර සහ සාම්පල් එකතු කිරිමේ වියදම් 01.06.2021 දක්වා	9,014.47	-	9,014.47
07. NARA ආයතනයේ විද්‍යාග ාර සහ සාම්පල් එකතු කිරිමේ වියදම් 31.05.2021දක්වා	554,045.81	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත	
08.ධිවර දෙපාර්තමේන්තුවේ වියදම් 31.05.2021 දක්වා	9,690,651.98	1,000,000.00	
09.ශ්‍රී ලංකා ඛණිජ තෙල් නීති ගත සංස්ථාව	438,749.22	ශ්‍රී ලංකා ඛණිජ තෙල් නීති ගත සංස්ථාවේ හිඟ ගෙවීමක් නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	
එකතුව	**37,495,343.91**	**2,940,887.13**	**128,487.70**

<u>පළමු හිමිකම් ඉල්ලීමට අදාළ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය හිමිකම් ඉල්ලීම.</u>

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	ඇස්තමේන්තු ගත වියදම් $	පැහැදිලි කිරීම්
සූදානම් වීමේ වියදම්	359,518.75	359,518.75	250,000$. පමණ පිළි ගන්නා ලදි
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	14,005,368.81	12,620,999.59	මෙම ඉල්ලීමෙන් කොටසක් පිළිගත් අතර කොටසක් ප්‍රතික්ෂේප කර තවත් කොටසක් සඳහා ගෙවීම් කිරීමට අතිරේක විස්තර ඉල්ලා ඇත.
උපකරණ යෙදවීම හා කුලියට ගැනීමේ වියදම්	2,540,016.00	2,540,016.00	
පරිපාලන පිරිවැය	1,917,748.16	1,917,748.16	
පරීක්ෂා කිරීමේ හා සාම්පල එකතු කිරීමේ වියදම්	175,110.06	25,698.00	
එකතුව	**18,997,761.79**	**17,463,980.50**	
පරිපාලන පිරිවැය 25%	7,499,068.78	4,365,995.13	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	**26,496,830.57**	**21,829,975.63**	

1.1 ඒ අනුව,ඇමරිකානු ඩොලර් 2,940,887.13 / රක්ෂණ ආයතනයෙන් සෘජුව ම භාණ්ඩාගාරය වෙත ලැබී ඇත. එම හිමිකම් මුදල ආසන්න රුපියල් 587,883,337.29 (2,940,887.13෴ 199.9).

1.2 සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් රක්ෂණ ආයතනය විසින් ඉල්ලුම් කරන ලද අතිරේක තොරතුරු 2021.05.20 සිට 2021.06.03 දක්වා කාලයට අදාළ ව ලබා දුන් අතර එය පිළිගැනීමෙන් පසුව නෞකාවේ රක්ෂණ ආයතනය විසින් තවත් ඇමරිකානු ඩොලර් 119,473.23/ මුදලක් අනුමත කර දින 2021.11.30 භාණ්ඩාගාරය වෙත ගෙවා ඇත.

2. දෙවන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2021.06.02 සිට 2021.08.31 දක්වා කාල සීමාව සඳහා දෙවන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකම් ඉල්ලුමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 2,173,182.55 මුදලක් ගෙවීමට රක්ෂණ ආයතනය විසින් එකඟතාවය පළ කළ අතර එම මුදල 2022.03.04 දින රක්ෂණ ආයතනයෙන් සෘජුව ම භාණ්ඩාගාරය වෙත ලැබී ඇත.එම හිමිකම් මුදල ආසන්න රුපියල් 438,179,884.1 (2,173,182.55 ෴ 201.6305)

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පිළිගත් වටිනාකම $	පැහැදිලි කිරීමෙන් පසු ව පිළිගත් මුදල	පැහැදිලි කිරීම්
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	2,433,314.75	2,018,131.56		
උපකරණ යෙදවීම හා කුලියට ගැනීමේ වියදම්	788,673.00	155,051.00	56,028.25	වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් සපයා ඇත.
පරීක්ෂා කිරීමේ හා සාම්පල එකතු කිරීමේ වියදම්	470,614.17			
එකතුව	**3,692,601.92**	**2,173,182.56**	**56,028.25**	
පරිපාලන පිරිවැය 25%	**923,150.48**			ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	**4,615,752.40**	**2,173,182.56**	**56,028.25**	

3. තෙවන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2021.09.01 සිට 2021.11.30 දක්වා තෙවන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 1,851,515.49 එම ඉල්ලිමෙන් ඇමරිකානු ඩොලර් 794,082.16 / සහ රුපියල් 13,825,603.90 මුදලක් ගෙවීමට රක්ෂණ ආයතනය විසින් එකඟතාවය පළ කළ අතර එම මුදල 07.09.2022 දින රක්ෂණ ආයතනයෙන් සෘජුව ම භාණ්ඩාගාරය වෙත ලැබී ඇත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පිළිගත් වටිනාකම	පැහැදිලි කිරීම්
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	1,437,359.04	794,082.16$ සහ රුපියල් 13,825,603.90	වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් සපයා ඇත.
පරීක්ෂා කිරීමේ හා සාම්පල එකතු කිරීමේ වියදම්	43,853.35	ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර හානි තක්සේරු වාර්තාවට ඇතුළත් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.
එකතුව	1,481,212.39		
පරිපාලන පිරිවැය 25%	370,303.10	ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	1,851,515.49	794,082.16$ සහ රුපියල් 13,825,603.90	

4. හතරවන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2021.12.01 සිට 2022.02.28 දක්වා හතරවන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකන් ඩොලර් 1,226,333.63.එම ඉල්ලීමෙන් ඇමරිකානු ඩොලර් 633,456.71/ සහ රුපියල් 6,492,065.62 මුදලක් ගෙවීමට රක්ෂණ ආයතනය විසින් එකඟතාවය පළ කළ අතර එම මුදල 07.09.2022 දින රක්ෂණ ආයතනයෙන් සෘජුව ම භාණ්ඩාගාරය වෙත ලැබී ඇත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පිළිගත් වටිනාකම	පැහැදිලි කිරීම
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	981,066.90	633,465.71 $ සහ රුපියල් 6,492,065.62	වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් සපයා ඇත.
එකතුව	**981,066.90**		
පරිපාලන පිරිවැය 25%	245,266.73	ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	**1,226,333.63**		

5. පස්වන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022.03.01 සිට 2022.03.31 දක්වා කාලය සඳහා පස්වන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකමේ ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 418,754.38 එම ඉල්ලීමෙන් ඇමරිකානු ඩොලර් 243,698.66/ සහ රුපියල් 2,464,407.02 මුදලක් ගෙවීමට රක්ෂණ ආයතනය විසින් එකඟතාවය පළ කළ අතර එම මුදල 28.02.2023 දින විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් භාණ්ඩාගාරය වෙත ගෙවා ඇත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පිළිගත් වටිනාකම	පැහැදිලි කිරීම
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ, ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	335,003.51		වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් යැවිය යුතු ය.
එකතුව	**335,003.51**		
පරිපාලන පිරිවැය 25%	83,750.88	ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දිය යුතු ය. ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	**418,754.38.**	**243,698.66 $** සහ රුපියල් **2,464,407.02**	

6. හයවන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022.04.01 සිට 2022.05.31 දක්වා හයවන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 486,043.80.එම ඉල්ලීමෙන් ඇමරිකානු ඩොලර් 238,892.45/ සහ රුපියල් 5,214,462.74 මුදලක් ගෙවීමට රක්ෂණ ආයතනය විසින් එකඟතාවය පළ කළ අතර එම මුදල 28.02.2023 දින වන විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් භාණ්ඩාග ාරය වෙත ගෙවා නොමැත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පිළිගත් වටිනාකම	පැහැදිලි කිරීම්
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	388,835.04	238,892.45$ සහ රුපියල් 5,214,462.74	වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් යැවිය යුතු ය.
එකතුව	388,835.04		
පරිපාලන පිරිවැය 25%	97,208.76	ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දිය යුතු ය.ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	486,043.80.		

7. හත්වන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022.06.01 සිට 2022.07.31 දක්වා හත්වන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 482,743.27.එම ඉල්ලීමෙන් ඇමරිකානු ඩොලර් 255,129.80/ සහ රුපියල් 5,789,470.52 මුදලක් ගෙවීමට රක්ෂණ ආයතනය විසින් එකඟතාවය පළ කළ අතර එම මුදල 28.02.2023 දින වන විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් භාණ්ඩාග ාරය වෙත ගෙවා නොමැත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පිළිගත් වටිනාකම	පැහැදිලි කිරීම්
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	386,194.61	255,129.80 $ and Rs. 5,789,470.52	වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් සපයා ඇත. වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් යැවිය යුතු ය.
එකතුව	386,194.61		
පරිපාලන පිරිවැය 25%	96,548.65	ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දිය යුතු ය.ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	482,743.27		

8. අටවන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022.08.01 සිට 2022.08.31 දක්වා හත්වන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 257,672.67.එම ඉල්ලීමෙන් ඇමරිකානු ඩොලර් 140,929.62/ සහ රුපියල් 2,847,110.77 මුදලක් ගෙවීමට රක්ෂණ ආයතනය විසින් එකඟතාවය පළ කළ අතර එම මුදල 28.02.2023 දින වන විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් භාණ්ඩාග ාරය වෙත ගෙවා නොමැත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පිළිගත් වටිනාකම	පැහැදිලි කිරීම
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	206,138.13	140,929.62 $ and Rs. 2,847,110.77	වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් සපයා ඇත. වැඩි දුර ගෙවීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් යැවිය යුතු ය.
එකතුව	**206,138.13**		
පරිපාලන පිරිවැය 25%	51,534.53	ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.	ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම නිසා රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත.කෙසේ වුව ද අතිරේක තොරතුරු ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දිය යුතු ය.ගෙවීම් කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.
MEPA මුළු එකතුව	257,672.67		

9. නමවන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් නමවන අන්තර් හිමිකම් ඉල්ලුම් ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවේ මධ්‍යම පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සහ වනජීවී සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2021.05.20 සිට 2022.12.31 දක්වා කාලයට අදාළ ව ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ බිල්පත් ප්‍රතිපූර්ණ වියදම් වේ.නමවන අන්තර් හිමිකම් ඉල්ලුමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 305,825.40.කෙසේ වුව ද 28.02.2023 දින වන විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සම්බන්ධව ඔවුන්ගේ අදහස් ලබා දී නොමැත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පැහැදිලි කිරීම්
මධ්‍යම පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	44,232.25	2023.02.28 වන දින විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වා නොමැත.
වනජීවී සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව	261,593.15	
එකතුව	305,825.40	
පරිපාලන පිරිවැය 25%	0	
මුළු එකතුව	305,825.40	

10. දසවන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022.09.01 සිට 2022.09.30 දක්වා දසවන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 257,548.67 කි. කෙසේ වුව ද 2023.02.28 දින වන විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ අදහස් ලබා දී නොමැත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පැහැදිලි කිරීම්
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	206,038.94	2023.02.28 වන දින විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වා නොමැත.
එකතුව	**206,038.94**	
පරිපාලන පිරිවැය 25%	51,509.73	
මුළු එකතුව	257,548.67	

11. එකළොස්වන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022.10.01 සිට 2022.10.31 දක්වා එකළොස්වන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත.මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 258,825.68 කි. කෙසේ වුව ද 2023.02.28 දින වන විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ අදහස් ලබා දී නොමැත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පැහැදිලි කිරීම්
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	207,060.54	2023.02.28 වන දින විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වා නොමැත.
එකතුව	**207,060.54**	
පරිපාලන පිරිවැය 25%	51,765.14	
මුළු එකතුව	258,825.68	

12. දොළොස්වන අන්තර් හිමිකම

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් 2022.11.01 සිට 2022.11.30 දක්වා දොළොස්වන අන්තර් හිමිකම ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම හිමිකම් ඉල්ලීමේ වටිනාකම ඇමරිකානු ඩොලර් 260,063.40 කි. කෙසේ වුව ද 2023.02.28 දින වන විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ අදහස් ලබා දී නොමැත.

පිරිවැය	ඉල්ලුම් කළ වටිනාකම $	පැහැදිලි කිරීම්
වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ,ප්‍රවාහන ගබඩා සහ බැහැර කිරීමේ වියදම්	208,050.72	2023.02.28 වන දින විටත් රක්ෂණ ආයතනය විසින් මේ සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වා නොමැත.
එකතුව	**208,050.72**	
පරිපාලන පිරිවැය 25%	52,012.68	
මුළු එකතුව	260,063.40	

MV' X-Press Pearl නෞකා අනතුර සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය දරන ලද වියදම්

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය නෞකා අනතුර මඟින් සිදු වූ පරිසර හානිය වැළැක්වීමට කටයුතු කළ යුතු බළධාරි ආයතනය වේ.ඒ අනුව සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම හා පාලනය කිරීම හා අවම කිරීම සඳහා විවිධ ක්‍රියා මාර්ග ක්‍රියාත්මක කරන ලදි.2022 වර්ෂයේ දරන ලද වියදම් පහත පරිදි වේ.

MV' X-Press Pearl අනතුර සඳහා 2022 වර්ෂයේ දරන ලද වියදම් පිළිබඳ විස්තර

අනු අංකය	පිරිවැය	වටිනාකම (රු)
1	ප්‍රජා ගෙවීම්	124,006,500.00
2	පාරිභෝජන ද්‍රව්‍ය පිරිසිදු කිරීම්	4,016,407.75
3	ඖෂධ වියදම්	1,950,642.92
4	ලිපි ද්‍රව්‍ය වියදම්	685,983.00
5	අනෙකුත් වියදම්	949,854.00
6	Beach sweepy මැෂින් ක්‍රියා කර වීම	2,750.00
7	Trammels මෙහෙයුම් කටයුතු	23,629.73
8	උපකරණ අලුත්වැඩියාව සහ නඩත්තුව	70,717.00
9	කාර්යය පදනම මත බඳවා ගත් නිළධාරීන්	1,198,306.45
10	වෙරළ සමීක්ෂණ	2,126,380.00
11	ගබඩා සහ බැහැර කිරීම්	30,492,312.17
12	පිරිසිදු කිරීමේ උපකරණ	3,713,646.50
13	ප්‍රවාහන	39,158,811.68
14	ආහාර පාන	14,261,077.34
15	නාවාතැන්	17,581,300.00
16	පර්යේෂණ වියදම්	977,224.76
17	විශේෂඥ කමිටුව	23,100.00
18	MEPA නිළධාරීන් සඳහා ප්‍රවාහනය	372,868.60
19	පිරිසිදු කිරීම් සඳහා සහභාගී වූ ත්‍රිවිධ හමුදාවට දැරූ වියදම්	26,444,250.00
20	MEPA කාර්යය මණ්ඩලය සඳහා ගෙවීම්	36,183,891.13
21	MV Express Pearl - වෙනත් වියදම්	6,380.00
	එකතුව	**304,246,033.03**

43. 2020 වර්ෂයේදී MT NEW DIAMOND නෞකාව බොරතෙල් මෙට්‍රික්ටොන් 277,144,92 ක් කුවේට් සිට ඉන්දියාවේ ප්‍රදීප් වරාය දක්වා ප්‍රවාහනය කරමින් සිටියදී 2020 සැප්තැම්බර් 03 වන දින අනතුරට ලක් වී ඇත. 2020 සැප්තැම්බර් 06 වන දින ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළ තීරයේදී එම නෞකාවේ බොයිලේරුවේ ඇති වූ පිපිරීමක් හේතුවෙන් සමුද්‍ර පරිසරයට තෙල් කාන්දු වන බවට තොරතුරු සමුද්‍රිය පරිසර අරක්ෂණ අධිකාරිය වෙත ලැබුණු අතර, ඒ අනුව 2020 සැප්තැම්බර් 08 වන දින විද්‍යාඥයින් කණ්ඩායමක් නෞකාව පරික්ෂා කිරීමේදී එම ප්‍රදේශය තුළ තෙල් තට්ටුවක් නිරීක්ෂණය කර ඇත.

අනතුර සිදු වූ අවස්ථාවේ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් තෙල් විසිරීම පිළිබඳ ජාතික සැලැස්ම ආශ්‍රිත පාර්ශවයන්ගේ සහයෝගය සහිතව ක්‍රියාත්මක කරන ලදි. තෙල් විසිරීමෙන් ඇති විය හැකි දූෂණය පාලනය කිරීමටත් අහිතකර පාරිසරික බලපෑම් සාර්ථක ලෙස කළමනාකරණය කර ගැනීමටත් හැකි විය.

දූෂණ වැළැක්වීම හා කළමනාකරණය සඳහා තෙල් විසිරුම් කාරක යෙදීම තෙල් වරාය හා ගොඩබිම වෙත පැමිණීම වැළැක්වීම පාවෙන තෙල් හා අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සහ මිනිස් ශ්‍රමය යොදවා පිරිසිදු කිරීම් සිදු කිරීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදි.

කොළඹ මහාධිකරණයේ දී අපරාධ නඩු විභාගයක් මේ සම්බන්ධයෙන් පැවති අතර එහි දී නෞකාවේ කපිතාන්වරයාට විරුද්ධව නඩු පැවරීම සිදු කරන ලදි.ඒ අනුව සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතේ

අපරාධ වගකීම යටතේ ඔවුනු වෙත රු.මිලියන 12 ක දඩ මුදලක් පැනවීම සිදු කරන ලදි.එම මුදල වසර තුළ දී අධිකාරිය වෙත ලැබුණි.

MT NEW DIAMOND නෞකාවෙන් සිදු වූ තෙල් විසිරිම හේතුවෙන් සිදු වූ පාරිසරික හානිය ඇගයීම සඳහා පහළොස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විද්‍යාඥයන් කණ්ඩායමක් විවිධ ආයතන හා විශ්ව විද්‍යාල නියෝජනය කරමින් පත් කරන ලදි.
මෙම කමිටුව සඳහා නෞකාවෙන් පරිසරයට සිදු වූ හානි සහ හානි ප්‍රතිස්ථාපනයට අදාළ ව වාර්තාවක් සකස් කිරිම සඳහා වන කාර්යය පැවරුන අතර ඔවුන් විසින් අදාළ වාර්තාව සකස් කර නීතිපතිතුමා වෙත ලබා දී ඇත.එම වාර්තාව මත පදනම්ව නඩු අංක CHC13/2022REM යටතේ රු.3,986,944,720.14 වන ඊට සමාන ඇමරිකානු ඩොලර් 22,149,692.89 ක් අය කර ගැනිම සඳහා නඩු පවරා ඇත.මෙම නඩුව උසාවිය ඉදිරියේ විභාග වෙමින් පවති.

2022 වර්ෂය තුළ දී අධිකාරිය විසින් MT NEW DIAMOND නෞකා අනතුරට අදාළ ව නීති හා වාර්තා සකස් කිරිමේ කටයුතු සඳහා රු.400,037.00 වියදම් ලෙස දරා ඇත.

10. විගණකාධිපති වාර්තාව

ජාතික විගණන කාර්යාලය
தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்
NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය / எனது இல. / My No.	FWL/D/MEPA/FA/2022/02/15	ඔබේ අංකය / உமது இல. / Your No.	
දිනය / திகதி / Date	2023 අගෝස්තු 17 දින		

සභාපති

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වාර්තාව

---

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඒවායේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

(අ) 2009 වර්ෂයේ මිලදීගෙන සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබූ පිරිවැය රු.680,748 ක් වූ ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණවල ශුද්ධ අගය රු.39,136 ක් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු අතර ස්ථාවර වත්කම් ලේඛන යාවත්කාලීන කිරීමේ දෝෂයක් මීට හේතුවී තිබුණි.

අංක 306/72, පොල්දූව පාර, බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව இல. 306/72, பொல்தூவ வீதி, பத்தரமுல்லை, இலங்கை. No. 306/72, Polduwa Road, Battaramulla, Sri Lanka.
+94 11 2 88 70 28 - 34 +94 11 2 88 72 23 ag@auditorgeneral.gov.lk www.naosl.gov.lk

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07 හි 65 ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කමක අවශේෂ වටිනාකම හා ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය සෑම වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම සමාලෝචනය කළ යුතු වුවද, පරිහරණය කරමින් පවතින නමුත් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද පිරිවැය රු.116,208,946 ක් වූ දේපළ පිරියත හා උපකරණවල ඵලදායී ජීව කාලය නැවත තක්සේරු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) වැඩ නිමකර 2018 මාර්තු 30 දින අධිකාරිය වෙත භාර දී තිබුණු පිරිවැය රු.66,661,502 ක් වූ ගාල්ල ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල සඳහා 2018 වර්ෂයට අදාළ ක්ෂය වටිනාකම රු.2,504,360 ක් වුවද, එය රු.967,961 ක් ලෙස ගණනය කර තිබීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගොඩනැගිලි ශුද්ධ අගය රු.1,536,399 ක් වැඩිපුර දක්වා තිබුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.15,999,140 ක් වූ සේවක ණය අරමුදලෙහි ශේෂය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ හිමිකම් යටතේ පෙන්විය යුතු නමුත් එය ජංගම නොවන වගකීමක් වශයෙන් දක්වා තිබුණි.

(ඉ) MV-X-Press Perl නෞකා අනතුරට අදාළ රාජකාරි ඉටුකිරීම වෙනුවෙන් අධිකාරියේ නිලධාරීන්ට 2022 වර්ෂය සඳහා රු.35,995,971 ක අමතර දීමනාවක් ගෙවීමට ඉල්ලුම් කරන ලද නමුත් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී නොතිබිය දී එම ඉල්ලුම් කළ මුදල සේවක වියදම් හා ගෙවිය යුතු දෑ වශයෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි. මේ හේතුවෙන් එම වටිනාකමින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගෙවිය යුතු දෑ වැඩියෙන් ද, අතිරික්තය අඩුවෙන් ද දක්වා තිබුණි.

(ඊ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 11 ප්‍රකාරව විකල්ප ක්‍රමයක් ලෙස සෘජුව ආදායම් ප්‍රකාශයට හඳුනාගත හැකි ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හිමිකම් යටතේ දැක්වීම අධිකාරියේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය වුවයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය රු.24,630,679 ක් ආදායම් වශයෙන් හඳුනාගෙන තිබුණි. එසේ තිබියදී ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානවලින් ද රු.9,521,050 ක් ද ආදායම ලෙස මාරුකර තිබීමෙන් එම වටිනාකමින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

(උ) අධිකාරියේ වෙබ් අඩවිය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා 2021 වර්ෂයේ ලියා 2022 වර්ෂයේ අවලංගු කරන ලද රු. 225,000 ක චෙක්පතක් වගකීමක් ලෙස ගිණුම්ගත කරනු වෙනුවට "ප්‍රාග්ධන කෙරීගෙන යන වැඩ" නමින් වූ ගිණුමට බැර කර හිමිකම් යටතේ දක්වා තිබුණි. තවද, භාවිත තත්ත්වයේ නොපවතින එම වෙබ් අඩවිය සඳහා ඉහත

පිටුව 2 | 16

රු. 225,000 ක් ඇතුලුව ගෙවන ලද රු.405,250 ක මුදල කෙරීගෙන යන වැඩ ලෙස ගිණුම්ගත කරනු වෙනුවට අස්පෘශ්‍ය වත්කම් වශයෙන් ප්‍රාග්ධනීත කර තිබුණි.

(උ) ඩම්පින් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය මගින් සකස් කර භාවිතයේ පවතින Dumping Permit Management System සඳහා ගෙවියයුතු රු.1,400,000 ක් ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබීම හේතුවෙන් එම වටිනාකමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අස්පෘෂ්‍ය වත්කම් හා ගෙවිය යුතු වියදම් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ඌ) 2021 වර්ෂයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයෙහි වර්ෂය අවසාන මුදල් ශේෂය රු.115,523,060 ක් වුවද, 2022 වර්ෂයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයෙහි එම ආරම්භක ශේෂය රු.115,546,153 ක් ලෙස දක්වා තිබීමෙන් රු.23,093 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

(ඍ) භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබෙන ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානවලින් උපයෝජනය නොකළ මුදල් භාණ්ඩාගාරයට පියවීමට කටයුතු නොකර "ප්‍රාග්ධන කෙරීගෙන යන වැඩ" හා "උපයෝජනය නොකළ ප්‍රදාන" නමින් ගිණුම් දෙකකට මාරුකරගෙන තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එම ගිණුම් දෙකට මාරු කරගත් පිළිවෙලින් රු.4,044,400 ක් හා රු.968,945 ක් සමඟ වර්ෂය අවසානයට එම ගිණුම් දෙකෙහි ශේෂය පිළිවෙලින් රු.8,259,144 ක් හා රු. 2,440,518 ක් විය.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 අධිකාරියේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් අනෙකුත් තොරතුරු

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පසුව මට ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වන අධිකාරියේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කර ඇති නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ඒ පිළිබඳව වූ මගේ විගණන වාර්තාවේ ඇතුළත් නොවන තොරතුරු, අනෙකුත් තොරතුරු යන්නෙන් අදහස් වේ. මෙම අනෙකුත් තොරතුරු සඳහා කළමනාකරණය වගකිව යුතුය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් වූ මාගේ මතයෙන් අනෙකුත් තොරතුරු ආවරණය නොකරන අතර මම ඒ පිළිබඳ කිසිදු ආකාරයක සහතිකවීමක් හෝ මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මාගේ විගණනයට අදාළව, මාගේ වගකීම වන්නේ ඉහත හඳුනාගත් අනෙකුත් තොරතුරු ලබා ගත හැකි වූ විට කියවීම සහ එසේ කිරීමේදී අනෙකුත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ හෝ විගණනයේදී හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ලබාගත් මාගේ දැනුම අනුව ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් නොගැලපෙනවාද යන්න සලකා බැලීමයි.

අධිකාරියේ 2022 වාර්ෂික වාර්තාව කියවන විට, එහි ප්‍රමාණාත්මක වැරදි ප්‍රකාශ දැක්වීම් ඇති බව මම නිගමනය කළහොත්, නිවැරදි කිරීම සඳහා පාලනය කරන පාර්ශවයන් වෙත එම කරුණු සන්නිවේදනය කළ යුතුය. තව දුරටත් නිවැරදි නොකළ වරදවා දැක්වීම් තිබේ නම්, ඒවා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මා විසින් යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලබන වාර්තාවට ඇතුළත් කරනු ඇත.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අධිකාරිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අධිකාරිය ඈවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අධිකාරියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අධිකාරියේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මගහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මග හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.

- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.

- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.

- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව

ගිණුම්කරණය සඳහා අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුලත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරමි.

2. වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2.1 මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවන් අනුව, විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබාගන්නා ලද අතර, මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන ආකාරයට නිසි මූල්‍ය වාර්තා අධිකාරිය පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

2.1.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඈ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉහත 1.2 (එ) හි සඳහන් නිරීක්ෂණය හැර අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

2.1.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඈ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

2.2 අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග සහ ලබා ගන්නා ලද සාක්ෂි මත හා ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට සීමා කිරීම තුළ, පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කිරීමට තරම් කිසිවක් මාගේ අවධානයට ලක් නොවීය.

2.2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඇ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව අධිකාරියේ පාලක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයෙකුට අධිකාරිය සම්බන්ධ වී යම් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් සෘජුව හෝ අනාකාරයකින් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික තත්වයෙන් බැහැරව සම්බන්ධයක් ඇති බව.

2.2.2 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඊ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව **පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ** හැර යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අධිකාරියේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස ක්‍රියා කර ඇති බව.

නීතිරීති / විධානයට යොමුව		**නිරීක්ෂණ**
(අ)	2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණය වැලැක්වීමේ පනත	
(i)	6(උ) උප වගන්තිය	හදිසි රසායන ද්‍රව්‍ය විසිරීමකදී ජාතික මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.
(ii)	14 (3) (අ) උප වගන්තිය	අධිකාරියට එහි බලතල, කාර්යයන් සහ කර්තව්‍යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ කාරණා සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබාගැනීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර සභාවක් පිහිටුවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
(iii)	16(3) උප වගන්තිය	අධිකාරියේ ලේකම් තනතුර සඳහා, නීතිමය ක්ෂේත්‍රයේ හෝ සමාගම් ලේකම් කටයුතු පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් පළපුරුද්දක් සහ සුදුසුකම් ඇති නිලධාරියෙකු පත් කළ යුතු වුවද, 2022 සැප්තැම්බර් මස සිට එසේ නොවන අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරින් ලේකම් තනතුර සඳහා පත්කර තිබුණි. එම නිලධාරීන්ට ගෙවීම් පිළිබඳ විස්තර ද විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.

පිටුව 7 | 16

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

(i)	මුදල් රෙගුලාසි 136	අනුමැතියකින් තොරව අධිකාරියේ අභිමතය පරිදි 2021 වර්ෂයේ රු.3,283,838 ක් හා 2022 වර්ෂයේ රු.1,950,642 ක් වශයෙන් නිලධාරීන්ගේ රෝහල් ගාස්තු බිල්පත් අධිකාරිය මඟින් ගෙවා තිබුණි.
(ii)	මුදල් රෙගුලාසි 137(2)	අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ආරක්ෂාව සැපයීම සඳහා ගිවිසුම ප්‍රකාරව දිවා කාලයට හා රාත්‍රී කාලයට ආරක්ෂක නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු යෙදිය යුතු වුවද, එක් ආරක්ෂක නිලධාරියෙකු පමණක් පැය 24 පුරා එක දිගට දින ගණනාවක් සේවයේ යොදවා නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සඳහා 2022 පෙබරවාරි 01 දින සිට 2022 දෙසැම්බර් 31 දක්වා රු.716,045 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි. තව ද, ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලියාපදිංචි වී නොමැති මෙම ආයතනයේ ගනුදෙනුකරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු ද ලබා නොගෙන කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමා තිබුණි.
(iii)	මුදල් රෙගුලාසි 139 (8) හා (9) සහ 446 (2)	අධිකාරිය විසින් පවත්වාගනු ලැබූ ලිඛිත මුදල් පොත සහ Quick Book පද්ධතියෙහි ඇතුළත් මුදල් පොතෙහි ඇතැම් ගනුදෙනු නිවැරදිව ඇතුළත් කර නොතිබීම හා වෙනස්කම් පැවතීමත් දෛනිකව තුලනය කර මුදල් පොතේ ශේෂය පරීක්ෂා කර නොතිබීමත්, ලිඛිත මුදල් පොත තුලනය කර බැලීමේ දී වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වීමත් හා අධීක්ෂණ නිලධාරි විසින් අධීක්ෂණය කර නොතිබීමත් හේතුවෙන් නිසි සැලකිල්ලෙන් යුතුව නිවැරදිව මුදල් පොත පවත්වාගෙන

		නොයන බවට නිරීක්ෂණය විය.
(iv)	මු.රෙ. 206(5)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආහාර පාන ලබා ගැනීම සම්බන්ධ එකතු වටිනාකම රු. 4,450,810 ක් වූ වවුචර 18 ක වෙනස්කිරීම් සිදුකර තිබුණ ද, සහතික කරන නිලධාරියා විසින් ඒ සඳහා අත්සන් යොදා සහතික කර නොතිබුණි.
(v)	මු. රෙ. 261 (3)	දිනපතා මුදල් පොත ශේෂ කර මුදල් ශේෂය පරීක්ෂා කර චෙක්පත් නිකුත් කළ යුතු වුවද, 2022 දෙසැම්බර් 31 සිට 2023 පෙබරවාරි 14 දක්වා කාලය තුළ දෛනිකව මුදල් පොත තුලනය කර ශේෂය පරීක්ෂා නොකර දින 45 ක් අඛණ්ඩව චෙක්පත් මඟින් ගෙවීම් කර තිබුණි.
(vi)	මු.රෙ. 139(7) හා 262(3)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආහාරපාන මිලදී ගැනීම රු.8,153,485 ක් ගෙවන ලද ගෙවීම් වවුචර 34 ක හා නවාතැන් පහසුකම් රු.15,859,400 ක් ගෙවන ලද ගෙවීම් වවුචර 31 ක ගෙවන නිලධාරියා විසින් වවුචරයෙහි "ගෙවන ලදී" මුද්‍රාව මතුපිට කෙටි අත්සන තබා නොතිබුණි.
(vii)	මුදල් රෙගුලාසි 756 (6) හා 2020.08.28 දිනැති අංක 01/2020 දරන මුදල් අමාත්‍යාංශයේ චක්‍රලේඛය	2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ භාණ්ඩ සමීක්ෂණ කටයුතු 2023 ජුනි 15 දිනට පෙර අවසන් කළ යුතු නමුත් සමීක්ෂණ කටයුතු අවසන් කර වාර්තා භාර දී නොතිබුණි.
(ඇ)	2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක පීඩීඩී/01/2021	

	දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර සඳහා වූ යහපාලන මාර්ගෝපදේශය හා ඊට අදාළ මෙහෙයුම් අත්පොත	
(i)	මාර්ගෝපදේශයේ 2.3 පරිච්ඡේදය	වර්ෂ 05 ක කාලයක් ආවරණය වන පරිදි උපායමාර්ගික සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු නමුත් 2022 සිට 2025 දක්වා වර්ෂ 04 ක කාලයක් ආවරණය වන පරිදි සකස් කර තිබුණු එම සැලැස්මට ප්‍රමුඛ කාර්යසාධන දර්ශකයන් (KPI) ඇතුළත් කර වාර්ෂිකව යාවත්කාලීන කර මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ද කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ii)	3.6 පරිච්ඡේදය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් උපායමාර්ගික සැලැස්ම සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මත පදනම් වූ ඵලදායී කාර්යසාධන ඇගයීම් පද්ධතියක් අධිකාරිය වෙත හඳුන්වා දී නොතිබුණි.
(iii)	6.6 පරිච්ඡේදය	මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව භාර දිය යුතු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වන කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව 2023 ජූලි 31 දින වනවිටත් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
(iv)	මෙහෙයුම් අත්පොත 2.3 පරිච්ඡේදය	අධිකාරිය විසින් තමන්ගේම පරිපාලන හා මූල්‍ය අත්පොතක් සකස් කරගෙන නොතිබුණි.
(v)	3.3 (i) හා (iii) පරිච්ඡේදය	උපායමාර්ගික සැලැස්මට එක් එක් අංශයේ සේවක අවශ්‍යතා විධිමත්ව ඇතුළත් වන ඒකාබද්ධ මානව සම්පත් සැලැස්මක් ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

(iv)	3.4 (viii) පරිච්ඡේදය	කළමණාකරු (නීති) නිලධාරිණියගේ සේවය 2023 ජුනි 30 දින සිට අවසන් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2022 නොවැම්බර් 17 දින අනුමැතිය ලබා තිබුණ ද, එම තනතුරේ රාජකාරි සහ වගකීම් බාධාවකින් තොරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා නිලධාරියෙකු බඳවා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
(vi)	3.4 (ix) පරිච්ඡේදය	සුවිශේෂී තත්වයන් යටතේ වැඩ බලන පත්වීමක් සිදු කරන්නේ නම් එය වසරක් නොඉක්මවන කාල සීමාවකට සීමා විය යුතු වුව ද, අධිකාරියේ සාමාන්‍යාධිකාරී ඇතුලු ජ්‍යේෂ්ඨ මට්ටමේ තනතුරු 4 ක් හා තෘතිය මට්ටමේ තනතුරු 4 ක් වසර 01 මාස 11 ක සිට වසර 6 මාස 06 ක් දක්වා කාලයක් වැඩබැලීමේ මට්ටමින් හා රාජකාරි ඉටුකිරීමේ මට්ටමින් පවත්වාගෙන තිබුණි.

2.2.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12(උ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව **පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ** හැර අධිකාරියේ බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස කටයුතු කර ඇති බව.

බලතල, කර්තව්‍ය, කාර්යයන්	නිරීක්ෂණ
2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණ වැලැක්වීමේ පනතේ 10(1) හා (2) උපවගන්තිය	10(1) උපවගන්තිය පරිදි නියමයක් සිදු කිරීම සඳහා 2(1) උප වගන්තිය යටතේ නියෝග සාදා නොතිබීම හේතුවෙන් එම උප වගන්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වීම මත සමුද්‍ර දූෂණයක් වැලැක්වීමට, අඩු කිරීමට, පාලනය කිරීමට හෝ නතර කිරීමට කටයුතු නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් දඩ අයකර ගැනීමට තිබූ අවස්ථා අහිමි වී ගොස් තිබුණි.

පිටුව 11 | 16

2.2.4 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12(ඌ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ හැර අධිකාරියේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස,කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායි ලෙස කාලසීමාවන් තුළ අදාළ නීති රීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර නොමැති බව.

(අ) 2011 වර්ෂයේදී අනතුරට පත්වූ නැවකින් ලැබුණු රු.මි 10 ක වන්දියක් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අරමුදල නමින් ගිණුමකට බැර කර භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ආයෝජනය කරමින් තිබුණු අතර ආයෝජන පොලී එකතුවීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එහි ශේෂය රු.19,486,831 ක් වී තිබුණි. නිශ්චිත කාර්යයක් හඳුනා නොගෙන ඇතිකර තිබූ මෙම අරමුදල වසර 12 ක් තිස්සේ නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.

(ආ) MV X Press Pearl නෞකා අනතුරින් එකතුකළ අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම සඳහා 2021 වර්ෂයේ අවස්ථා දෙකක දී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස සැපයුම්කරු තෝරාගෙන පැයකට රු.1400 ක් හා 1500 ක් බැගින් ගෙවමින් කුලියටගත් forklift යන්ත්‍රයේ ගිවිසුම් කාලය මාස 07 ක් ඉතිරිව තිබිය දී නැවත 2022 මැයි මාසයේ දී මිල ගණන් කැඳවා එම සැපයුම්කරුගෙන්ම පැයකට රු.2900 ක් බැගින් වන මිල ගණන් එම යන්ත්‍රය ස්ථාපිත කර ඇති වත්තල ගබඩාව හරහා ලබාගෙන ලංසු වසා දින 03 කට පසුව විවෘත කර කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කිරීම මතභේදයට තුඩු දෙන කරුණක් බවට නිරීක්ෂණය විය. මෙම යන්ත්‍රය සඳහා 2022 වර්ෂයට අදාළව ගෙවා තිබුණු කුලිය රු.2,433,800 ක් වූ අතර අධිකාරියට දීර්ඝකාලීනව එම යන්ත්‍රයක අවශ්‍යතාවය සලකා බලා නව යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වී නොතිබීමෙන් වාර්ෂිකව විශාල පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වී තිබුණි.

(ඇ) MV X Press Pearl නෞකා අනතුර හේතුවෙන් රැස්කළ අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තු සකස් නොකර වෙළඳපොළ මිල සැසඳුම් ක්‍රමය අනුගමනය කර තාක්ෂණික ඇගයීමකින් ද තොරව වර්ග අඩි 25,000 ක අවශ්‍යතාවය වෙනුවට වර්ග අඩි 48,765 ක විශාලත්වයෙන් යුතු පමුණුගම පිහිටි ගබඩාවක් තෝරාගෙන 2021 ජූනි මාසයේ සිට මුල් මාස 06 ට මාසයකට රු.1,706,775 ක් ද, දෙවන මාස 06 ට ඊට වඩා සියයට 40 ක් වැඩියෙන් මාසයකට රු.2,400,000 ක් ද වශයෙන් ගාස්තු වැඩිකර ගෙවීම සිදු කර තිබුණි. මෙම ගබඩාව සඳහා රජයේ මාසික තක්සේරුව රු.1,800,000 ක් වීමෙන් දෙවන මාස 06 ක කාලය සඳහා රු.3,600,000 ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණු අතර වර්ග අඩි

30,000 ක් සඳහා මාසිකව රු.1,755,000 ක් වූ ලංසුව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් රු.3,580,650 ක පාඩුවක් සිදුව ඇති බවට ද නිරීක්ෂණය විය. තවද, මෙම කාර්යය සඳහා ගබඩාවක් වසරක කාලයකට කුලියට ගැනීමට ලබාදී තිබූ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය 2022 දෙසැම්බර් 14 දිනෙන් අවසන්ව තිබුණ ද, මෙම ගබඩාවේ ඉදිරි අවශ්‍යතාවය, 2022 සැප්තැම්බර් 06 දිනෙන් පසුව කුලිය ප්‍රතිපූර්ණය නොකිරීමට නෞකා සමාගම තීරණය කර තිබීම යනාදී කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.

(ඇ) පොලිසැක් මළු 20,000 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා 2022 පෙබරවාරි 07 දින ලැබී තිබූ ප්‍රසම්පාදන කමිටු අනුමැතිය අනුව මළු 10,000 ක් 2022 පෙබරවාරි 23 දින ලබාගෙන ඊට අදාළ රු.375,000 ක් සැපයුම්කරු වෙත ගෙවා නැවත 2022 මාර්තු 09 වන දින ඉතිරි මළු 10,000 ලබා ගැනීම සඳහා ඇනවුමක් නිකුත් කර තිබුණ ද, සැපයුම්කරු තොග අවසන් බව දන්වා තිබූ බැවින් 2022 ජූනි 28 දින නැවත මිල ගණන් කැඳවා මළු 10,000 ක් රු.1,000,000 කට මිලදීගෙන තිබුණි. ඒ අනුව මළු 20,000 ක අවශ්‍යතාවය මත මිල කැඳවා 10,000 ක් පමණක් ඇනවුම් කිරීම හේතුවෙන් අධිකාරියට රු.625,000 ක පාඩුවක් සිදු වී තිබුණි.

(ඉ) ගෙවීම් වවුචර් සකස් කර නිලධාරීන්ට පසුව ගෙවීම් කිරීමේ අරමුණින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනය යටතේ අංක 3143 සිට 3175 දක්වා වූ ගෙවීම් වවුචර් 32 කට අදාළ අංක මුදල් පොතේ සටහන් කර තිබුණි. එසේම චෙක්පත් පසුව ලබාදීමේ අරමුණින් අංක 210901 සිට 210950 දක්වා චෙක්පත් 50 ක් ඇතුළත් චෙක් පොතක් වෙන්කර එම අංක කිසිදු ගෙවීම් විස්තරයක් රහිතව චෙක්පත් නිකුත් කිරීමේ ලේඛනයෙහි සටහන් කර පසුව එම චෙක්පත් අවලංගු කර තිබුණි. මෙම මතභේදකාරී ක්‍රියාවන් සම්බන්ධයෙන් කළමනාකාරිත්වයේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.

(ඊ) MV X Press Pearl නෞකා අනතුරට අදාළව අධිකාරිය විසින් දරන ලද වියදම් සහ අනෙකුත් ආයතන විසින් දරන ලද වියදම් කොටසක් ද ඇතුළුව අවස්ථා 13 ක දී ප්‍රතිපූර්ණය සඳහා නෞකාවේ රක්ෂණ සමාගමට යොමුකර තිබූ ඇ.ඩො 48,408,208 කින් ප්‍රතිපූර්ණය කර තිබූ ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. 6,725,298 ක් හා රු. 20,317,670 ක් විය. ඉල්ලුම් කරන ලද ඇ.ඩො 32,379,067 ක් ඇස්තමේන්තුගත වියදම් වීම හා පරිපාලන වියදම් සියයට 25 ක් ඇතුළත්ව තිබීම හේතුවෙන් රක්ෂණ සමාගම විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බවටත්, ඉදිරියේ දී ප්‍රතිපූර්ණයන් සිදු නොකරන බවටත් විගණනය වෙත තොරතුරු ඉදිරිපත් විය.

(ඇ) 2021 මැයි 20 දින කොළඹ වරායට නාවික සැතපුම් 9.5 ක් දුරින් සිදු වූ MV X Press Pearl නෞකා අනතුරට අදාළව අධිකාරිය විසින් අපරාධ වගකීම යටතේ 2022 නොවැම්බර් 15 දින නඩු පවරා තිබුණ ද, එම නඩුවේ තීන්දුව 2023 ජූලි 10 දින දක්වාම ලබාදී නොතිබුණි. මීට අදාළව සිවිල් වගකීම යටතේ 2023 මැයි මාසයේදී සිංගප්පූරු වානිජ අධිකරණයේ නඩු පවරා තිබුණු අතර එහි ප්‍රගතිය වාර්තා කර නොතිබුණි.

(ඈ) 2018 ජූනි 06 වන දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාවේ වරායවල් ඇතුළු වෙරළ කලාපය තුළ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට සම්බන්ධිත සියළු ආයතන නියෝජනය වන පරිදි පිහිටුවා තිබුණු අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රාදේශීය කමිටු 84 ක් අවම වශයෙන් මසකට වරක් හෝ රැස් විය යුතු වුවද, කමිටු 64 ක් 2022 වර්ෂයේ දී රැස්වී නොතිබුණු අතර කමිටු 12 ක් රැස්වීම් වාර එකක් හා කමිටු 04 ක් රැස්වීම් වාර දෙකක් පමණක් පවත්වා තිබුණි. එමෙන්ම කමිටු 63 ක් වර්ෂය තුළ වෙරළ කලාප පරීක්ෂා කිරීම සිදුකර නොතිබූ බවට නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව වෙරළ පරිසරයේ ගුණාත්මක භාවය ඉහළ නැංවීම, ධීවර හා සංචාරක ක්ෂේත්‍රයන් හි ආදායම් වැඩි කිරීම ආදී වශයෙන් මෙම කමිටුවලින් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු වී නොමැති බවට නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) MV X Press Perl නෞකා අනතුර මඟින් අපවිත්‍ර වූ වෙරළ පිරිසිදු කිරීම වෙනුවෙන් ඒ සඳහා සහභාගී වූ විවිධ කණ්ඩායම් හා අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගෙවීම් වවුචර 34 ක් මඟින් ආහාරපාන මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් රු. 8,153,485 ක් ගෙවා තිබුණ ද, එක් එක් දිනයන් හි වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු සඳහා සහභාගී වන ආයතන හා කාර්ය මණ්ඩලය සනාථ කිරීම සඳහා පැමිණීමේ පත්‍රිකාව වැනි ප්‍රමාණවත් හා අනුමත කරන ලද තොරතුරු ගෙවීම් වවුචර් සමඟ ඉදිරිපත් නොකර පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව පමණක් ඇතුළත් ලේඛනයක් අමුණා තිබීමෙන් සැබෑ සහභාගීත්වය මත ගෙවීම් කර ඇති බවට සනාථ කිරීමට නොහැකි විය.

(ඊ) ආහාර පාර්සල් වශයෙන් ලබාගැනීම සඳහා මිල ගණන් ලබාගෙන මිලදී ගැනීමේ දී ආහාර වර්ග වෙන වෙනම ලබාගෙන තිබීමෙන් එම බිල්පත්වල සඳහන් මිල ගණන් අරපිරිමැසුම්දායී බවට සනාථ කළ නොහැකි විය. තවද, ගෙවීම් වවුචර් 61 කින් ආහාර පාන මිලදී ගැනීම හා නවාතැන් ගාස්තු සඳහා රු.23,154,710 ක් ගෙවීමට අදාළව නිකුත් කර තිබූ බිල්පත්වල අනුක්‍රමික අංක නොවෙනස්ව අනුපිළිවෙලටම තිබීම හා අධිකාරියේ නම සඳහන් කර නොතිබීමත්, බිල්පත්වල සඳහන් සැපයුම්කරුගේ නම වෙනුවට වෙනත් නම්වලින් චෙක්පත් ලියා තිබීමත් හේතුවෙන් මෙම ගෙවීම්වල නිවැරදිතාවය සනාථ කළ

පිටුව 14 | 16

නොහැකි විය. මෙම මතභේදාත්මක කරුණු කෙරෙහි වගකිව යුතු නිලධාරීන්ගේ අවධානය ද යොමු වී නොතිබුණි.

(ඔ) අධිකාරිය සතු මෝටර් රථයක් 2021 ජුනි 23 දින රු.381,450 ක් ගෙවා අලුත්වැඩියා කිරීමෙන් පසුව ගියර් පෙට්ටියේ දෝෂ ඇති වී ධාවනය කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. මෙම අළුත්වැඩියාවේ දී ජපානයේ භාවිතා කරන ලද ගියර් පෙට්ටියක් යෙදූ බවට බිල්පතේ හා ලොග් පොතේ සඳහන් කර තිබුණු නමුත් ඒ බව තාක්ෂණික නිලධාරියකු විසින් සහතික කර නොතිබුණු අතර පැරණි ගියර් පෙට්ටිය ද ගබඩාව වෙත භාර දී නොතිබුණි. මෙම අලුත්වැඩියාවෙන් පසු මෝටර් රථය සඳහා කි.මී 30,000 ක වගකීම් කාලයක් ලබා දී තිබුණ ද, පවතින දෝෂ අනුව මෝටර් රථය එම ආයතනය වෙත භාර දී නිසි පරිදි අලුත්වැඩියා කර ගැනීමට කටයුතු නොකර ඒ වෙනුවට 2021 ජුනි 21 දින සිට කුලී පදනම මත මෝටර් රථයක් ලබාගෙන ඒ සඳහා 2023 මාර්තු 12 දින දක්වා රු.3,741,685 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

(ඕ) අධිකාරිය විසින් 2017 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා මුද්‍රණය කරන ලද පිරිවැය රු.586,713 ක් වූ සිංහල හා දෙමළ සඟරා 3,110 ක් හා පිරිවැය රු.123,096 ක් වූ සමුද්‍ර පුවත් පත් 15,387 ක් බෙදා නොහැර ගබඩාවේ රඳවා තිබුණි.

(ක) 2011 වර්ෂයේ මිලදී ගන්නා ලද රු.672,000 ක් වටිනා ඩිංගි බෝට්ටුවක් හා 2021 වර්ෂයේ මිලදී ගන්නා ලද රු.255,000 ක අධිශීතකරණයක් අනාරක්ෂිතව භාවිතයට නොගෙන ආයතනයේ රඳවා තිබුණි.

2.3 වෙනත් කරුණු

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මාසික සාමාන්‍ය ගෙවීම රු.125,539,830 ක් වුවද, 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුදල් පොතේ ශේෂය 277,646,779 ක් වූයෙන් අවශ්‍යතාවය ඉක්මවා ජංගම ගිණුමක මුදල් පවත්වාගෙන යන බවට නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව MV X Press Pearl නෞකා අනතුර සම්බන්ධයෙන් 2022 දෙසැම්බර් 31 දක්වා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය වෙත ගෙවිය යුතු රු.595,467 ක ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) MV X Press Perl නෞකා අනතුරට අදාළව රැස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම සඳහා වත්තල තාවකාලික අංගනයේ සිට පමුණුගම ගබඩා අංගනය වෙත ප්‍රවාහනය කිරීමට

ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් කන්ටේනර් 40 ක් සඳහා රඳවුම් ගාස්තු ලෙස රු.17,934,000 ක මුදලක් වැඩිපුර ගෙවීමට සිදු වී තිබුණි.

(ඇ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා නොගෙන වරායන් තුළ සේවා නියුක්ත කර ඇති නිලධාරීන්ට අපද්‍රව්‍ය සේවා ප්‍රතිග්‍රහන පහසුකම් සඳහා 2017 වර්ෂයේ සිට 2019 දක්වා දිනකට රු.750 බැගින් ගෙවා ඇති රු.19,515,500 ක දීමනාව සම්බන්ධයෙන් මූලික විමර්ශණයක් සිදු කරන ලෙස 2021 දෙසැම්බර් 28 දිනැති විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව විසින් ලබා දී ඇති නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර වගකිවයුතු පුද්ගලයින්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) කළමනාකරු (පරිපාලන සහ මූල්‍ය) තනතුරෙහි රාජකාරී ඉටුකිරීම සඳහා පත් කර තිබූ නිලධාරියාගේ නිත්‍ය තනතුර සහකාර කළමණාකරු (මූල්‍ය) වුවද, ඔහු ගණකාධිකාරී වශයෙන් ද ලියකියවිලිවලට අත්සන් තබා තිබුණි.

(ඊ) 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය 230 ක් අතුරින් සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර සමඟ ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ තනතුරු 10 ක් ඇතුලුව තනතුරු 30 ක් පුරප්පාඩුව පැවතුණි.

ඩබ්ලිව්.පී.සී. වික්‍රමරත්න
විගණකාධිපති